

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ

ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਅੰਸੂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੪੯
ਅੰਕ ੯ ਜਿਲਦ ੯੪
ਸਤੰਬਰ ੨੦੧੭

ਸੰਪਾਦਕ ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਬੇਦੀ'

ਸਹਾਇਤਾ

ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼
ਸਾਲਾਨਾ ੨੦/- ਸਾਲਾਨਾ ੫੦੦/-
ਲਾਈਫ ੨੦੦/- (ਹਵਾਈ ਡਾਕ)

Website : www.sgpc.net

E-mail : gurdwaragazette@gmail.com
info@sgpc.net

Phone: 0183-255 3956-60, Ext. 254

ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀ

ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ-ਰਖਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਭਵਨ', ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਨਜ਼ਦੀਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸ਼ਹੀਦ') ਵਿਖੇ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਰੂਪ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਇਥੋਂ ਹੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੋ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬਿਨੈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਰੂਪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

ਗੁਰੂ-ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ,
ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਕੇਂਦਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਕ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਨੰ: ਲ. ਸ. ਵ. (ਲਾਇਬ) -੯੮/੧੦੨੫੮ ਮਿਤੀ ੨੦-੯-੯੭ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ।

ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈੱਟ ਪ੍ਰੈੱਸ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਤੇ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਨੇ ਛਪਵਾ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਪੀ 2/-ਰੁਪਏ

ਲੇਖ ਸੂਚੀ

ਲੇਖ	ਪੰਨਾ
ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ,	
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ	੪
ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ	੫
ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ	੭
ਸੰਪਾਦਕੀ	੮
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ	
-ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ	੧੧
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ	
-ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ	੧੬
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ	
-ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ	੨੭
ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ	੩੩
ਸੇਵਾ ਸਰਗਰਮੀਆਂ	੫੯
ਕਾਰਵਾਈ (ਬਜਟ ਅਜਲਾਸ)	੬੦

English Section

Historical Events

Sri Guru Gobind Singh Ji

- S. Surjit Singh 'Gandhi'

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ

(ਮਹੀਨਾ ਅੱਸੂ)

- * ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ੨-੪੫ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
- * ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ੨-੪੫ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
- * ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ੩-੪੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ੪-੪੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ੫-੧੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਪਹਿਲੀ ਅਰਦਾਸ ੫-੪੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਸ੍ਰੀ ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ੬-੪੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਦੂਸਰੀ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ੬-੪੫ ਤੋਂ ੭-੦੦ ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਵੇਰੇ
- * ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੋਦਰ, ਰਹਰਾਸਿ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- * ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ੯-੪੫ ਵਜੇ ਰਾਤ
- * ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ੧੦-੦੦ ਵਜੇ ਰਾਤ
- * ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ੧੦-੧੫ ਵਜੇ ਰਾਤ
- * ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤਕ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- * ਰਾਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਘੰਟਾ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਫਾਈ ਆਦਿ ਉਪਰੰਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂ, ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- * ਇਸ਼ਨਾਨ ਸਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਬੜੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਰਸ-ਭਿੰਨੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਵਿਛਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸਜਾ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਦੀ ਢੇਗ ਵਰਤਦੀ ਹੈ।
- * ਫਿਰ ਤਿੰਨ-ਪਹਿਰੇ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- * ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਛੱਤ ਅਤੇ ਗੁੰਬਦ ਵਿਚ ਹਰ ਵਕਤ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ/ਲੇਖਕ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਲਈ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ :

ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-੧੪੩੦੦੬

ਫੋਨ : ੦੦੯੧-੧੮੩-੨੫੫੩੯੫੭, ੫੮, ੫੯

੧੬ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ੧੫ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚਲੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ

- ੧੬ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਸ. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
(੧੬-੯-੧੮੪੩)
- (ਅ) ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਭੀਮ ਚੰਦ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਸ ਦੀ ਅੰਤਮ ਰਸਮ ਸਮੇਂ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਗਏ। (੧੬-੯-੧੬੯੨)
- (ੲ) ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੰਦੋ ਕਲਾਂ (ਹਰਿਆਣਾ) ਵਿਖੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਵਧੀਕੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਕੁਝ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਏ। (੧੬-੯-੧੯੮੧)
- ੧੮ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ੭-੮ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਭੰਗਾਣੀ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜੇ ਫਤਹਿ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਜੰਗ ਹੋਈ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਵੀਰੋ ਜੀ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਸੰਗੋਸ਼ਾਹ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਜੀਤ ਮੱਲ, ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਹਰੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਖੇਮਾ ਚੰਦਨੀਆ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਉਦਾ ਆਦਿ ਨੇ ਬੜੀ ਬੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। (੧੮-੯-੧੬੮੮)
- (ਅ) ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੇ ਆਖਰੀ ਰਾਜੇ ਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਮਿਲਿਆ।
(੧੮-੯-੧੮੪੩)
- ੨੦ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ।
(੨੦-੯-੧੯੫੫)
- (ਅ) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਸਬੰਧੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ। (੨੦-੯-੧੯੬੧)
- (ੲ) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਖੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ 'ਚੋਂ ਵਾਕ ਆਉਟ ਕੀਤਾ। (੨੦-੯-੧੯੬੧)
- ੨੧ ਸਤੰਬਰ ਇਕ ਮਾਸੂਮ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਕਾਕਾ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਕਰਨਾਲ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਇਕ ਖੂਹ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। (੨੧-੯-੧੯੬੦)
- ੨੩ ਸਤੰਬਰ ਪੰਜਾਬ ਸੰਬੰਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਸਲੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ, ਮਹਾਂਬੀਰ ਤਿਆਗੀ ਅਤੇ ਵਾਈ. ਬੀ. ਚਵਾਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਇਕ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਕਮੇਟੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ। (੨੩-੯-੧੯੬੫)
- ੨੪ ਸਤੰਬਰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੋਢੀ, ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। (੨੪-੯-੧੯੯੬)
- ੨੫ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਰਪਾਨ ਪਹਿਨਣ 'ਤੇ ਲਾਈ ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਪਸ ਲਈ।
(੨੫-੯-੧੯੩੫)

- (ਅ) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। (੨੫-੯-੧੯੬੯)
- ੨੮ ਸਤੰਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ, ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ 'ਸਿੱਖ ਕਿਰਪਾਨ' ਸਬੰਧੀ ਆਖੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। (੨੮-੯-੧੯੪੦)
- ੨੯ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਬਜਬਜ ਘਾਟ (ਕਲਕੱਤਾ) ਵਿਖੇ ਪੁਲਿਸ/ਫੌਜ ਦੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਨਾਲ ਕਾਮਾ-ਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕਈ ਸਿੱਖ ਯਾਤਰੂ ਮਾਰੇ ਗਏ। (੨੯-੯-੧੯੧੪)
- (ਅ) ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੀ। (੨੯-੯-੧੯੮੪)
- ੩੦ ਸਤੰਬਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਵਾਈ ਉਡਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ 'ਕਿਰਪਾਨ' 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। (੩੦-੯-੧੯੮੧)
- ੧ ਅਕਤੂਬਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਇਕ ਹਾਈ ਪਾਵਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ। (੧-੧੦-੧੯੬੧)
- ੨ ਅਕਤੂਬਰ ਸੰਤ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ। (੨-੧੦-੧੯੬੨)
- ੩ ਅਕਤੂਬਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਰਾਹੋਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। (੩-੧੦-੧੭੧੦)
- ੫ ਅਕਤੂਬਰ (ੳ) ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੰਦੇੜ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। (੫-੧੦-੧੭੦੮)
- (ਅ) ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਬੇਰ, ਸਿਆਲਕੋਟ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਹੰਤ ਪਾਸੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆ। (੫-੧੦-੧੯੨੦)
- (ੲ) ਸ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ। (੫-੧੦-੧੯੫੨)
- ੭ ਅਕਤੂਬਰ (ੳ) ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। (੭-੧੦-੧੫੩੯)
- (ਅ) ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਸਰਧਾਲੂ ਭਾਈ ਮੱਖਣ ਸਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਨੇ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਵਿਖੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਤੇ ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪੱਲਾ ਫੇਰਦਿਆਂ ਉੱਚੀ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਕਿਹਾ: "ਗੁਰੂ ਲਾਧੇ ਰੇ, ਗੁਰੂ ਲਾਧੇ ਰੇ"। (੭-੧੦-੧੬੬੪)
- ੮ ਅਕਤੂਬਰ ਪਿੰਡ ਪੂਹਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਾਹੌਰ (ਹੁਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ), ਦੇ ਵਾਸੀ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਸਮੇਤ ਖੋਪਰੀ ਉਤਾਰ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਲੰਡੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। (੮-੧੦-੧੭੪੫)
- ੯ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੋਗਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮੀਨੀ ਚਾਲ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਜਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ। (੯-੧੦-੧੮੩੯)
- ੧੨ ਅਕਤੂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ 'ਭੁੱਚਰ' ਦੀ ਜਥੇਦਾਰੀ ਹੇਠ ੨੫ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲੀ। (੧੨-੧੦-੧੯੨੦)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ:

ਅਸੁਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮਾਹੜਾ...

ਅਸੁਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮਾਹੜਾ ਕਿਉ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਜਾਇ ॥
 ਮਨਿ ਤਨਿ ਪਿਆਸ ਦਰਸਨ ਘਣੀ ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮਾਇ ॥
 ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗਾ ਪਾਇ ॥
 ਵਿਣੁ ਪ੍ਰਭ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥
 ਜਿੰਨੀ ਚਾਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਇ ॥
 ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰਹਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥
 ਜੋ ਹਰਿ ਕੰਤਿ ਮਿਲਾਈਆ ਸਿ ਵਿਛੁੜਿ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਇ ॥
 ਪ੍ਰਭੁ ਵਿਣੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਰਣਾਇ ॥
 ਅਸੁ ਸੁਖੀ ਵਸੰਦੀਆ ਜਿਨਾ ਮਇਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥੮॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੪)

ਹੇ ਮਾਂ! (ਭਾਦਰੋਂ ਦੇ ਘੁੰਮੇ ਤੇ ਤ੍ਰਾਟਕੇ ਲੰਘਣ ਪਿੱਛੋਂ) ਅੱਸੂ (ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਮਿੱਠੀ ਰੁੱਤ) ਵਿਚ (ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਦੇ) ਪਿਆਰ ਦਾ ਉਛਾਲਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਮਨ ਤੜਫਦਾ ਹੈ ਕਿ) ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਾਂ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਤਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਦੀ ਬੜੀ ਪਿਆਸ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ (ਚਿੱਤ ਲੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ) ਕੋਈ (ਉਸ ਪਤੀ ਨੂੰ) ਲਿਆ ਕੇ ਮੇਲ ਕਰਾ ਦੇਵੇ। (ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿ) ਸੰਤ ਜਨ ਪ੍ਰੇਮ ਵਧਾਣ ਵਿਚ ਸਹੈਤਾ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚਰਨੀਂ ਲੱਗੀ ਹਾਂ। (ਹੇ ਮਾਂ!) ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ (ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਖ-ਆਨੰਦ ਦੀ) ਹੋਰ ਕੋਈ ਥਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ (ਵਡ-ਭਾਗੀਆਂ) ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਿਆਰ ਦਾ ਸੁਆਦ (ਇਕ ਵਾਰੀ) ਚੱਖ ਲਿਆ ਹੈ (ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਦੇ ਸੁਆਦ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਮਾਇਆ ਵੱਲੋਂ) ਉਹ ਰੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਾ ਭਾਵ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹ ਸਦਾ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ—ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੜ ਲਾਈ ਰੱਖ।

ਜਿਸ ਜੀਵ-ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਖਸਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ (ਉਸ ਮਿਲਾਪ ਵਿਚੋਂ) ਵਿੱਛੁੜ ਕੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ, (ਕਿਉਂਕਿ) ਹੇ ਨਾਨਕ (ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸਚਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਦੀਵੀ ਸੁਖ ਵਾਸਤੇ) ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਰਨ ਪਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਅੱਸੂ (ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਮਿੱਠੀ ਰੁੱਤ) ਵਿਚ ਉਹ ਜੀਵ-ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸੁਖ ਵਿਚ ਵੱਸਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ੮।

ਸੰਪਾਦਕੀ...

ਪੰਨੁ ਪੰਨੁ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੂ ਜਿਨਿ ਸਿਰਿਆ ਤਿਨੈ ਸਵਰਿਆ

ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਵਿਲੱਖਣ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਐਸਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਸਮੁੱਚਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਠਨ ਉਸਰਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਸੇ ਆਧਾਰ ਉੱਪਰ ਉਸਰੇ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੀ ਅਡੋਲਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਅਕਬਰ ਵਰਗੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਗੁਰੂ-ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਕੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਤਮਿਕ ਬਲ ਸਦਕਾ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਪੀਰੀ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਰਗੀ ਉੱਚ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਵੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜਨ-ਸਧਾਰਨ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛੱਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਉਸ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਪੀਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਭਰੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਗੱਦੀ ਦਾ ਵਾਰਸ ਆਪਣੇ ਦਾਮਾਦ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਥਾਪਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਂ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਸੀ। ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ੪੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ੭ ਸਾਲ ਗੁਰਗੱਦੀ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ ਕੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਕਲਿਆਣ ਅਤੇ ਉੱਥਾਨ ਦਾ ਅਵਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਇਤਨੇ ਸੰਖੇਪ ਜਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਜੋ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੇਧ ਬਖਸ਼ੀ ਉਸ ਲਈ ਹਰ ਕੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ੀਮ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣਾ ਆਭਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਆਚਰਣ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾਚਾਰਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿੰਬ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜਮਾਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਪ੍ਰਥਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ:

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖੁ ਅਖਾਏ
ਸੁ ਭਲੇ ਉਠਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ॥
ਉਦਮੁ ਕਰੇ ਭਲਕੇ ਪਰਭਾਤੀ
ਇਸਨਾਨੁ ਕਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਰਿ ਨਾਵੈ॥
ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪੈ
ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖੁ ਪਾਪੁ ਦੋਖੁ ਲਹਿ ਜਾਵੈ॥
ਫਿਰਿ ਚੜੈ ਦਿਵਸੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵੈ
ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰਿਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ॥

ਅੰਗ ੩੦੫

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਦਕਾ ਜਿਥੇ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਲਈ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਏ ਹੀ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਕਾਇਮ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਾਗਣਾ ਹੈ, ਇਸਨਾਨ ਪਾਣੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆ

ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਲਵਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਵੇਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਚੰਗੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਜੁੜਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਓਮੈ ਟੁੱਟਦੀ ਹੈ। ਬਹਿੰਦਿਆਂ, ਉਠਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਲਿਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਸਪਾਸ ਪਸਰੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਹੀ ਨਾ ਵਧੇ। ਸਚ ਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਵਲ ਆਕਰਸ਼ਤ ਹੋਏ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੁਭ ਰੁਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਦਮਸ਼ੀਲਤਾ, ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ, ਆਤਮਕ ਬਲ ਦੇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਦਾ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਬਣਨਾ ਹੈ, ਮਨਮੁਖ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੂੰ ਕਰਮਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਸਬਕ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਹਲੀਮੀ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਵਰਗੇ ਸੁੱਚੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਚਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਨੇ ਮਿਲਣ ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਤਨਾ ਲੰਮਾ ਦਾਹੜਾ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਲੰਮਾ ਦਾਹੜਾ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਝੁਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦਾਹੜੇ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਦੇ ਚਰਨ ਝਾੜਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਅਜਿਹੀ ਹਲੀਮੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਇਖਲਾਕੀ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਪੱਖੋਂ ਉੱਚਤਮ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਅਲੱਗ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਪੁਸਤਕ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾਏ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਚੌਂ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਮਾਝੇ ਦੇ ਐਨ ਵਿਚਕਾਰ ਗੁਰੂ ਕਾ ਚੱਕ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰ ਨਗਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਕਾ ਚੱਕ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਣ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਗਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਸੀ। ਬੇਸ਼ਕ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ, ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਿਰਜ ਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਮਾ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਸਾਰਾ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਵਿਗਾਸ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਸਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਥੇ ਜੁੜਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਆਤਮਿਕ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇਕ ਐਸੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਨੂੰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਆਪਣੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹਨ:

ਬੈਠਾ ਸੋਢੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਰਾਮਦਾਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਹਾਵੈ॥

ਪੂਰਨੁ ਤਾਲੁ ਖਟਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਿ ਵਿਚਿ ਜੋਤਿ ਜਗਾਵੈ॥ (ਵਾਰ ੧:੪੭)

ਇਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਨਿਤਾਣੇ ਨਾ ਰਹੇ ਸਗੋਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਧਾਰਣੀ ਹੋਏ। ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਗਤਾਂ ਤਕ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਸੰਗਠਤ ਕੀਤਾ। ਜਿਥੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸੁਭ ਕਾਰਜ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਫੇਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਉਥੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ੧੩੧ ਸੰਗਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿ ਕੌਮੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕੇ। ਤੀਜੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ੨੨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੰਜੀਆਂ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤਕ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ੫੨ ਪੀੜ੍ਹੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦਾ ਆਤਮਕ, ਸਮਾਜਕ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਦਾ

ਵਾਸਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਯਤਨਾਂ ਦਾ ਵਧੀਆ ਅਸਰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਸੰਖਲਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਸੰਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਆਮ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਜੀਵਨ ਫਲਸਫੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸੋਝੀ ਅਤੇ ਕਾਰਆਮਦ ਜੁਗਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨਤਾ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਜੰਜਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਆਤਮਕ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਤਿਕਾਰ ਬਖਸ਼ਣਾ ਸੀ, ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਵਿੱਚ ਅਣਖ ਤੇ ਸਵੈਮਾਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਚ ਸਖਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਧਨ ਦੀ ਅਵਸ਼ਕਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨਰੋਥ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਵਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਕੌਮ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੰਗਠਤ ਹੋਣ ਲਗ ਪਈ ਅਤੇ ਹਰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿਸਣ ਲੱਗ ਪਿਆ, ਕੌਮੀ ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ, ਲੰਗਰ ਪੰਗਤ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਆਈ ਇਵੇਂ ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀ ਜਾਣ ਲਗ ਪਈ। ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ਦੀਆਂ ਜਕੜਾਂ ਢਿੱਲੀਆਂ ਪੈਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦ ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਭਰੀਆਂ ਭੈੜੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਨਿਰਬਲ ਹੋਣ ਲਗ ਪਈਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਨਰੋਲ ਸਰਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਵਚਨ ਅਤੇ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹਰ ਪਾਸੇ ਬਿਖਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੁਧਾਰ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਸਣ ਲਗ ਪਏ। ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਦਾ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਹੋ ਗਿਆ।

ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ੬੭੯ ਸ਼ਬਦ ਰਚੇ ਜੋ ੩੦ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ੩੦ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੧ ਰਾਗ ਖੁਦ ਨਿਰਮਤ ਕੀਤੇ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮਿਹਰਬਾਣੀਆਂ ਸਦਕਾ ਕੌਮ ਉਸ ਮਰਹਲੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਤ ਹੋਣ ਦਾ ਚਾਅ ਵਧ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕੌਮੀ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੌਮ ਦਾ ਸੰਗਠਤ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੋਰ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਪਰਾਲੇ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਜ, ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਨਿਸ਼ੰਗ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਦਾ ਡੰਕਾ ਵਜਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸਚਮੁੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ ਕੀਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਭੱਟਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਇਤਨੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਵਾਮੀ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਣ ਨਾਲ ਨੇਤਰਾਂ ਦਾ ਹਨੇਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਗਿਆਨਤਾ ਮੁਕਦੀ ਹੈ, ਬੇਲੋੜੀ ਭਟਕਣ ਤੋਂ ਨਜ਼ਾਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਏ ਹੀ ਵਾਸ ਕਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਨੂੰ ਸੰਵਾਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ।

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੂ ਜਿਨਿ ਸਿਰਿਆ ਤਿਨੈ ਸਵਾਰਿਆ॥

ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਕਰਾਮਾਤਿ ਆਪਿ ਸਿਰਜਣਹਾਰੈ ਧਾਰਿਆ॥

ਅੰਗ ੯੬੮

- ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ "ਬੇਦੀ"

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ

-ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੌਂਗਰ*

ਇਸ ਪ੍ਰਿਥਵੀ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਇੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਲਾਬ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਪੀਰ ਪੈਗੰਬਰ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸਮੇਂ, ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਘੇਰੇ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮੁਕੰਮਲ ਫਲਸਫਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਇਆ-ਕਲਪ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤਕ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਇੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਥਾਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਗੁਰੂ, ਪੀਰ, ਪੈਗੰਬਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇੰਨਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਬਾਬਾ ਦੇਖੈ ਧਿਆਨੁ ਧਰਿ ਜਲਤੀ ਸਭਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਿਸਿ ਆਈ।

ਬਾਬੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਕਰਦੀ ਸੁਣੀ ਲੁਕਾਈ।

ਬਾਬੇ ਭੇਖ ਬਣਾਇਆ ਉਦਾਸੀ ਕੀ ਰੀਤਿ ਚਲਾਈ।

ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੋਧਣਿ ਧਰਤਿ ਲੁਕਾਈ॥

(ਵਾਰ ੧:੨੪)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਿਆਣ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਰਾਇ ਭੋਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਤ ਦੇ ਉਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਨਵੀਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਕਿਰਤ ਕਰਨਾ, ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਤੇ ਵੰਡ ਛਕਣਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨੁਕਤਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਾਧਨਾ, ਭੇਖਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਨੇ ਧਰਮ ਦੀ ਗੁੱਥੀ ਇੰਨੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਧਰਮ ਸਿਰਫ ਕਰਮਕਾਂਡ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਉਚ-ਨੀਚ ਅਤੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਗ੍ਰਸੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸਲਾਮੀ ਰਾਜ ਨੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪਾਖੰਡੀ ਤੇ ਦੰਭੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬੋਲ-ਬਾਲਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਜ਼ੀ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੇ ਜੋਗੀ ਤਿੰਨੋ ਵਰਗ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮ-ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਕਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੀ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਤਸੱਦਦ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ:

*ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

-ਕਾਦੀ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਮਲੁ ਖਾਇ॥ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਨਾਵੈ ਜੀਆ ਘਾਇ॥

ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਧੁ॥ ਤੀਨੇ ਓਜਾੜੇ ਕਾ ਬੰਧੁ॥ (ਪੰਨਾ ੬੬੨)

-ਕਲਿ ਕਾਤੀ ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਰਿ ਉਡਰਿਆ॥

ਕੂੜੁ ਅਮਾਵਸ ਸਚੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੀਸੈ ਨਾਹੀ ਕਹ ਚੜਿਆ॥ (ਪੰਨਾ ੧੪੫)

ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਰਗੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉੱਤੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਿੰਨੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ, ਡੂੰਘਾਈ ਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੱਚ ਧਰਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਭੇਦਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਵਿਚਰੇ ਹਨ:

ਆਪਿ ਨਰਾਇਣੁ ਕਲਾ ਧਾਰਿ ਜਗ ਮਹਿ ਪਰਵਰਿਯਉ॥

ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਆਕਾਰੁ ਜੋਤਿ ਜਗ ਮੰਡਲਿ ਕਰਿਯਉ॥ (ਪੰਨਾ ੧੩੯੫)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਰਬ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਆਤਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤੀ, ਆਰਥਿਕਤਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਆਦਿਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਨਵੀਂ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਧਰਮ ਵਿਚ ਵਿਖਾਵੇ ਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਸੀ। ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ:

ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਕੋ ਮੁਸਲਮਾਨ॥

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਸਰੂਪਾਂ ਤੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਟਾਕਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇ ਜੂਨੀ ਰਹਿਤ ਨਿਰਾਕਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੂਜਾ-ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕੋਠੜੀ ਕਿਹਾ:

ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ॥

ਤਿਸ ਕੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ॥ (ਪੰਨਾ ੬੬੩)

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ਬਦ-ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਤੇ ਸਾਧਨਾ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਰਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਮੰਡਲ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਧਾਂ ਨਾਲ ਗੋਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਕਿਹਾ ਹੈ:

ਪਵਨ ਅਰੰਭੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਵੇਲਾ॥

ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇਲਾ॥ (ਪੰਨਾ ੯੪੩)

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਵਤਾਰਵਾਦ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਤੇ ਕਰਮਕਾਂਡ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਤੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਮਨ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਾਹਰੀ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ:

ਤੇਰੀ ਮੂਰਤਿ ਏਕਾ ਬਹੁਤੁ ਰੂਪ॥

ਕਿਸੁ ਪੂਜ ਚੜਾਵਉ ਦੇਉ ਧੂਪ॥ (ਪੰਨਾ ੧੧੬੮)

ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਉਸ ਵੇਲੇ ਚਾਰ ਵਰਣਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਰਣਵੰਡ ਕਰਕੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਉਚ-ਨੀਚ ਅਤੇ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੇ ਖੱਤਰੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਸੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਵਰਗ ਅਤੇ ਅਛੂਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਭਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਓਟ ਤੇ ਆਸਰਾ ਇੱਕੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ:

ਫਕੜ ਜਾਤੀ ਫਕੜੁ ਨਾਉ॥

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਇਕਾ ਛਾਉ॥ (ਪੰਨਾ ੮੩)

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸਰਲ ਅਤੇ ਸੌਖਾ ਰਾਹ ਦੱਸਿਆ। ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਉੜੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਹੁਕਮ/ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ, ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਜੀਵਨ ਜੀਂਦਿਆਂ ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤਿ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ-ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਕੇ ਸਚਿਆਰ ਬਣਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ:

ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ॥

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ॥ (ਪੰਨਾ ੧)

ਆਤਮਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਫਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਗਿਆਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਤੰਗ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ। ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਅਨੰਤਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਭੇਦ ਲੱਭਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੱਖਾਂ ਪਾਤਾਲਾਂ, ਆਕਾਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸੂਰਜਾਂ, ਚੰਦਾਂ ਤੇ ਮੰਡਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ:

-ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਗਾਸਾ ਆਗਾਸ॥ (ਪੰਨਾ ੫)

-ਕੇਤੇ ਇੰਦ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਮੰਡਲ ਦੇਸ॥ (ਪੰਨਾ ੭)

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਖੌਤੀ ਨੀਚ-ਜਾਤ ਕਿਰਤੀ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਤੇ ਸਾਂਝ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਦੇ ਪੂਤਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਦੀ ਕੋਧੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਉਤਮ ਸਮਝਿਆ ਸੀ। ਨੀਚ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਕਾ ਸਾਥੀ 'ਭਾਈ' ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜਾਤ ਦੀ ਥਾਂ ਜੋਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਤੇ ਫੁਰਮਾਇਆ:

-ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ॥

ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ ਵਡਿਆ ਸਿਉ ਕਿਆ ਰੀਸ (ਪੰਨਾ ੧੫)

-ਜਾਣਹੁ ਜੋਤਿ ਨ ਪੂਛਹੁ ਜਾਤੀ ਆਗੈ ਜਾਤਿ ਨ ਹੇ॥ (ਪੰਨਾ ੩੪੯)

ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਾਰੇ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਚਲਤ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਫੋਕਟ ਕਰਮਕਾਂਡ ਅਤੇ ਦਿਖਾਵਾ ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਤੇ ਗਲਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ:

-ਪਾਂਡੇ ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ॥

ਨਾਮੇ ਸੁਚਿ ਨਾਮੇ ਪੜਉ ਨਾਮੇ ਚਜੁ ਆਚਾਰੁ॥ (ਪੰਨਾ ੩੫੫)

-ਮਰਣਾ ਮੁਲਾ ਮਰਣਾ॥ ਭੀ ਕਰਤਾਰਹੁ ਡਰਣਾ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਤਾ ਤੂ ਮੁਲਾ ਤਾ ਤੂ ਕਾਜੀ ਜਾਣਹਿ ਨਾਮੁ ਖੁਦਾਈ॥ (ਪੰਨਾ ੨੪)

-ਜੋਗੁ ਨ ਖਿੰਥਾ ਜੋਗੁ ਨ ਡੰਡੈ ਜੋਗੁ ਨ ਭਸਮ ਚੜਾਈਐ॥.....

ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ॥ (ਪੰਨਾ ੨੩੦)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ, ਵਰਤ, ਜਨੇਊ, ਪਿੱਤਰ-ਪੂਜਾ ਤੇ ਸਰਾਧ ਆਦਿ ਰਸਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਖੰਡ ਆਡੰਬਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ:

-ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖੁ ਸੂਤੁ ਜਤੁ ਗੰਢੀ ਸਤੁ ਵਟੁ॥

ਏਹੁ ਜਨੇਊ ਜੀਅ ਕਾ ਹਈ ਤ ਪਾਡੇ ਘਤੁ॥ (ਪੰਨਾ ੪੨੧)

-ਜੇ ਮੋਹਾਕਾ ਘਰੁ ਮੁਹੈ ਘਰੁ ਮੁਹਿ ਪਿਤਰੀ ਦੇਇ॥

ਅਗੈ ਵਸਤੁ ਸਿਵਾਣੀਐ ਪਿਤਰੀ ਚੋਰ ਕਰੇਇ॥

ਵਢੀਅਹਿ ਹਥ ਦਲਾਲ ਕੇ ਮੁਸਫੀ ਏਹ ਕਰੇਇ॥

ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੋ ਮਿਲੈ ਜਿ ਖਟੇ ਘਾਲੇ ਦੇਇ॥ (ਪੰਨਾ ੪੨੨)

ਆਰਥਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਸਮਾਜ ਡਾਵਾਂ-ਡੋਲ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਉੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਤੇ ਵੰਡ ਛਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

-ਰਾਜੇ ਸੀਹ ਮੁਕਦਮ ਕੁਤੇ॥ ਜਾਇ ਜਗਾਇਨਿ ਬੈਠੇ ਸੁਤੇ॥

ਚਾਕਰ ਨਹਦਾ ਪਾਇਨਿ ਘਾਉ॥ ਰਤੁ ਪਿਤੁ ਕੁਤਿਹੋ ਚਟਿ ਜਾਹੁ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨੮੮)

-ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਸਦਾਏ ਮੰਗਣ ਜਾਇ॥ ਤਾ ਕੈ ਮੂਲਿ ਨ ਲਗੀਐ ਪਾਇ॥

ਘਾਲਿ ਖਾਇ ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ॥ ਨਾਨਕ ਰਾਹੁ ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨੪੫)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਭ੍ਰਮਣ ਕਰ ਕੇ ਸੱਚ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਇਆ। ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਸੀ ਵਿਚ ਉਹ ਢਾਕਾ, ਆਸਾਮ ਤਕ ਗਏ। ਦੂਜੀ ਉਦਾਸੀ ਵਿਚ ਉਹ ਲੰਕਾ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਏ। ਤੀਜੀ ਉਦਾਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਤਿੱਬਤ ਤਕ ਗਏ। ਚੌਥੀ ਉਦਾਸੀ ਵਿਚ ਉਹ ਮੱਕਾ ਮਦੀਨਾ, ਬਗਦਾਦ, ਕਾਬਲ ਆਦਿ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਗਏ। ਆਪਣੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪੰਡਤਾਂ, ਕਾਜੀਆਂ, ਜੋਗੀਆਂ, ਨਾਥਾਂ, ਵਲੀਆਂ, ਪੀਰ-ਫਕੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਰੱਬ ਦੀ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕਤਾ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰ ਸਨ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਭਾਵਨਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਬਾਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਮਨਾਬਾਦ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੁਲਮ ਹੁੰਦੇ ਵੇਖੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬਰ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ 'ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਵ' ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਫੁਰਮਾਇਆ:

ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਵ ਲੈ ਕਾਬਲਹੁ ਧਾਇਆ ਜੋਰੀ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੇ॥

ਸਰਮੁ ਧਰਮੁ ਦੁਇ ਛਪਿ ਖਲੋਏ ਕੂੜੁ ਫਿਰੈ ਪਰਧਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੇ॥ (ਪੰਨਾ ੨੨੨)

ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਰਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਕਹਿਣ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ॥ (ਪੰਨਾ ੪੨੩)

ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਵੱਸਿਆ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਅਗਨੀ ਵੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਹੀ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਵੇਖ-ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਕਾਦਰ ਤੋਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਖੇਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਵਿਸਮਾਦ ਉਪਜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਲ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਦਾ ਅਨੇਕ ਥਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਪਾਤਾਲ ਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਹਨ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ 'ਧਰਮਸਾਲ' ਆਖਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਹਾਰ, ਲਿਬਾਸ, ਸਵਾਰੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਅਜਿਹਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬੁਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਆਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਸ਼ੇ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾਮ-ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਵਪਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ:

ਪੂਰਾ ਸਾਚੁ ਪਿਆਲਾ ਸਹਜੇ ਤਿਸਹਿ ਪੀਆਏ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਹੋਵੈ ਕਿਆ ਮਦਿ ਛੂਛੈ ਭਾਉ ਧਰੇ॥ (ਪੰਨਾ ੩੬੦)

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਹਿ-ਹੋਂਦ ਦੀ ਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪੋ ਵਿਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੀਵਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਹੀ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵੱਸਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ, ਲੋਭ ਤੇ ਅਭਿਮਾਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦਇਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਸਾਧਕ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੁਝੈ ਅੰਤਰਿ ਜਾਣੈ ਸਰਬ ਦਇਆ॥ (ਪੰਨਾ ੯੪੦)

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੂਰਨ ਸੱਚ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਿੰਨੀ ਉੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਮਨੁੱਖ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਪੱਧਰ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਰੂਪ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪਣਾ ਸਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉਠ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਿੰਸਾ, ਨਸ਼ੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਰਾਈਆਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿੱਥੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਵਣ ਗੁਰੂ ਹੋਵੇ, ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਤੇ ਧਰਤੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਸੁਖੀ ਵੱਸਦੀ ਰਹੇ। ਆਉ! ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਰਗ ਦੇ ਪਾਂਧੀ ਬਣ, ਆਪਣਾ ਲੋਕ-ਪਰਲੋਕ ਸੁਹੇਲਾ ਕਰੀਏ!

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ

-ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਬੇਦੀ'*

ਦਿਰੈ ਪੂਰਬਿ ਦੇਵਣਾ ਜਿਸ ਦੀ ਵਸਤੁ ਤਿਸੈ ਘਰਿ ਆਵੈ॥

ਬੈਠਾ ਸੋਢੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਰਾਮਦਾਸੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹਾਵੈ॥

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਚੌਥੇ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (੨੫ ਅੱਸੂ ਸੰਮਤ ੧੫੯੧) ੨੪ ਸਤੰਬਰ ੧੫੩੪ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਹਰਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਚੂਨਾ ਮੰਡੀ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਦਾ ਬਚਪਨ ਦਾ ਨਾਂ ਜੇਠਾ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਹਰਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬੱਧੇ ਬਾਬਾ ਹਰਿਦਾਸ ਸੋਢੀ ੪੧ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ (੧੫੪੧ ਵਿਚ) ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਗਏ। ਆਪ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਪਹਿਲੋਂ ਹੀ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਆਪ ਦੇ ਨਾਨੀ ਜੀ ਆਪ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਾਸਰਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਬਾਸਰਕੇ ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਬਾਲਕ ਜੇਠਾ ਜੀ ਖੂਬੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਅਜਿਹਾ ਬਾਲ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੇ ਬਾਲ ਜੇਠਾ ਜੀ ਦਾ ਦਿਲ ਮੋਹ ਲਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪਿਆਰ ਜਾਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਡੂੰਘਾ ਪਿਆਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਇਹ ਰੂਹਾਨੀ ਪਿਆਰ ਏਸ ਸ਼ਿੱਦਤ ਤਕ ਵੱਧ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਬਣ ਗਏ।

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਵਸਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਆਏ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਨਗਰ ਦੇ ਵਸਾਉਣ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਇਕ ਚੰਗਾ ਪਿੰਡ ਬਣ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਹਰ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਆਪ ਜਦੋਂ ਵੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਫਰ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਆਪ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰੇ ਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਵੀ ਆਪ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਮੁੜਦਿਆਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਘਰ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ੧੩ ਸਾਲ ਤੋਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਆਪ ਉਸ ਘਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਬਣ ਗਏ।

ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਬਹੁਤ ਸੂਝਵਾਨ ਵੀ ਸਨ। ਉਹ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕ ਰਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਸੀ। ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਤਾਂ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਥਾ ਵੀ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਤਕਲੀਫ਼ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਤੇ ਖਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਸ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੋਲ ਝੂਠੀ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਘੜੀ। ਉਹ ਅਕਬਰ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਵਜ਼ੀਰ ਬੀਰਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਕਬਰ ਕੋਲ ਗਏ ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਇਤਰੀ ਮੰਤਰ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵੱਲ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਕਬਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ। ਇਹ ਗੱਲ ੧੫੬੬ ਦੇ ਅਖੀਰ ਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ

*ਐਡੀ. ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਅਕਬਰ ਕਲਾਨੌਰ ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਭੇਜਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੇ ਅਕਬਰ ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਦੱਸਿਆ। ਅਕਬਰ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਤੋਂ ਬੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ 'ਤੇ ਅਕਬਰ ਨੇ ਉਲਟਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਖਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਝਾੜ ਪਾਈ ਅਤੇ ਅਗੋਂ ਝੂਠੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ। ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਸਿਰਫ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਚੌਥਾ ਗੁਰੂ ਬਣਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਪਹਿਲੀ ਸਤੰਬਰ ੧੫੭੪ ਦੇ ਦਿਨ, ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ।

੪੦ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲਣ ਮਗਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਰ ਲਮਹਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬਿਤਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ੨੮ ਸਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇਕ ਕੀਤੇ ਸਨ ਉਵੇਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖੀ, ਸੇਵਾ, ਪੰਥ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਏਨੇ ਸਾਲ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਏਨੇ ਇਕ ਮਿਕ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਤੀਜੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸੁਭਾਅ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚਣੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਹੀ ਚੌਥੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰੂਹ ਵਿਚ ਸਮਾਈ ਗਿਆ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਜੋਤ ਦੋਇ ਮੂਰਤੀ ਹੋ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਦਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਾਝੇ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਨਗਰ ਵਸਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਚੁਕੇ ਸਨ। ੧੫੭੭ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਰੋਵਰ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੰਤੋਖਸਰ ਤਾਂ ਪਹਿਲੋਂ ਹੀ ਆਰੰਭਿਆ ਜਾ ਚੁਕਾ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 'ਗੁਰੂ ਦਾ ਚੱਕ' ਨਗਰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਤੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਸੁਚੱਜਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ 'ਮਸੰਦ' ਪ੍ਰਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਥਾਪਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲ ਭੇਜੀ ਭੇਟਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ 'ਗੁਰੂ ਦਾ ਚੱਕ' ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਣ। ਇਹ ਮਸੰਦ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਾਸਤੇ ਬੜੇ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਮਸੰਦ ਪਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸਮਝਾਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਸਬਕ ਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਬਕ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਬਾਨ ਨਾਲ ਭਾਈਚਾਰਕ ਤੇ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਬਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਲੰਗਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਲੜੀ ਦੇ ਮੋਤੀ ਬਣਾ ਕੇ 'ਸਿੱਖੀ ਇਕ ਸਮਾਜਕ ਭਾਈਚਾਰਾ' ਦਾ ਸਬਕ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਾਲ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਸਰਬਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਰਾਬਤੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਲੀ ਨੇੜਤਾ ਵੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ

ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਨਵੇਂ ਨਗਰ ਵਿਚ ਇਕ ਮਾਡਲ ਨਗਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਦਰਸ਼ਕ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਬਕ ਵੀ ਦਿਤਾ। ਮਸੰਦ ਪਰਣਾਲੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਸਬਕ ਵੀ ਸਿਖਾਇਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਮੁੜ ਸਬੰਧ ਬਣਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਨੂੰ ‘ਗੁਰੂ ਦਾ ਚੱਕ’ ਵਿਚ ਬੁਲਾ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਆਦਰ ਕੀਤਾ। ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੋਂ ਏਨੇ ਮੁਤਾਸਿਰ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਆਖ ਉਠੇ ਕਿ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦੇ ਅਸਲ ਵਾਰਿਸ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ।’

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ੪੭ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗੀ ਤੇ ਇਸ ਉਮਰ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ੭ ਸਾਲ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲੀ। ਏਨੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ, ‘ਗੁਰੂ ਦਾ ਚੱਕ’ ਨਗਰ ਵਸਾਇਆ, ਕੌਮ ਨੂੰ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਵਿਚ ਪਰੋਇਆ, ਬਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ੪੭ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ੩੫ ਸਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ‘ਚ ਲਾਏ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਚਨਾ ੩੦ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਆਪ ਨੇ ੮ ਵਾਰਾਂ, ੨੪੬ ਪਦੇ, ੩੧ ਅਸਟਪਦੀਆਂ ਤੇ ੧੩੮ ਸਲੋਕ ਲਿਖੇ।

ਅੱਸੂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ

ਗੁਰਪੁਰਬ:

- * ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ 22 ਅੱਸੂ
- * ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਜੀ 2੮ ਅੱਸੂ
- * ਗੁਰਗੱਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ 2੮ ਅੱਸੂ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ:

- * ਦਰਬਾਰ ਖਾਲਸਾ (ਦੁਸਹਿਰਾ) ੧੫ ਅੱਸੂ
- * ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ (ਠੱਠਾ) 2੧-22 ਅੱਸੂ
- * ਸ਼ਹੀਦੀ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖਾ,
ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿੰਦਾ 2੪ ਅੱਸੂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਅਧਿਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਚਾਰ ਪੜਾਉ

-ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ*

ਦੁਰਲੱਭ ਦੇਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਸਥ-ਧਰਮ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿ ਕੇ, ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਨਮ-ਮਰਨ ਦੇ ਗੇੜ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ-ਮਿਲਾਪ ਹੀ ਇਸ ਜੀਵਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਹੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਰਚਿਤ ਦੂਜੇ ਛੰਤ ਨੂੰ ਲਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਹਸਥ-ਧਰਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰ-ਸਿੱਖ ਦੇ 'ਅਨੰਦ-ਕਾਰਜ' ਦੀ ਰਸਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੁਰਦਾ ਹੋਇਆ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੰਵਾਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪਰਮ-ਲਕਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਫਲ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਜੀਵਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਤਾਂਘ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਚਾਰ ਅਵਸਥਾਵਾਂ, ਅਧਿਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਚਾਰ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਜੀਵ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਕਰਮ ਰੂਪ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਭੂ-ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਚਰਨ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਨਾਲ ਜੀਵ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲਾਵ ਹੈ:

ਹਰਿ ਪਹਿਲੜੀ ਲਾਵ ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ॥

ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੇਦੁ ਧਰਮੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਹੁ ਪਾਪ ਤਜਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ॥

ਧਰਮੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਇਆ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧਹੁ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਗਵਾਇਆ॥

ਸਹਜ ਅਨੰਦੁ ਹੋਆ ਵਡਭਾਗੀ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ॥

ਜਨੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਲਾਵ ਪਹਿਲੀ ਆਰੰਭੁ ਕਾਜੁ ਰਚਾਇਆ॥ (ਪੰਨਾ ੭੭੩)

ਜਦੋਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੀਵ ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮਨ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ? ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਧਰਮ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਲਕਸ਼ ਹੈ:

ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕਾ ਇਹੁ ਊਤਮ ਫਲੁ॥ (ਪੰਨਾ ੭੧੭)

ਉਹ ਨਾ-ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕੇ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵੱਲ ਪਰਤਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਮਝਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤੇ ਕੀ ਛੱਡਣਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਕਿਹੜੇ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ ਹੈ:

-ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਵਿਰਤਿ ਨਰਵਿਰਤਿ ਪਛਾਣੈ॥ (ਪੰਨਾ ੯੪੧)

-ਪਰਵਿਰਤੀ ਨਰਵਿਰਤਿ ਪਛਾਣੈ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਬਦਿ ਘਰੁ ਜਾਣੈ॥

ਕਿਸ ਹੀ ਮੰਦਾ ਆਖਿ ਨ ਚਲੈ ਸਚਿ ਖਰਾ ਸਚਿਆਰਾ ਹੇ॥ (ਪੰਨਾ ੧੦੨੭)

ਸੀਲ, ਸੰਤੋਖ, ਦਇਆ, ਖਿਮਾ, ਨਿਮਰਤਾ, ਪਰਉਪਕਾਰ ਆਦਿਕ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਝੂਠ, ਨਿੰਦਾ, ਲੋਭ, ਅਹੰਕਾਰ ਆਦਿਕ ਅਵਗੁਣਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕੇ ਧਰਮ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੁਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ, ਕਰਮ-ਕਾਂਡਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕੇ, ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਨਾਲ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਚਰਨ ਹੈ, ਜੀਵਨ-ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਉ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੈ:

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ॥ (ਪੰਨਾ ੩੮)

ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਤਮਿਕ ਅਡੋਲਤਾ ਵਿਚ ਟਿਕਾ ਕੇ, ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

-ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਣਿ ਮੈਲੁ ਗਵਾਏ॥ ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਏ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜਿ ਸੁਖੁ ਪਾਏ॥ (ਪੰਨਾ ੬੬੫)

-ਇਹ ਬਾਣੀ ਜੋ ਜੀਅਹੁ ਜਾਣੈ ਤਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਰਵੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ॥ (ਪੰਨਾ ੭੯੭)

-ਨਾਨਕ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪਿ ਸਮਾਹਾ ਹੇ॥ (ਪੰਨਾ ੧੦੫੮)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਕੇ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗ ਕੇ, ਨਾਮ ਜਪਣ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਆਸ-ਸੁਆਸ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਾਪ ਸੜ ਗਏ ਤੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਬੰਧਨ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ:

-ਹਮ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ਜਿਤਨੇ ਸਾਸ ਲੀਏ ਹਮ ਗ੍ਰਾਸ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਦਹਨ ਭਏ ਖਿਨ ਅੰਤਰਿ ਤੂਟਿ ਗਏ ਮਾਇਆ ਕੇ ਫਾਸ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨੯੫)

-ਹਮ ਬਹੁ ਪਾਪ ਕੀਏ ਅਪਰਾਧੀ ਗੁਰਿ ਕਾਟੇ ਕਟਿਤ ਕਟੀਤਿ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਮੁਖਿ ਅਉਖਧੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤਿ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨੯੬)

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਹੀ ਉਹ ਰਸਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਨਾਲ ਜੀਵ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੱਝਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਲਾਵ ਵਿਚ ਔਕੜਾਂ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਵੀ ਸਦਾ ਗ੍ਰਿਹਸਥ-ਧਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸੀਲ, ਸੰਤੋਖ, ਖਿਮਾ, ਦਇਆ, ਪਿਆਰ ਆਦਿਕ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰਭੂਤ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰ, ਆਪਸ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਘਾੜਤ ਘੜਦੇ ਹੋਏ ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਰੰਭ ਸੁਖਦਾਇਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਸਦਾ ਨੇੜੇ ਅਤੇ ਸਰਬਵਿਆਪਕ ਵੇਖਣਾ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਨਾਲ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲਾਵ ਹੈ:

ਹਰਿ ਦੂਜੜੀ ਲਾਵ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ॥

ਨਿਰਭਉ ਭੈ ਮਨੁ ਹੋਇ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਗਵਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਭਉ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ਹਰਿ ਵੇਖੈ ਰਾਮੁ ਹਦੂਰੇ॥

ਹਰਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਸਾਰਿਆ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੋ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਜਨ ਮੰਗਲ ਗਾਏ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਦੂਜੀ ਲਾਵ ਚਲਾਈ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਾਏ॥੨॥ (ਪੰਨਾ ੭੭੩)

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪਤੀ-ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਡਰ-ਅਦਬ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਡਰ, ਸਾਰੇ ਭਰਮ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

-ਸੇ ਨਿਰਭਉ ਜਿਨੁ ਭਉ ਪਇਆ॥ (ਪੰਨਾ ੧੧੮੦)

-ਭੈ ਬਿਨੁ ਭਰਮੁ ਨ ਕਟੀਐ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨੮੮)

ਸਾਰੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਡਰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਟਿਕੇ ਹੋਏ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਡਰ ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਨਾਨਕ ਜਿਨ੍ਹ ਮਨਿ ਭਉ ਤਿਨ੍ਹਾ ਮਨਿ ਭਾਉ॥ (ਪੰਨਾ ੪੬੫)

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਡਰ-ਅਦਬ ਵਿਚ ਰਿਹਾਂ ਉਹ ਆਤਮਿਕ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮਨ ਸਦਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਲੁਕਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੰਦੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ:

ਹਰਿ ਗੁਣ ਹਿਰਦੈ ਟਿਕਹਿ ਤਿਸ ਕੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਭਉ ਭਾਵਨੀ ਹੋਈ॥

ਬਿਨੁ ਭੈ ਕਿਨੈ ਨ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਾਇਆ ਬਿਨੁ ਭੈ ਪਾਰਿ ਨ ਉਤਰਿਆ ਕੋਈ॥ (ਪੰਨਾ ੧੧੧੫)

ਪਰਮਾਤਮਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਉਮੈਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਉਮੈਂ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ:

ਮਨਿ ਪਰਤੀਤਿ ਬਨੀ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ॥

ਬਿਨਸਿ ਗਈ ਹਉਮੈ ਮਤਿ ਮੇਰੀ॥ (ਪੰਨਾ ੧੦੭੨)

ਹਉਮੈਂ ਸਦਾਚਾਰਕ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲੋਂ ਦੂਰੀ ਹੈ। ਹਉਮੈਂ ਦਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਹੈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵੱਸ ਸਕਦੇ। ਗੁਰਵਾਕ ਹਨ:

-ਹਉਮੈ ਨਾਵੈ ਨਾਲਿ ਵਿਰੋਧੁ ਹੈ ਦੁਇ ਨ ਵਸਹਿ ਇਕ ਠਾਇ॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਸੇਵਾ ਨ ਹੋਵਈ ਤਾ ਮਨੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ॥ (ਪੰਨਾ ੫੬੦)

-ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋਇ ਨ ਪਾਏ॥

ਮੂਲਹੁ ਭੁਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ॥ (ਪੰਨਾ ੬੬੪)

ਜਿਹੜੀ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਹਉਮੈ ਦੂਰ ਕਰ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਨੇੜਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪਣੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

-ਸਾਜਨੜਾ ਮੇਰਾ ਸਾਜਨੜਾ ਨਿਕਟਿ ਖਲੋਇਅੜਾ ਮੇਰਾ ਸਾਜਨੜਾ॥ (ਪੰਨਾ ੯੨੪)

-ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਨਾਲਿ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਕਹੁ ਕਿਥੈ ਹਰਿ ਪਹੁ ਨਸੀਐ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨੦)

-ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਸਦ ਵੇਖੈ ਹਜੂਰਿ॥ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ॥ (ਪੰਨਾ ੧੧੭੩)

ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ, ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਹਰ ਥਾਂ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾ ਰਹੇ ਹਨ:

-ਆਪੇ ਜਲਿ ਥਲਿ ਵਰਤਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਨਹੀ ਦੂਰੀ ਜੀਉ॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਆਪਿ ਹੈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੀ ਜੀਉ॥

ਹਰਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਸਾਰਿਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਵੇਖੈ ਆਪਿ ਹਦੂਰੀ ਜੀਉ॥

(ਪੰਨਾ ੧੭੪)

-ਸਭ ਜੋਤਿ ਤੇਰੀ ਜਗਜੀਵਨਾ ਤੂ ਘਟਿ ਘਟਿ ਹਰਿ ਰੰਗ ਰੰਗਨਾ॥

ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਤੂ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਜਨਾ॥ (ਪੰਨਾ ੧੩੧੩)

ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਹਰ ਵੇਲੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਿਫਤਿ- ਸਾਲਾਹ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਮਾਨੋ ਇਕ ਰਸ ਵਾਜੇ ਵੱਜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੜਾਉ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਲਾਵ ਵਿਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੰਕਾਰ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦਰ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਭਉ ਨੂੰ ਰੱਖ ਕੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਜਾਏ ਤਾਂ ਕਿਸੇ

ਨਾਲ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਜੋਤ ਦਿੱਖਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੀਸਰੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਤਾਂਘ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵੈਰਾਗ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਸੰਸਾਰਕ ਰਸਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਹਰਿ ਤੀਜੜੀ ਲਾਵ ਮਨਿ ਚਾਉ ਭਇਆ ਬੈਰਾਗੀਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਹਰਿ ਮੇਲੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਵਡਭਾਗੀਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ਮੁਖਿ ਬੋਲੀ ਹਰਿ ਬਾਣੀ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਕਥੀਐ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ॥

ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧੁਨਿ ਉਪਜੀ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਜੀਉ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਤੀਜੀ ਲਾਵੈ ਹਰਿ ਉਪਜੈ ਮਨਿ ਬੈਰਾਗੁ ਜੀਉ॥ (ਪੰਨਾ ੨੨੪)

ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮਨ ਵਿਚ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਤਾਂਘ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

-ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭੂ ਪੇਖਨ ਕਾ ਚਾਉ॥ (ਪੰਨਾ ੪੦੫)

-ਮਨਿ ਬੈਰਾਗੁ ਭਇਆ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਣੈ ਕਾ ਚਾਉ॥ ਧੰਨੁ ਸੁ ਤੇਰਾ ਥਾਨੁ॥ (ਪੰਨਾ ੫੦)

ਜਦੋਂ ਮਨ ਵਿਚ ਵੈਰਾਗ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਰੰਗ-ਤਮਾਸ਼ੇ, ਹਾਰ-ਸਿੰਗਾਰ, ਕੱਪੜੇ-ਗਹਿਣੇ, ਰਸ-ਭੋਗ ਆਦਿਕ ਲਈ ਮਨ ਵਿਚ ਖਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ:

-ਦਰਸਨ ਪਿਆਸ ਲੋਚਨ ਤਾਰ ਲਾਗੀ॥ ਬਿਸਰੀ ਤਿਆਸ ਬਿਡਾਨੀ॥ (ਪੰਨਾ ੧੧੧੯)

-ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਛੁ ਨ ਲਾਗਈ ਭਗਤਨ ਕਉ ਮੀਠਾ॥

ਆਨ ਸੁਆਦ ਸਭਿ ਫੀਕਿਆ ਕਰਿ ਨਿਰਨਉ ਡੀਠਾ॥ (ਪੰਨਾ ੨੦੮)

ਮਨ ਰਾਮ-ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਆਦਿਕ ਵਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ:

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨ ਲੋਭੁ ਬਿਆਪੈ ਜੋ ਜਨ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਰਾਤਿਆ॥

ਏਕੁ ਜਾਨਹਿ ਏਕੁ ਮਾਨਹਿ ਰਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ਮਾਤਿਆ॥ (ਪੰਨਾ ੫੪੩)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸਮਝਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾਮ ਰਸ ਦਾ ਅਨੰਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਮਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੋੜਾਂ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਚਿੰਤਾ-ਝੋਂਚੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਇਆ ਦਾ ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਦੁਬਿਧਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਨ ਵਿਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹਰ ਵੇਲੇ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਨ ਖਿੜਿਆ-ਖਿੜਿਆ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਰਾਜੀ ਰਹਿਣਾ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ:

ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਤ ਧ੍ਰਾਪਿਆ ਮਨਿ ਰਸੁ ਲੈ ਹਸਨਾ॥

ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਉਲਟਿ ਕਮਲੁ ਬਿਗਸਨਾ॥

ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਸੰਤੋਖੁ ਹੋਇ ਸਭ ਬੂਝੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ॥

ਦਹ ਦਿਸ ਧਾਵਤ ਮਿਟਿ ਗਏ ਨਿਰਮਲ ਥਾਨਿ ਬਸਨਾ॥ (ਪੰਨਾ ੮੧੧)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਤਕ ਮਨ ਨਾਮ ਰਸ ਦਾ ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਚੱਖਦਾ ਉਦੋਂ ਤਕ ਹੀ ਹੋਰ ਰਸਾਂ ਦੇ ਸੁਆਦ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਆਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਫਸ ਸਕਦਾ:

ਰਸਨਾ ਸਾਦ ਚਖੈ ਭਾਇ ਦੂਜੈ ਅਤਿ ਫੀਕੇ ਲੋਭ ਬਿਕਾਰੇ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਦ ਚਖਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਸਭ ਅਨ ਰਸ ਸਾਦ ਬਿਸਾਰੇ॥ (ਪੰਨਾ ੯੮੦)

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਤਾਂਘ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਭਾਲਦੀ। ਉਹ ਸਦਾ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ:

ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਜਿਸੁ ਨਰ ਹੋਇ॥ ਏਕਤੁ ਰਾਚੈ ਪਰਹਰਿ ਦੋਇ॥ (ਪੰਨਾ ੧੧੮੮)

ਮਨ ਦੀ ਐਸੀ ਅਵਸਥਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੀ ਮਨ ਦਾ, ਸਰੀਰ ਦਾ ਤੇ ਗਿਆਨ-ਇੰਦਰੀਆਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ-ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਜੀਵ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ-ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਨਿੱਤ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੂ! ਦਇਆ ਕਰੋ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਗਤੇ, ਦਾਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਨ ਦਿਓ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ-ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾ ਦਿਓ:

ਜਬ ਦੇਖਾਂ ਪਿਰੁ ਪਿਆਰਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਸਿ ਰਵਾ ਰਾਮ॥

ਮੇਰੈ ਅੰਤਰਿ ਹੋਇ ਵਿਗਾਸੁ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਸਚੁ ਨਿਤ ਚਵਾ ਰਾਮ॥

ਪ੍ਰਿਉ ਚਵਾ ਪਿਆਰੇ ਸਬਦਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵਏ॥

ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੁ ਹੋਵੈ ਨਿਤ ਕਾਮਣਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਏ॥

ਦਇਆ ਦਾਨੁ ਮੰਗਤ ਜਨ ਦੀਜੈ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਦੇਹੁ ਮਿਲਾਏ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਰੁ ਗੋਪਾਲੁ ਧਿਆਈ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਘੁਮਾਏ॥ (ਪੰਨਾ ੧੧੧੩)

ਲਗਾਤਾਰ ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਸਦਾ ਟਿਕੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਭੂ-ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਰੌਂ ਚੱਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਹੀ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੈਰਾਗ ਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤੀਜੀ ਲਾਵ ਹੈ। ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਲਾਵ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਡੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ ਪਤਨੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਖਿੱਚ-ਪਕੜ ਢਿੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ, ਦੂਜੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੁਖ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਰਸਤਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ-ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗ ਕੇ ਆਤਮਿਕ ਅਡੋਲਤਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਚੌਥੀ ਲਾਵ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ:

ਹਰਿ ਚਉਥੜੀ ਲਾਵ ਮਨਿ ਸਹਜੁ ਭਇਆ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿਆ ਸੁਭਾਇ ਹਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ॥

ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ॥

ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਠਾਕੁਰਿ ਕਾਜੁ ਰਚਾਇਆ ਧਨ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮਿ ਵਿਗਾਸੀ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਚਉਥੀ ਲਾਵੈ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਅਵਿਨਾਸੀ॥ (ਪੰਨਾ ੨੨੪)

ਜਦੋਂ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਮਨ ਇੱਛਤ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਵਿਚਰਣ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਸਿਆਣਪ, ਚਤੁਰਾਈ ਅਤੇ ਆਪਾ-ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪੂਰਨ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਨ ਸੁਖਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਦੁਖਾਂ ਤੋਂ ਡਰਨ 'ਤੇ ਆਹਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਭਾਓ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਦੁਖ-ਸੁਖ, ਲਾਭ-ਹਾਨੀ ਦੋਨੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਰਜਾ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ:

ਭਾਵਨੁ ਤਿਆਗਿਓ ਰੀ ਤਿਆਗਿਓ॥ ਤਿਆਗਿਓ ਮੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਤਿਆਗਿਓ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰਸ ਮਾਨਿ ਗੋਬਿੰਦੈ ਆਗਿਓ॥ਰਹਾਉ॥

ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਦੇਉ ਸਮਾਨੇ ਮਸਤਕੁ ਡਾਰਿ ਗੁਰ ਪਾਗਿਓ॥

ਸੰਪਤ ਹਰਖੁ ਨ ਆਪਤ ਦੂਖਾ ਰੰਗੁ ਠਾਕੁਰੈ ਲਾਗਿਓ॥ (ਪੰਨਾ ੨੧੪)

ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਘਰ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸੁਖਦਾਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਮਨ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਨ ਦੀ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਚਿਤਰਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:

ਹਰਖ ਸੋਗ ਦੁਹਰੂੰ ਤੇ ਮੁਕਤੇ॥ ਸਦਾ ਅਲਿਪਤੁ ਜੋਗ ਅਰੁ ਜੁਗਤੇ॥

ਦੀਸਹਿ ਸਭ ਮਹਿ ਸਭ ਤੇ ਰਹਤੇ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਓਇ ਧਿਆਨੁ ਧਰਤੇ॥ (ਪੰਨਾ ੧੮੧)

ਮਨ-ਤਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗੀ ਹੋਈ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰੀ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਉਸ 'ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਦਾਤ ਅਤੇ ਮਨ-ਇੱਛਤ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ:

-ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਤਦ ਹੀ ਗਾਵਾ॥ ਤਾ ਗਾਵੇ ਕਾ ਫਲੁ ਪਾਵਾ॥ (ਪੰਨਾ ੫੯੯)

-ਸੇਈ ਤੁਧੁਨੋ ਗਾਵਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ॥ (ਪੰਨਾ ੬)

-ਦਰਸਨੁ ਪਾਵਾ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਾ॥ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਣੇ ਤੂ ਭਾਵਹਿ ਕਰਤੇ ਆਪੇ ਰਸਨ ਰਸਾਇਦਾ॥ (ਪੰਨਾ ੧੦੩੪)

ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਮਨ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਹੁਲਾਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ:

-ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਨੀ ਤਾਂ ਰੰਗਿ ਗੁਲਾਲ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਿਹਾਲ॥ (ਪੰਨਾ ੩੮੪)

-ਮੰਦਰਿ ਮੇਰੈ ਸਬਦਿ ਉਜਾਰਾ॥ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦੀ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ॥

ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਮੈ ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਆਇਆ॥

ਬਿਰੁ ਸੋਹਾਗੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਪਾਇਆ॥ (ਪੰਨਾ ੩੮੪)

ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਵਾਸਨਾ-ਰਹਿਤ ਅਡੋਲ ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਮਨ ਅਫੁਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਸੇ ਹਰਿ ਹੋਏ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਕੇਲ ਕੇਲਾਲੀ॥ (ਪੰਨਾ ੬੬੭)

ਗ੍ਰਿਹਸਥ-ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਚੌਥੀ ਲਾਵ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਘਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਿਚਰਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਤਤਿ-ਨਿੰਦਾ, ਮਾਨ-ਅਪਮਾਨ, ਸੁਖ-ਦੁਖ, ਲਾਭ-ਹਾਨੀ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਧੀਰਜ ਰੱਖ ਕੇ ਸੰਜਮ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਭੌਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕਤਾ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਸੁਮੇਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਹਸਥ-ਧਰਮ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਜੀਵ ਆਪਣੇ ਨਿੱਤ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਰਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਬਣਾ ਕੇ ਉੱਚੀ ਆਤਮਿਕ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸੱਚ, ਸੰਤੋਖ, ਦਇਆ, ਧਰਮ, ਧੀਰਜ ਅਦਿਕ ਗੁਣ ਅੰਦਰ ਵੱਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਇਆ ਦਾ ਮੋਹ, ਮਨ ਦੀ ਚੰਚਲਤਾ, ਹਉਮੈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰ-ਸਿਮਰ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਮੋਹ-ਪਿਆਰ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਫਸਦਾ। ਜੀਵ ਨਿਰਲੇਪ ਹੋ ਕੇ ਜੀਵਨ ਯਾਪਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

(ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਤੰਬਰ ੨੦੧੫ ਵਿਚੋਂ)

ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਵੇਗੀ - ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੰਗਰ -

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਭੱਠਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ

ਰੂਪਨਗਰ, -ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੰਗਰ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅੱਜ ਇਥੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਭੱਠਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੋਈ ਅਹਿਮ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਸ਼ੋਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਲਈ ਕਦੇ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਲਿਆਕਤ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਸ ਅਹਿਮ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੰਗਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਪੰਥ ਰਤਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਫ ਅਡਵਾਂਸ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਇਨ ਸਿੱਖਇਜ਼ਮ, ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ (ਪਟਿਆਲਾ) ਵਿਖੇ ਕੋਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਪਾਵਰਲਿਫਿਟਿੰਗ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗੀ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰੋ: ਬਡੰਗਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਵੰਬਰ ੧੯੮੪ ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਤਲੇਆਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਚਿੱਲੜ ਦੇ ਅਹਿਮ ਕਾਂਡ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ. ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਸਪੁਰਾ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਰਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨੋਂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ/ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਥਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ

ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸਦੀ ਕਾਰਜਵਾ ਬਾਬਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਭੂਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ੬ ਫੀਸਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਸ਼ੋਕ ਮਤਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਸ਼ੋਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੋਹਨਪਾਲ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਵੀ ਸ਼ੋਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਟੋਵਡ, ਸ. ਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੰਡੀਆਂ, ਸ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸੰਗਤਪੁਰਾ, ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾਬੁਲਾ, ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਈਪੁਈਂ, ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਓ ਤੇ ਸ. ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਸ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਤੇ ਸ. ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਪਲਾ ਤੇ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ, ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾ ਸਿੰਘਾ, ਸ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ, ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

(੧੮ ਅਗਸਤ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਮੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗੀ - ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੰਗਰ -

ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, -ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੰਗਰ ਨੇ ਅੱਜ ਇਥੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਖੇਡਾਂ ੨੪ ਤੋਂ ੨੬ ਸਤੰਬਰ ੨੦੧੭ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਟੇਡੀਅਮ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਦਕਿ ਕਾਲਜਾਂ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ੧੩, ੧੪ ਤੇ ੧੫ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਅੱਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਵੱਲ ਰੁਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਧੀਨ ਚੱਲਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਤੇ ਕੋਚਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਇਕੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਦੀ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨੌਜੁਆਨੀ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਖੇਡ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਤਨ ਕਰਨ।

ਪ੍ਰੋ: ਬਡੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੱਤਕਾ, ਹਾਕੀ ਤੇ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਡ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਮੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਚਾਨਣ ਸਿੰਘ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ, ਡਾ. ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਭਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਪੋਰਟਸ, ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਡਾ. ਵੰਦਨਾ ਨਰੂਲਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ, ਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਵਾਰਡੀ, ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਡਾ ਇੰਚਾਰਜ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

(੨ ਅਗਸਤ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਵਿਖੇ ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੇ ਰੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਮਨਾਇਆ

ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੂਰਵਕ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੇ ਰੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਏ ਇਸ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਜੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ, ਕਵੀਸ਼ਰ ਜਥਿਆਂ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ, ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ 'ਸਾਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੇ ਰੇ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਅੱਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪੁੱਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ੧੦ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਭਾਈ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਲੱਖੀ ਸ਼ਾਹ ਵਣਜਾਰਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਨਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਵੱਡੀ ਮਹਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਭਗਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਪੁੱਜ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸੰਗਤ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵੀ ਇਥੋਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਈ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਾਹਮਣੇ ਅਖੌਤੀ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਦਕਾ ਉਹ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਪਾਰ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਪੰਥ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਤੇ ਪਾਖੰਡਵਾਦ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਸੱਚਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹਰ ਸਿੱਖ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਸਮਾਜਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾਜ, ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ, ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ, ਕਿਸਾਨੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ, ਵਹਿਮ-ਭਰਮ, ਗੁਰੂ-ਡੰਮ੍ਹ ਆਦਿ ਜਿਹੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਅਵਸ਼ਕਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਹਿਜ ਤੇ ਸਾਦਗੀ ਵਾਲਾ ਮਾਰਗ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਟੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ ਨੇ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਲਾਲ ਉਸਮਾਂ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲਾ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਪੁਰ, ਸ. ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲਾ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ ਤੇ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੁਰਾ ਕੋਹਨਾ, ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਮੀਡੀਆ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ, ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ ਪਬਲੀਸਿਟੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ, ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੁਬੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਡੀ:ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਵਾਲੇ, ਡਾ. ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ ਮਸਾਣੀਆਂ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼ੁਲਮ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਗਾਥਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ - ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਸਾਕਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਵਿਖੇ 'ਸਾਕਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ' ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਜ਼ੁਲਮ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਸੂਰਮਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਗਾਥਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਏਨੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ ਦਾ ਮੋਰਚਾ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸੂਰਮਗਤੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਦਾ ਲਖਾਇਕ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਤਹਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜੋ ਪੂਰਨੇ ਪਾਏ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਮਿਸਾਲੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਤੋਂ ਸੋਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਅਮੁੱਲ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣੀਏ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਗਤਾਂ ਤੇ ਅਜੋਕੀ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਅਮਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੋਨੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰ ਟੇਵਡ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ ਤੇ ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇੜਾ ਨੇ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਕਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਾਕਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ' ਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਸਿੰ ਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬਣੀ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਅਮਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੋਨੀ ਅਜਨਾਲਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰ ਟੇਵਡ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇੜਾ, ਬੀਬੀ ਸਵਰਨ ਕੌਰ ਤੇੜਾ, ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ, ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ, ਸ. ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ, ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇੜਾ, ਸ. ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸ. ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

(੮ ਅਗਸਤ)

ਪੀਲੀਭੀਤ ਜੇਲ੍ਹ ਕਾਂਡ ਦੇ ਪੀੜਤ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਚੈਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ੧੯੯੪ ਵਿਚ ਪੀਲੀਭੀਤ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਜੱਦਦ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ੬ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਚੈਕ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਈਂ ਪੁਈਂ, ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ ਅਤੇ ਵਧੀਕ

ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਚੈਕ ਦਿੱਤੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ੧੫ ਜੂਨ ੨੦੧੭ ਨੂੰ ਹੋਈ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹ ਕਾਂਡ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ. ਕਾਰਜ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਕੁੱਕੜਕਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਰਸੂਲਪੁਰ ਕਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਸਬਾਜ਼ਪੁਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਪੰਡੋਰੀ ਤਖਤਮੱਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਭਗਵਾਨਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਸ. ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਚਾਹੜਪੁਰ ਗੱਗੋਮਾਹਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਅੰਤਿਮ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਈਪੁਈ, ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ ਤੇ ਸ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਅਨਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਮੰਤੋਵਾਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਪੀਲੀਭੀਤ ਜੇਲ੍ਹ ਕਾਂਡ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

(੧੦ ਅਗਸਤ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਬਸਤੀ ਸ਼ੇਖ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ

ਜਲੰਧਰ, -ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭੀ ਗਈ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਦੁਆਬਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਭਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਬਸਤੀ ਸ਼ੇਖ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰ ਕੇ ਰਾਗੀ ਅਤੇ ਢਾਡੀ ਜਥਿਆਂ ਪਾਸੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਰਵਣ ਕੀਤੀਆਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਹੀ ਸੁਖਾਵੇਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰੋਂ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਬੌਧਿਕ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਵ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਨਮਤੋਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭੀ ਗਈ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭੀ ਗਈ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਰਹਿਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਪਤਿਤਪੁਣੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਨੇ ਜਿਥੇ ਦੁਆਬਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਉਥੇ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹੱਦੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਭਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੌਂ, ਬੀਬੀ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਲੜਾ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ, ਸ. ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਬੀਬੀ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਤਲਵੰਡੀ, ਸ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੀਲਾ ਮਹਿਲ, ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ, ਸ. ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹੱਦੀ, ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੀਰਮੀ, ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਥੰਮ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੌਂ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੧੩ ਅਗਸਤ)

**ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ ਕੇ ਸੁੰਦਰ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਵਾਲੇ
ਕਾਕਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ 5100 ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ**

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਨੇ ਕਾਕਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਦੇਖੇ ਬਗੈਰ ਸੁੰਦਰ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਕਰਕੇ ੫੧੦੦/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ। ਪਟਿਆਲਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸ. ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੋਣਹਾਰ ਸਪੁੱਤਰ ਕਾਕਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਅੱਖਾਂ ਉਪਰ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸੁੰਦਰ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੁੱਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਕਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਲਈ ਇਸ ਇਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਦਫਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਖੇ ਅੱਜ ਕਾਕਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦਸਤਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਰਨਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸ. ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੧੨ ਅਗਸਤ)

**ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੰਗ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ
ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ
ਸ਼ੰਕ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ: ਪ੍ਰੋ. ਬਡੂਗਰ**

ਪਟਿਆਲਾ -ਅੱਜ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਹਾਰਾਜ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 'ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੰਗ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ' (ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ) ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿਆਨ ਦੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੀਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਮਹਾਨ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੋਰਸ ਅਤੇ ਅਕਬਰ ਵਰਗੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮੂੰਹ ਦੀ ਖਾਣੀ ਪਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਧਿਰ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਜਾ ਦੀ ਜਾਨ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਫ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਪਰ ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਮੁਗਲ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਜਾਂ

ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਰਹੀਆਂ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਗ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਲਾਈ ਸਗੋਂ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਪ੍ਰੋ. ਬਡੂਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਸਲਾ ਧਿਆਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੰਗ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਅਣਗਿਣਤ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਬਣਾਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾ ਆਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੈਮੀਨਾਰ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਮਾਜਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜੋ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਲੱਭਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਾਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਕਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਡਾ. ਸ਼ਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਰਿਟਾਇਰਡ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪਹਿਲਾ ਸਪਤ ਸਿੰਧੂ ਫਿਰ ਪੰਚਨਦ ਅਤੇ ਪੰਜ-ਆਬ ਬਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੧੨੬ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਜਨਮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਜਾਬਰ ਕਹਿ ਕੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵੱਲ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਪੁੱਟਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਡਾ. ਗੁਰਨਾਇਬ ਸਿੰਘ, ਮੁਖੀ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਖਿੱਤੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸਗੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਸੀਮ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਜਿਥੇ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਨ ਉਥੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਵੀ ਉੱਚਾ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਭਾ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਨਿੱਗਰ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੇਧ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਯਤਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੧੯੦੭ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ੧੯੪੭ ਤੱਕ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਮਕਸਦ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡਣਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਏ ਗਏ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਗ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਗਏ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਡੇਮਾਨ ਨਿਕੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ।

ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ, ਡਾ. ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਪ੍ਰੋ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਥਾਨਕ ਕਾਲਜ ਦੇ ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਆਯੋਜਕ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੰਚ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਡਾ. ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕੀਤਾ।

**ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ
ਵਿਖੇ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ - ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ -
ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨਮਿੱਤ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ
ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਭਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ**

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ - ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜਥੇਦਾਰ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨਮਿੱਤ ਦਸਮੇਸ਼ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ, ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਸਭਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਭਾਈ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਸਿਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਖੇ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਮਹਾਨ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਸਨ ਜੋ ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਫਲਸਫੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਆਏ ਹਰ ਜੀਵ ਨੇ ਸਰੀਰ ਛੱਡ ਜਾਣਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂਗਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਦਵਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਰਹੱਸ ਅਤੇ ਡੂੰਘੇ ਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਨਵੇਂ ਕਥਾਕਾਰਾਂ, ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਭਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸੇਧ ਵਿਚ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਤਕ ਸਾਡਾ ਮਹਾਨ ਵਿਰਸਾ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਸਹਿਜ, ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਹਲੇਮੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਗੁਰਮਤਿ ਜੁਗਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਲਗਵਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਛਪਵਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਨੌਜੁਆਨ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਸਮੇਂ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਹੀ ਅਸਰ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਗਿਆਨੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅੱਜ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਤੋਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਕੌਮ ਨੂੰ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰਨ ਅਦਬ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮਰਯਾਦਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣ। ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋ: ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੌਮ ਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਥੇ ਉਹ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਸਨ ਉਥੇ ਹੀ ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸਤਿਕਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਵੇਂ ਸਮਰਪਿਤ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਜ ਸੰਜਮ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਕਿਵੇਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੁਰਸਿੰਘ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ, ਬਾਬਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ ਨਿਰਮਲੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਵੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ, ਸਭਾ-ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਪੱਤਰ ਗਿਆਨੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੋਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੀ ਭੇਜੇ ਗਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੀਤ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੰਡੀਆਂ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾਬੂਲਾ ਤੇ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਵਾਲ, ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੂਘਾ, ਸ. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਖੇੜਾ, ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ, ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਧਰਮਪੁਰਾ, ਸ. ਮੰਗਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਪੜਖੇੜੀ, ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਹਿਲਪੁਰੀ, ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਪੀਆਣਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ, ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਸ. ਸਕੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ, ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਪ੍ਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਟਿੱਬੀ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਨੇਰ, ਬਾਬਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਿਲ੍ਹਾ ਨੰਦਗੜ੍ਹ, ਬਾਬਾ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਡੁੰਮੇਵਾਲ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੋਸਾ ਕੋਟਲਾ, ਬਾਬਾ ਸਤਪ੍ਰੀਤ ਹਰੀ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਰੋਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲ, ਬਾਬਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਨਿਆਣਾ, ਬਾਬਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਸ. ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਬਾਬਾ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਬਾਬਾ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਖੁਖਰੈਣ ਵਾਲੇ, ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ, ਬਾਬਾ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪੰਡਵਾਂ, ਬਾਬਾ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਤਰਨਾ ਦਲ, ਬਾਬਾ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਊਨਾ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੌਹਰ, ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

(੨੪ ਅਗਸਤ)

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਨਲਿਨ ਪੇਰੇਰਾ ਸਮੇਤ 33 ਜੱਜ ਹੋਏ ਨਤਮਸਤਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਨਲਿਨ ਪੇਰੇਰਾ ਸਮੇਤ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ 33 ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਨਲਿਨ ਪੇਰੇਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਈ ਵਾਰ ਸੁਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਇਥੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਡਭਾਗੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਚਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਭੰਗਾਲੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਨਲਿਨ ਪੇਰੇਰਾ ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮਾਡਲ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸੈਟ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਏ ਸਾਰੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸੈਟ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਤਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਵੇਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੨੧ ਅਗਸਤ)

ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਬੋਰਡ (ਨਾਂਦੇੜ) ਦੇ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੇ ਘਰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵੀ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਸ. ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵੀਨਾ ਕੌਰ, ਬੇਟਾ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬੇਟੀ ਹਰਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਤੇ ਦਾਮਾਦ ਅਜੇਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਪਰੰਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ. ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ. ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਕੂਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਮੈਂ ਇਥੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਅੱਜ ਫਿਰ ਇਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਮੀਡੀਆ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ, ਸ. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਅਤੇ ਸ. ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੧੫ ਅਗਸਤ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਜਾਇਆ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਸੁੰਦਰ ਜਲੋਂ, ਦੀਪਮਾਲਾ ਤੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਸ਼ਨਾਇਆ ਮਾਹੌਲ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਸ਼ਬਦ-ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦਿਵਸ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਪਾਦਨਾ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਰੰਭਤਾ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ (ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ ੫੧ 'ਤੇ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੪੯

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2017)

(ਪੰਨਾ ੪੨ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਨੇ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਲਿਆ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੌਰਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸੀਸ ਉਪਰ ਪਾਵਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਰੂਪ ਲਿਜਾ ਕੇ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸਸੁਭਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਨਿਭਾਈ। ਇਹ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰੋੜੀ ਚੌਕ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਚੌਕ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਪੰਨ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੂਰੋਂ-ਨੇੜਿਓਂ ਪੁੱਜੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ, ਗੱਤਕਾ ਅਖਾੜਿਆਂ, ਸਭ-ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ, ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੈਂਡ ਤੇ ਗੱਤਕਾ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਠੰਡੇ ਮਿੱਠੇ ਜਲ ਦੀਆਂ ਛਬੀਲਾਂ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਭਾਈ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੱਥੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿਥੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ੧੬੦੪ ਈ: ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਉਪਰੰਤ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਰੂਪ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਫਲਸਫਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਪਣਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੰਗਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਾਵਨ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਕੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਮਨੁੱਖਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੁੰਦਰ ਜਲੋਂ ਸਜਾਏ, ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਮਾਲਾ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਜਾਵਟ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰਹਰਾਸਿ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਉਪਰੰਤ ਮਨਮੋਹਕ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਚਲਾਈ ਗਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਨਪੁਰਾ, ਭਾਈ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ, ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾਸਿੰਘਾ, ਸ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੀ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸਕੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੂਘੁਮਣ, ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ, ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਸ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਤੇ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ, ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ, ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਪੇਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ ਸਹਾਇਕ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ, ਸੰਤ ਹਰੀਦੇਵ ਸਿੰਘ ਈਸਾਪੁਰ, ਬਾਬਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਭੂਰੀਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਟਿੱਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

(੨੨ ਅਗਸਤ)

**ਸਿੱਕਮ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰੌਂਦ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵਫਦ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ - ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੰਗਰ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਡਾਂਗਮਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੋਟਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਵਿਖੇ
ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਰੜੀ ਨਿੰਦਾ**

ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, -ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੰਗਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਥੇ ਸਿੱਕਮ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ

ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਡਾਂਗਮਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਝੇ ਯਤਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਨਿੰਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਹੀ ਕਾਹਨੂੰਵਾਨ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੋਟਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੌਰਾਨ ਮਰਯਾਦਾ ਤੋੜਨ ਅਤੇ ਹੁੱਲੜਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਘੋਰ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।

ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੰਮੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਵਨ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਡਾਂਗਮਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਕਮ ਦੀ ਉਥੋਂ ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਹੁਮਤੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅਦਬ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਢਾਹ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ-ਕਾਬਲੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਵਫਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਆਰਮੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਰਮੀ ਦੇ ਚੀਫ ਕਮਾਂਡਰ ਨਾਲ ਵੀ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਕਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਥੇ ਵੱਸਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਮਾਣ ਮਰਯਾਦਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਸਿੱਕਮ ਦੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਕੇਸ ਕਰ ਕੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਪਾਸੋਂ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕਾਹਨੂੰਵਾਨ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੋਟਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਖਲਾਕ ਵਿਗੁਣੀ ਹਰਕਤ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 300 ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਵਰ੍ਹੇਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਮਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਧਾ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਾਣ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੌਰਾਨ ਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਹੁੱਲੜਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਅੰਤਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵਡ, ਸ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸੰਗਤਪੁਰਾ, ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸ. ਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੰਡੀਆਂ, ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਓ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾਬੁਲਾ, ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਠਿੰਡਾ ਤੇ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਈਪੂਈ, ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਚਾਨਣ ਸਿੰਘ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾਲਾ ਤੇ ਸ. ਪਰਮਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਮਾਰਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (22 ਅਗਸਤ)

ਇਫਕੋ ਦੀ ਗੋਲਡਨ ਜੁਬਲੀ ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਜੋਂ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈਕ ਭੇਟ ਕੀਤਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਇਫਕੋ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਗੋਲਡਨ ਜੁਬਲੀ ਮੌਕੇ ਅੱਜ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਯੂ.ਐਸ. ਅਵਸਥੀ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਕਈ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਗਜੈਕਟਿਵ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਫਕੋ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ 40 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਜੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਮ 40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈਕ ਅੰਤਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵਡ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ ਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਭੰਗਾਲੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਲਗਭਗ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਰਸ਼ਨ

ਕਰਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸਰਬ ਸਾਂਝਾ ਦੁਆਰ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਝੋਲੀਆਂ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ. ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਤੇ ਸ. ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਵੀ ਸਨ।

ਦਫਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਖੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਟੋਵਡ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ ਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਭੰਗਾਲੀ ਨੇ ਇਫਕੋ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਯੂ.ਐਸ. ਅਵੱਸਥੀ ਤੇ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਕਈ ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮਾਡਲ, ਲੋਈ ਤੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੁੱਜੇ ਬਾਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਰੋਪਾਓ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸੈਟ ਭੇਟ ਕੀਤੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਟੋਵਡ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਭੰਗਾਲੀ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੨੪ ਅਗਸਤ)

ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲੀ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, -ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਲਈ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੀਤ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਸੰਪਰਦਾਇ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਰਨਾ ਦਲ ਬਜਵਾੜਾ, ਬਾਬਾ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡਾ ਕੁਰਾਲਾ, ਭਾਈ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਗਿਆਨੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ, ਬਾਬਾ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਿਲ੍ਹਾ ਅਨੰਦਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਟਿੱਬੀ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ, ਸਭਾ-ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ, ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸਕੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਗੋੜਾ, ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਪ੍ਰੋ: ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ, ਸ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੨੪ ਅਗਸਤ)

ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਚਾਵਲਾ ਵਲੋਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, -ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਦੁਆਬਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚਲਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਾ ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਿੰ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਖੇੜਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੂਪਨਗਰ ਅਤੇ ਨੂਰਪੁਰ ਬੇਦੀ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨ

ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਚੱਪਾ-ਚੱਪਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪੱਖੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਰਾਬਤਾ ਕਰਕੇ ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ, ਪਤਿਤਪੁਣਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਰੋਕਣ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਹੰਢਲਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੱਜ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਜਥੇਦਾਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਢਾਹੇ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘਨੌਲੀ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਸੋਵਾਲ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਡੂਮੇਵਾਲ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਸ. ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਸਕੌਰ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਬਾਬਾ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਾਦਲ ਸਿੰਘ ਬਸੀ, ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ, ਸ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਸਮਾਨਪੁਰ, ਬਾਬਾ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕੂ ਮਾਜਰਾ, ਸ. ਹਰਕੇਤ ਸਿੰਘ ਕੌਲਾਪੁਰ, ਮਾ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਚਿੰਤ, ਸ. ਹਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਠੋਡਾ, ਸ. ਕੁਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ, ਸ. ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਠੋਡਾ, ਸ. ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ ਬੰਗੜ, ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਓਵਾਲ, ਬਾਬਾ ਸ਼ੀਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਕਲਮਾ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੨੪ ਅਗਸਤ)

ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ - ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ 38 ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਤਹਿਤ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ 3੮ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਵੱਸੋਂ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਪਰਤੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅੱਜ ਇਥੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਯਤਨ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਧਾਰ ਅਤੇ ਖਰਗੋਣ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ 3੮ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ੧੦-੧੦ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਧਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਾਕਨੇਰ ਦੇ ੧ ਪਰਿਵਾਰ, ਸੰਘਾਣਾ ਦੇ ੩ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਲਾਲਬਾਗ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੇ ੬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਜਾ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਚੈਕ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖਰਗੋਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸੰਗਨੂਰ ਦੇ ੨੮ ਸਿਕਲੀਗਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਚੈਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਖੇ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ੧੦ ਸਿਲਾਈ ਸੈਂਟਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਭਗਵਾਨਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ੧ ਸੈਂਟਰ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ੬੫ ਔਰਤਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੱਚੀਆਂ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਔਰਤਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸਿਲਾਈ ਸੈਂਟਰਾਂ ਲਈ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸਿਲਾਈ ਸੈਂਟਰਾਂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਛੁੱਕ ਅਤੇ ਯੋਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਰਾਏਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਕੇ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਉਪਰ ਅਤੁੱਟ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਤੰਗੀਆਂ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਲਈ ਦਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵਫਦ ਵੱਲੋਂ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਵੱਸੋਂ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖ ਸਿਕਲੀਗਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੱਸਦੇ ਲੋੜਵੰਦ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ (ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਜੇਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਬੀਬੀ ਕੁਲਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ੫ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਏਪੁਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਖੁਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਸ. ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਆ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੨੬ ਅਗਸਤ)

ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਸਿੱਖ ਵਫਦ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਫਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਫਦ ਨੇ ਅੱਜ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਛਾਬੜਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੋਬਿੰਦ ਧਾਮ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਆਏ ਇਸ ਵਫਦ ਵਿਚ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੋਬਿੰਦ ਧਾਮ, ਸ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ, ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਗਾ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਭਰਵਾਲ, ਸ. ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ, ਸ. ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਡੰਗ ਅਤੇ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਵਫਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ ਨੇ ਵਫਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ ਤੇ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੨੮ ਅਗਸਤ)

ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਵਿਖੇ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਸੰਗ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਗੈਲਰੀ - ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ

10 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਗੈਲਰੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ੧੨ ਸਤੰਬਰ ੧੮੯੭ ਨੂੰ ਹੋਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ੩੬ ਸਿੱਖ ਬਟਾਲੀਅਨ ਦੇ ੨੧ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਨਿਵਾਸ

ਵਿਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੈਲਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੈਲਰੀ ਵਿਚ ਇਸ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਬਹਾਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਇਥੇ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੋਸਨ, ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਕਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਜੰਗ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਾਇਕ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਬਹਾਦਰੀ ਨੂੰ ਨੌਜੁਆਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੈਲਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਮਾਡਲ ਵੀ ਇਸ ਗੈਲਰੀ ਵਿਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੈਲਰੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ੧੦ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ੧੨ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਜ਼ੀਦਪੁਰ (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ) ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਵਿਰਸਾ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਨੌਜੁਆਨੀ ਨੂੰ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਗੈਲਰੀ ਵਿਚ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂੰਗਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਡਲ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੋਸਨ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੁਚੀ ਨੌਜੁਆਨੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਬਣੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ੧੦ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਘੰਟਾ ਘਰ ਬਾਹੀ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਸਾਹਿਬ ਤਕ ਇੱਕ ਮਾਰਚ ਵੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੁਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾ ਸਿੰਘਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੩੦ ਅਗਸਤ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜੁਝਾਰੂ ਖੇਡ ਗੱਤਕਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰੰਭੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਲਗੀਧਰ ਗੱਤਕਾ ਅਖਾੜਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ, ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ, ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਗੱਤਕੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਖਾਏ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ ਅਤੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫਾਈਟ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਖਿਡਾਰੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ੭੧੦੦/-, ੫੦੦੦/- ਅਤੇ ੪੦੦੦/- ਰੁਪਏ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਤਕੇ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਬ ਕੀ ਫੌਜ ਗੱਤਕਾ ਅਖਾੜਾ ਕੁਰਾਲੀ, ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਅਮਿਤੋਜ ਗੱਤਕਾ ਅਕੈਡਮੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਗੱਤਕਾ ਅਖਾੜਾ ਉਤਮੁੜ ਟਾਂਡਾ ਨੂੰ ਵੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ੧੧੦੦੦/-, ੭੦੦੦/- ਅਤੇ ੫੦੦੦/- ਰੁਪਏ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਾਕੀ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਵੱਲੋਂ ਗੱਤਕੇ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤੀ

ਰੁਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਯਤਨ ਆਰੰਭ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੱਤਕਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਖੇਡ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜੁਆਨੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਰੁਚਿਤ ਹੋਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋ ਸਕੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਯੂ.ਕੇ. ਵਾਲੇ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਰਜਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਗੱਤਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਗੱਤਕਾ ਕੋਚ ਸ. ਸੁਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਚੰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੨੯ ਅਗਸਤ)

ਪੰਥ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਗਏ ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗਣ - ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ -

ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ ਨੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਜਿਥੇ ਪੀੜਤ ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉਪਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦੁਬਿਧਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਪੰਥ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦੀ ਘਿਨੌਣੀ ਸੱਚਾਈ ਜੱਗ ਜਾਹਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਗੁਰੂ ਡੇਰਾ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗਣ। ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂਗਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੋਂ ਟੁੱਟੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਦੁਬਿਧਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਯਤਨ ਹੋਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਧੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਰਬ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂਗਰ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਧਰਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਸੱਚ ਦਾ ਮਾਰਗ ਹੀ ਸਿੱਖ ਲਈ ਸਰਵਉੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣਾ ਸਿੱਖ ਦਾ ਧਰਮ ਧਰਮ ਕਰਤੱਵ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅੰਤਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਟੋਵਡ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾਂ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੁਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾ ਸਿੰਘਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਗੋੜਾ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। (੩੦ ਅਗਸਤ)

ਸਿੱਕਮ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂਗਰ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਾਰਾਜ਼ੇ ਵੀ ਕਰਾਂਗੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਕਮ ਸਥਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਡਾਂਗਮਾਰ ਅਤੇ ਚੂੰਗਥਾਂਗ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਂਦ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਿਥੇ ਇਸਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਥੇ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਚਾਰਾਜ਼ੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਵੇਗੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ

ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਡਾ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਡਾ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਡਾ. ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਕਰਨਗੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਉਪ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਕਮ ਸਥਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਥਾਨਕ ਲਾਮਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਝੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਕਰਨਲ ਡਾ. ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ: ਬਡੂਗਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਫਦ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਿਲੀਗੁੜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਮੀ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। (੩੧ ਅਗਸਤ)

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਯੋਗ

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਮਾਸਿਕ ਪਰਚਾ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਨਿਰੰਤਰ ਆਪ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਧੀਆ ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਰੰਗਦਾਰ ਛਪਾਈ ਕਾਰਨ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਖਰਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਆਪ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਯਥਾ-ਸ਼ਕਤਿ ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਠਕ ਵੀਰਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਸਹਾਇਤਾ (ਮਾਇਆ) ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਤਾ ਭੇਜਣ/ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨ।

*ਸਹਾਇਤਾ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਜਾਂ ਮਨੀਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਤੇ 'ਪੁਰ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਹਾਊਸ 'ਤੇ ਨਕਦ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

-ਸੰਪਾਦਕ

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸਰਗਰਮੀਆਂ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ੧੭੮ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕ ਥਣੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ

ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਬਾਟਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ੧੭੮ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕਕਾਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਪਾਉ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਜਥੇਦਾਰ ਗੋਰਾ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਮਾਸਟਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਚਲੀਗੇਟ, ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜਫਰਵਾਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਐਨੋਕੋਟ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਦੀਆਂ, ਭਾਈ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਤੇ ਭਾਈ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ, ਸ. ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ, ਭਾਈ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਕਥਾਵਾਚਕ, ਭਾਈ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁੰਬੀ, ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਠਾ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਫਰਵਾਲ, ਭਾਈ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ, ਭਾਈ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ, ਸ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਕਾਦੀਆਂ, ਭਾਈ ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਉਠੀਆਂ ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਸਮਾਗਮ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰੰਭੀ ਗਈ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਤਹਿਤ ਹਲਕਾ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਬੱਜੂਮਾਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਰਾਲੇ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਉਠੀਆਂ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ੧ ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ੧੮ ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਗਏ। ੧੯ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਉਠੀਆਂ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਬਾਟਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ੮੫ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਕਕਾਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਡੈਚ, ਭਾਈ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਭੰਗਾਲੀ, ਭਾਈ ਸ਼ਿਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਖੇਦੇਬੇਟ, ਭਾਈ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰਣਯੋਧ ਸਿੰਘ ਕਵੀਸਰ, ਭਾਈ ਬਲਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਖਜਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ।

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵੇਖੋ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਮਹੀਨਾ ਭਾਦੋਂ (ਅਗਸਤ, ੨੦੧੭) ਪੰਨਾ ੧੫੦
 ੧੮੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
 ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਕਲੋਨੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਫੀਸਾਂ	੨੫੦੦੦੦੦
੨ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ	੫੦੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ੭੦੦੦੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ ੭੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ	੬੬੫੦੦੦੦
੨ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਕੰਟਨਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਘਸਾਈ ਆਦਿ	੧੭੦੦੦੦
੩ ਸਮਾਨ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ	੮੦੦੦੦
੪ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਮੈਡੀਕਲੇਮ	੧੦੦੦੦੦
੫ ਕੰਪਿਊਟਰ ਆਦਿ	
	ਜੋੜ ੭੦੦੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ ੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ ੭੦੦੦੦੦੦

੧੮੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
 ਲੱਧੇਵਾਲ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ	੮੦੦੦੦੦੦
੨ ਬੱਸ ਕਿਰਾਇਆ	੪੨੦੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
੪ ਦਾਨ	੨੦੦੦੦
੫ ਕਮਿਸ਼ਨ	
੬ ਗ੍ਰਾਂਟ	੩੦੦੦੦੦
੭ ਆਈਡੈਂਟਿਟੀ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਫੰਡ	੫੦੦੦੦੦
੮ ਵਿਆਜ	੨੫੦੦੦੦
੯ ਫੁੱਟਕਲ	੨੫੦੦੦
੧੦ ਵਿਕਰੀ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵਰਦੀਆਂ	੧੩੦੦੦੦੦
੧੧ ਵਿਕਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ/ਕਾਪੀਆਂ/ਡਾਇਰੀਆਂ	੨੪੦੦੦੦੦
੧੨ ਬੱਸਾਂ	
੧੩ ਕੰਪਿਊਟਰ	

	ਜੋੜ	੧੬੯੯੫੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	-
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੬੯੯੫੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ		
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ		੬੮੦੦੦੦੦
੨ ਕਿਰਾਇਆ ਬੱਸਾਂ		੩੮੫੦੦੦੦
੩ ਬਿਜਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ		੧੮੦੦੦੦
੪ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ		੭੦੦੦੦
੫ ਟੈਲੀਫੋਨ		੨੫੦੦੦
੬ ਸਫਰ ਖਰਚ		੩੫੦੦੦
੭ ਲੀਜ		੫੦੦
੮ ਫਰਨੀਚਰ		੨੫੦੦੦੦
੯ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ		੧੦੦੦੦੦
੧੦ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ		੪੦੦੦੦
੧੧ ਨਵੇਂ ਪੱਖੇ		੪੫੦੦੦
੧੨ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ		੨੦੦੦੦੦
੧੩ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ		੨੦੦੦੦
੧੪ ਸਮਾਨ ਬਿਜਲੀ		੩੦੦੦੦
੧੫ ਕੰਪਿਊਟਰ		੫੦੦੦੦
੧੬ ਮੁਰਮੰਤ ਇਮਾਰਤ		੨੨੦੦੦੦
੧੭ ਡਾਕ ਖਰਚ		੧੦੦੦
੧੮ ਸਮਾਨ ਸਟਾਕ		੨੦੦੦੦
੧੯ ਖਰਚ ਜਰਨੇਟਰ		੩੦੦੦੦
੨੦ ਸਮਾਨ ਖੇਡਾਂ		੪੦੦੦੦
੨੧ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ		੩੫੦੦੦
੨੨ ਬਾਗਬਾਨੀ		੩੦੦੦੦
੨੩ ਖਰਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ		੪੦੦੦੦
੨੪ ਸਮਾਨ ਸੰਗੀਤ		੫੦੦੦੦
੨੫ ਕਲੰਡਰ, ਆਈ ਕਾਰਡ		੮੦੦੦੦
੨੬ ਆਡਿਟ ਫੀਸ		੩੦੦੦੦
੨੭ ਨਵੀਂ ਗਡੀ		੧੪੫੦੦੦੦
੨੮ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ		੩੦੦੦੦
੨੯ ਫੁਟਕਲ		੮੦੦੦੦
੩੦ ਬੈਂਕ ਚਾਰਜਜ		੨੦੦੦
੩੧ ਏ.ਸੀ. / ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ		੮੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੬੨

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2017)

੩੨ ਸਟਾਫ ਯੂਨੀਫਾਰਮ	੪੦੦੦੦
੩੩ ਜਮਾਨਤ ਵਾਪਸੀ	੧੦੦੦੦
੩੪ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	
੩੫ ਸਮਰਸੀਬਲ ਮੋਟਰ+ਫਿਲਟਰ ਰਿਪੇਅਰ	੨੪੦੦੦੦
੩੬ ਕੋਚਿੰਗ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦
੩੭ ਪਲੇਅ ਸਟੇਸ਼ਨ / ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਰੂਮਜ	੫੦੦੦੦੦
੩੮ ਮੈਡੀਸਨ	੩੦੦੦
੪੦ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਵੇਂ	੧੦੦੦੦੦
੪੧ ਕਾਪੀਆ	੨੦੦੦੦੦
੪੨ ਸਟੂਡੈਂਟ ਯੂਨੀਫਾਰਮ	੧੦੦੦੦੦੦
੪੩ ਅਡਵਾਸ਼ ਕਿਤਾਬਾਂ	੧੦੦੦੦੦੦
੪੪ ਸਟਾਫ ਇੰਸੋਰੈਂਸ	੭੫੦੦੦
	ਜੋੜ
	੧੪੭੨੬੫੦੦
	ਬੱਚਤ
	੨੨੬੮੫੦੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੧੬੯੯੫੦੦੦

੧੮੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀਆਂ ਸਾਹਿਬ, ਪਿੰਡ ਮਾਠੂਕੇ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿ. ਦਾਖਲਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ, ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੀਸ	੨੨੦੦੦੦੦
੨ ਸਲਾਨਾ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਫੀਸ	
੩ ਸੂਦ ਬੈਂਕ	੩੫੦੦੦
੪ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਿਤਾਬਾਂ	੮੦੦੦੦
੫ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ	੫੦੦੦੦੦
੬ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੧੨੫੦੦੦
	ਜੋੜ
	੨੯੪੦੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੨੯੪੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਭੱਤੇ	੨੫੦੦੦੦੦
੨ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚੇ	੪੦੦੦੦
੩ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ ਖਰਚ	੬੦੦੦
੪ ਤੇਲ ਖਰਚੇ	੧੫੦੦੦
੫ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੪੮੦੦੦
੬ ਡੈਪਰੀਸ਼ਿਏਸ਼ਨ	੦

੭ ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੮ ਅਕਾਂਊਟੈਂਟ ਤਨਖਾਹ	
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦
੧੦ ਟੈਲੀਫੋਨ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦
੧੧ ਬੋਰਡ ਫੀਸ	੮੦੦੦
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੧੩ ਬਿਜਲੀ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੧੪ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ	੧੫੦੦੦
੧੫ ਮੁਰੰਮਤ	੨੦੦੦੦
੧੬ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚੇ	੧੮੦੦੦
	ਜੋੜ
	੨੯੪੦੦੦੦
	ਵਾਧਾ
	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੨੯੪੦੦੦੦

੧੮੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
ਬਾਰਠ ਸਾਹਿਬ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ	੩੩੦੦੦੦੦
੨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੪੦੦੦੦੦
੩ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ	੫੦੦੦੦
੪ ਸੂਦ ਬੈਂਕ	੨੫੦੦੦
੫ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੫੦੦੦੦
੬ ਲੈਣਯੋਗ ਰਕਮਾਂ	
	ਜੋੜ
	੪੩੨੫੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੪੩੨੫੦੦੦

ਖਰਚ ਭਾਗ	
੧ ਤਨਖਾਹ	੩੮੦੦੦੦੦
੨ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੫੨੦੦੦
੩ ਸਫਰ ਖਰਚ	੬੦੦੦
੪ ਬਿਜਲੀ	੨੪੦੦੦
੫ ਟੈਲੀਫੋਨ	੩੫੦੦
੬ ਫੁੱਟਕਲ	੩੫੦੦੦
੭ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਤੇ ਰਿਪੇਅਰ)	੧੫੦੦੦
੮ ਬੋਰਡ ਫੀਸ	

੯ ਸਲਾਨਾ ਫੀਸ	੮੦੦੦
੧੦ ਫਰਨੀਚਰ	੫੦੦੦੦
੧੧ ਅਖਬਾਰ	੧੦੦੦
੧੨ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ	੫੫੦੦
੧੩ ਕੰਪਿਊਟਰ	੭੦੦੦੦
੧੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫੦੦੦੦
੧੫ ਸਪੋਰਟਸ	੫੦੦੦
੧੬ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ	੮੦੦੦
੧੭ ਲੈਬਰਟਰੀ	੫੦੦੦
੧੮ ਰੰਗ ਰੋਗਨ	੧੦੭੦੦੦
੧੯ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰਮੰਤ ਸਮਾਨ (ਰਿਪੋਅਰ)	੩੦੦੦੦
੨੧ ਬੈਂਕ ਚਾਰਜਰ	੩੦੦੦੦
	ਜੋੜ
	੪੩੨੫੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
	੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ
	੪੩੨੫੦੦੦

੧੮੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਸੀ:ਸੈਕੰ:ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਕੋਟਾ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਆਮਦਨ ਭਾਗ

੧ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿ. ਫੀਸ, ਸਲਾਨਾ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਫੀਸ	੫੩੦੦੦੦੦
੨ ਬੱਸ ਫੀਸ	੧੯੫੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਨਵੀਂ ਬੱਸ (ਲੋਨ)	
੪ ਆਮਦਨ ਹੋਰ ਵਸੀਲੇ	੨੫੦੦੦੦
੫ ਵਿਆਜ	੨੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ	੧੧੦੦੦੦੦
੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਫੀਸ	
	ਜੋੜ
	੮੬੨੦੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
	੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ
	੮੬੨੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਭਤੇ	੪੧੦੦੦੦੦
੨ ਫੋਟੋਸਟੇਟ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਦਫਤਰੀ ਖਰਚੇ, ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਰਿਪੋਅਰ, ਰਿਪੋਅਰ ਲੇਬਰ	੧੨੫੦੦੦
੩ ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਰਿਪੋਅਰ, ਲੇਬਰ	੫੦੦੦੦

੪ ਸਾਇੰਸ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦੦
੫ ਪਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਰਸਰੀ	੫੦੦੦੦
੬ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ	੧੦੦੦੦
੭ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ	੭੫੦੦੦
੮ ਫਰਨੀਚਰ, ਪੱਖੇ, ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ, ਫਰਿਜ, ਕੰਪਿਊਟਰ	
੯ ਕੰਪਿਊਟਰ	
੧੦ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ	੨੦੦੦੦
੧੧ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚੇ	੬੦੦੦੦
੧੨ Bus Rent	੧੮੦੦੦੦੦
੧੩ ਬਿਜਲੀ ਬਿਲ	੨੨੦੦੦੦
੧੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੧੫ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਫੰਡ	੧੦੦੦੦੦
੧੬ ਸਫਰ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੧੭ ਡੀਜਲ (ਜਰਨੇਟਰ ਤੇ ਬੱਸਾਂ)	੪੦੦੦੦੦
੧੮ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੬੦੦੦੦
੧੯ ਟੈਲੀਫੋਨ ਤੇ ਡਾਕ ਖਰਚਾ	੩੦੦੦੦
੨੦ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ	੨੫੦੦੦
੨੧ ਅਖਬਾਰ ਤੇ ਮੈਗਜੀਨ	੧੬੦੦੦
੨੨ ਜਨਰੇਟਰ	੧੦੦੦੦
੨੩ ਸਕੂਲ ਫੰਕਸ਼ਨ	੧੦੦੦੦੦
੨੪ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ	੧੨੦੦੦੦
੨੫ ਬੈਂਕ ਖਰਚ	੧੧੦੦
੨੬ ਰਿਪੇਅਰ	੩੦੦੦੦
੨੭ ਅਟੈਂਡੈਂਸ ਮਸ਼ੀਨ	੧੦੦੦੦
੨੮ ਅਕਾਊਂਟ ਪੈਕੇਜ	੫੫੦੦
੨੯ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ	
੩੦ ਅੱਗ ਬਝਾਊ ਯੰਤਰ	੧੦੦੦੦
੩੧ ਬਾਗਬਾਨੀ ਖਰਚ	੫੦੦੦
੩੨ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ	੭੦੦੦
੩੩ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ	੩੫੦੦੦
੩੪ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ ਖਰਚ	੭੦੦੦
੩੫ ਸਮੁੱਚੀ ਭੱਤਾ	੮੪੦੦
੩੬ ਸੁੰਦਰਮ ਫਾਇਨੈਂਸ ਕੰਪਨੀ (ਸਕੂਲ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਪੇਮੰਟ)	
੩੭ ਤਨਖਾਹ ਸੰਬੰਧੀ ਬਕਾਇਆ	
ਜੋੜ	੮੬੨੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੮੬੨੦੦੦੦

੧੯੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗਰਲਜ਼ ਸੀ.ਸੈ:ਸਕੂਲ,
ਟਾਊਨ ਹਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਫੀਸਾਂ	੭੦੦੦੦੦੦
੨ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ	੮੦੦੦੦੦੦
੩ ਵਿਦਿਆ ਜਨਰਲ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਗਰਾਂਟ ਇਨ ਏਡ ੫%	੫੦੦੦੦੦
੪ ਵਿਦਿਆ ਜਨਰਲ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਅਨਏਡਿਡ ਪੋਸਟਾਂ	੩੨੭੦੦੦੦
੫ ਵਿਆਜ	੨੫੦੦੦੦
	ਜੋੜ
	੧੯੦੨੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ
	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੧੯੦੨੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਏਡਿਡ ਪੋਸਟਾਂ	੮੫੦੦੦੦੦
੨ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਕੰਟਨਜੈਂਸੀ ਤੇ ਘਸਾਈ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦
੩ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸਮਾਨ ਫਰਨੀਚਰ	੨੦੦੦੦੦
੪ ਤਨਖਾਹ ਅਨਏਡਿਡ ਪੋਸਟਾਂ	੯੫੦੦੦੦੦
੫ ਫੀਸਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਨਏਡਿਡ ਸਟਾਫ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ	
੬ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲੇਮ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੦੦੦੦੦
੭ ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ, ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੭੦੦੦੦
	ਜੋੜ
	੧੯੦੨੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੧੯੦੨੦੦੦੦

੧੯੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਖਾਲਸਾ
ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਫੀਸਾਂ	੮੫੦੦੦੦੦
੨ ਗਰਾਂਟ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ	੬੫੦੦੦੦੦
੩ ਵਿਦਿਆ ਜਨਰਲ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਗਰਾਂਟ ਇਨ-ਏਡ ੫%	੩੦੦੦੦੦
੪ ਵਿਦਿਆ ਜਨਰਲ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਅਨਏਡਿਡ ਪੋਸਟਾਂ	੫੭੦੦੦੦੦
੫ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ
	੨੧੧੦੦੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੨੧੧੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਏਡਿਡ ਪੋਸਟਾਂ	੫੨੦੦੦੦੦
੨ ਕੰਟਨਜੈਂਸੀ	੧੦੦੦੦੦
੩ ਸਮਾਨ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ	੧੦੦੦੦੦
੪ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਨਏਡਿਡ ਪੋਸਟਾਂ	੧੫੩੦੦੦੦੦
੫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਮੈਡੀਕਲੇਮ	੪੦੦੦੦੦
੬ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਫੀਸ ਵਾਪਸ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	

ਜੋੜ ੨੧੧੦੦੦੦੦

ਬੱਚਤ ੦

ਕੁਲ ਜੋੜ ੨੧੧੦੦੦੦੦

੧੯੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੈਡਰੀ ਸਕੂਲ
ਖੰਨਾ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਫੀਸਾਂ	੮੫੦੦੦੦
੩ ਵੇਚਣਯੋਗ ਵਸਤੂਆਂ ਤੋਂ ਲਾਭ	੧੧੦੦੦੦
੨ ਸਰਕਾਰੀ ਗ੍ਰਾਂਟ	੪੧੦੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ.ਪ੍ਰ.ਕਮੇਟੀ)	੨੫੦੦੦੦੦
੪ ਵਿਆਜ	੧੦੦੦੦
੫ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ	੧੫੦੦੦

ਜੋੜ ੭੫੮੫੦੦੦

ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ ੦

ਕੁਲ ਜੋੜ ੭੫੮੫੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ / ਏਰੀਅਰ (ਏਡਿਡ ਪੋਸਟਾਂ)	੪੧੦੦੦੦੦
੩ ਤਨਖਾਹ ਅਨਏਡਿਡ ਪੋਸਟਾਂ	੨੯੦੦੦੦੦
੪ ਪੀ.ਐਫ ਅਨਏਡਿਡ ਪੋਸਟਾਂ	੪੦੦੦੦੦
੫ ਈ.ਐਸ.ਆਈ ਕੁਲ ਰਕਮ /ਬਕਾਇਆ /ਵਿਆਜ/ ਡੈਮਜ ਚਾਰਜਿਜ	੬੦੦੦੦
੬ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	
੭ ਇਨਕੰਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਫੀਸ	
੮ ਕੰਪਿਊਟਰ ਲੈਬ / ਬਾਥਰੂਮ	
੯ ਇਮਾਰਤ ਰੰਗ ਰੋਗਨ	੫੬੦੦੦
੧੦ ਫੀਸ ਹਾਕੀ ਵਾਲੇ ਬਚੇ	
੧੧ ਪ੍ਰੀ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੧੨ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦
੧੩ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ	੨੭੦੦੦

ਜੋੜ	੭੫੮੫੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੭੫੮੫੦੦੦

੧੯੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਤਖਤਪੁਰਾ (ਮੋਗਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਗ੍ਰਾਂਟ ੯੫%	੫੩੦੦੦੦੦
੨ ਫੀਸਾਂ ਹਾਈ ਵਿਭਾਗ	੬੫੦੦
੩ ਫੀਸਾਂ ਸੈਕੰਡਰੀ ਵਿਭਾਗ	੪੫੦੦੦੦
੪ ਫੀਸਾਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਵਿਭਾਗ	੪੫੦੦੦੦
੫ ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੀਸ	੬੫੦੦੦
੬ ਵਿਆਜ ਹਾਈ/ਸੈਕੰਡਰੀ ਖਾਤਾ	੧੫੦੦੦
੭ ਵਿਆਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫੰਡ	੬੦੦੦
੮ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ	੧੦੦੦੦੦੦
੯ ਚਕੋਤਾ ਜਮੀਨ	੨੫੦੦੦੦
੧੦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫੰਡ	੧੩੦੦੦੦
੧੧ ਹਿੱਸਾ ੫%	੨੫੦੦੦੦
੧੨ ਦਾਨ	
੧੩ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੩੫੦੦੦
੧੪ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕਿਊਰਟੀ	
੧੫ ਰਿਕਵਰੀ	
੧੬ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ (ਇਮਾਰਤ ਲਈ)	੯੪੬੫੦੦
ਜੋੜ	੮੯੦੪੦੦੦
ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੮੯੦੪੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ ਕਵਰਡ ਸਟਾਫ	੫੬੦੦੦੦੦
੨ ਤਨਖਾਹਾ ਅਨਕਵਰਡ ਸਟਾਫ	੧੬੪੭੦੦੦
੩ ਕੰਟਨਜੈਂਸੀ ਸੈਕੰਡਰੀ	੫੦੦੦੦
੪ ਅਡਿਟ ਫੀਸ	੩੫੦੦੦
੫ ਹਿੱਸਾ ੫%	੨੬੫੦੦੦
੬ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦
੭ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ	
੮ ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਖਰਚ	੧੧੦੦੦੦੦
੯ ਗ੍ਰਾਂਟ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ	

੧੦ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ (ਫੁਟਕਲ) ਤੇ ਖਰਚਾ	੬੫੦੦੦
੧੧ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ	੩੫੦੦੦
੧੨ ਮੁਰੰਮਤ/ਕੰਪਿਊਟਰ ਮੁਰੰਮਤ	
੧੩ ਖੇਤੀ ਸਾਧਨਾ ਤੇ ਖਰਚ	
੧੪ ਸਪੋਰਟਸ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ	
੧੫ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕਿਊਰਟੀ ਵਾਪਿਸ ਕੀਤੀ	
੧੬ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫੰਡਜ਼ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੧੭ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫੰਡਜ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੱਸਾ	੨੭੦੦੦
੧੮ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦
੧੯ ਰਲੀਫ ਫੰਡ SGPC	
	ਜੋੜ
	੮੯੦੪੦੦੦
	ਬੱਚਤ
	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੮੯੦੪੦੦੦

੧੯੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਸੀ: ਸੈ: ਸਕੂਲ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਐਡਹਾਕ ਗ੍ਰਾਂਟ ੯੫%	੨੭੮੫੪੮੩
੨ ਫੀਸਾਂ	੯੫੪੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ: ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਤੋਂ ਅਨਏਡਿਡ ਸਟਾਫ	੭੮੩੯੩੯੪
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ: ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਤੋਂ ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ ੫%	੧੬੦੬੦੬
੫ ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੀਸ	
੬ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	
੭ ਪੀ.ਟੀ.ਏ.ਫੰਡ	੨੪੩੦੦
੮ ਫੀਸ ਫੰਡ +੧, +੨	੩੦੦੦੦੦੦
੯ ਬੱਸਾਂ	੪੪੪੫੫੦
੫ ਅਮੈਲਗਾਮੈਟਿਡ ਫੰਡ	੩੨੪੦੦
੬ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਫੰਡ	੮੧੦੦
੭ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	੮੮੮੦
੮ ਪੀ.ਟੀ.ਏ.ਫੰਡ +੧, +੨	੫੭੫੫੪੦
	ਜੋੜ
	੧੪੮੮੮੭੯੩
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ
	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੧੪੮੮੮੭੯੩

ਖਰਚ ਭਾਗ

੧ ਤਨਖਾਹ ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ	੨੯੪੬੦੮੯
੨ ਕੰਟਨਜੈਂਸੀ	੧੫੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਤਨਖਾਹ ਅਨਏਡਿਡ ਸਟਾਫ	੯੫੦੦੦੦੦
੪ ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ	੪੦੦੦੦੦
੫ ਬੱਸਾਂ (ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ, ਸੀ.ਸੀ.ਟੀਵੀ ਕੈਮਰੇ, ਹਾਈਡਰੋਲਿਕ ਬਾਰੀਆਂ, ਪਾਸਿੰਗ-ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤੇਲ ਆਦਿ)	੫੦੨੭੦੪
੬ ਜਨਰੇਟਰ	੪੦੦੦੦੦
੭ ਸਮਾਨ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਰਟਰੀ	੧੦੦੦੦੦
੮ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ (ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ)	
੯ ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੀਸ	
੧੦ ਪੀ.ਟੀ.ਏ.ਫੰਡ	੧੫੦੦੦
੧੧ ਫੀਸ ਫੰਡ +੧, +੨ ਗੁ: ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ	੬੦੦੦੦੦
੧੨ ਮੈਡੀਕਲਮ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੨੫੦੦੦੦
੧੩ ਐਕਸੀਡੈਂਟਲ ਬੀਮਾਂ	੨੫੦੦੦
	ਜੋੜ
	੧੪੮੮੮੭੯੩
	ਬੱਚਤ
	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੧੪੮੮੮੭੯੩

੧੯੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀ. ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ	੧੯੦੦੦੦੦
੨ ੫% ਹਿੱਸਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੩੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਅਨਏਡਿਡ ਸਟਾਫ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੨੫੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ	
੫ ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਫੰਡ	੩੮੦੦੦
੬ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	੨੦੦੦੦
੭ ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ	੨੦੦੦
੮ ਸਕਾਊਟ ਫੰਡ	੫੦੦
੯ ਰੈਂਡ ਕਰਾਸ ਫੰਡ	੧੦੦੦
੧੦ ਪੀ.ਟੀ.ਏ ਫੰਡ	੫੦੦੦੦
੧੧ ਫੀਸਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਾਤੇ ਨੌਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ	੧੦੦੦੦
੧੨ ਗਿਆਰਵੀ ਅਤੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਫੀਸ	੧੭੦੭੫੦੦
੧੩ ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੀਸਾਂ	੩੫੦੦੦

੧੪ ਸਭਿਆਚਾਰ ਫੰਡ		੮੦੦੦
	ਜੋੜ	੫੧੫੨੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੫੧੫੨੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ		
੧ ਤਨਖਾਹ ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ		੧੯੦੦੦੦੦
੨ ੫% ਹਿਸਾ ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ		੧੩੦੦੦੦
੩ ਤਨਖਾਹ ਅਨਏਡਿਡ ਸਟਾਫ		੨੮੦੦੦੦੦
੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ		੩੦੦੦੦
੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਦਾ ਠੇਕਾ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਖਰਚ		੫੦੦੦੦
੬ ਦਫਤਰੀ ਖਰਚ/ ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਫੰਡ		
੭ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚ		੧੦੦੦੦
੮ ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ		
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਸਟਾਫ, ਫੁਟਕਲ, ਡਾਕ, ਫਰਨੀਚਰ ਰਿਪੇਅਰ, ਦਫਤਰੀ ਆਦਿ ਖਰਚ		੫੦੦੦੦
੧੦ ਫੀਸਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਾਤੇ ਨੌਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ		੧੦੦੦੦
੧੧ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ, ਫੁਟਕਲ, ਆਡਿਟ ਫੀਸ, ਜਰਨੇਟਰ ਤੇਲ, ਐਫੀ.ਫੀਸ ਆਦਿ ਖਰਚ		੧੩੦੦੦੦
੧੨ ਟੈਲੀਫੋਨ ਬਿਲ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਿਪੇਅਰ ਆਦਿ		੩੫੦੦੦
੧੩ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ		੨੦੦੦
	ਜੋੜ	੫੧੫੨੦੦੦
	ਬੱਚਤ	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੫੧੫੨੦੦੦

੧੯੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਕੰਨਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੈਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ ਐਡਹਾਕ		੧੫੦੦੦੦੦
੨ ਫੀਸਾਂ		੨੧੦੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਕ ੫% ਤਨਖਾਹ (ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ. ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ)		੨੫੦੦੦
੪ ਤਨਖਾਹ ਅਨਏਡਿਡ ਸਟਾਫ (ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ. ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ)		੧੦੯੨੫੦੦੦
੫ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ (ਗੌਰਮਿੰਟ)		੨੦੦੦੦
੬ ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਫੰਡ		੪੦੦੦੦
੭ ਪੀ: ਟੀ: ਏ: ਫੰਡ		੩੦੦੦੦
੮ ੧੧ਵੀਂ ਅਤੇ ੧੨ਵੀਂ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡ		੨੫੦੦੦੦੦

੯ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ (SGPC)		
੧੦ ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੰਡ (ਗੁ. ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)		
੧੧ ਪੀ.ਟੀ.ਏ. (ਵੈਲਫੇਅਰ)		੮੦੦੦੦੦
੧੨ ਕਲਚਰ ਫੰਡ		੯੫੦੦
	ਜੋੜ	੧੭੯੯੯੫੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੭੯੯੯੫੦੦
੧ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ ਐਡਹਾਕ		੧੫੦੦੦੦੦
੨ ਕੰਟਨੈਨੈਂਸੀ		੧੬੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਕ ੫% ਤਨਖਾਹ (ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ. ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ)		੨੫੦੦੦
੪ ਤਨਖਾਹ ਅਨਏਡਿਡ ਸਟਾਫ (ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ. ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ)		੧੨੦੦੦੦੦੦
੬ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ (ਗੌਰਮਿੰਟ)		੫੮੦੦੦
੭ ਆਰ.ਸੀ. ਫੰਡ		
੮ ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਫੰਡ		੬੦੦੦
੯ ਪੀ: ਟੀ: ਏ: ਫੰਡ (ਗੌਰਮਿੰਟ)		੧੫੦੦੦
੧੦ ੧੧ਵੀਂ ਅਤੇ ੧੨ਵੀਂ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡ		੪੦੦੦੦੦
੧੧ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ (SGPC)		੩੬੬੯੯੫੦੦
੧੨ ਜਨਰੇਟਰ ਫੰਡ		
੧੩ ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੰਡ		
੧੪ ਪੀ.ਟੀ.ਏ. (ਵੈਲਫੇਅਰ)		੨੪੦੦੦੦
੧੫ ਨਵੇਂ ਕਲਾਸ ਰੂਮ		੨੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੭੯੯੯੫੦੦
	ਬੱਚਤ	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੭੯੯੯੫੦੦

੧੯੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੱਲਰ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ,
ਹਰਿਆਣਾ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਏਡਿਡ ਫੀਸਾਂ		੬੦੦੦
੨ ਗ੍ਰਾਂਟ ੯੫%		੫੫੨੦੦੦੦
੩ ੧੧ਵੀਂ ਅਤੇ ੧੨ਵੀਂ ਫੰਡ		੩੬੧੩੦੦
੪ ੧੧ਵੀਂ ਅਤੇ ੧੨ਵੀਂ ਫੀਸ		੧੦੦੦੦੦
੫ ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੀਸ		੩੦੦੦੦੦
੬ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਫੰਡ		੧੬੨੦੦
੭ ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਫੰਡ+ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ		੧੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੨੩

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2017)

੮ ਗ੍ਰਾਂਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ	੨੫੦੦੦੦੦
੯ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੭੦੦੦੦
੧੦ ਪੀ.ਟੀ.ਏ.	੩੫੦੦੦੦
੧੧ ਦਾਨ	੬੦੦੦੦੦
੧੨ ਕਬਾੜ ਅਤੇ ਰੱਦੀ	੮੫੦੦
੧੩ ਦਰਖਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	
੧੪ ਰਿਕਵਰੀ	
੧੫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
੧੬ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ	
੧੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬਚਿਆ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ	
ਜੋੜ	੯੯੩੨੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੯੯੩੨੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ	੫੬੦੦੦੦੦
੨ ੧੦+੧ ਤੇ ੧੦+੨ ਫੰਡ	੫੧੦੦੦
੩ ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ+ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	੫੦੦੦੦
੪ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਫੰਡ	੨੧੦੦੦
੫ ਪੀ.ਟੀ.ਏ.	੨੦੦੦੦੦
੬ ਤਨਖਾਹ ਅਨ-ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ	੩੯੦੦੦੦੦
੭ ਫਟਕਲ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦੦
੮ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਾਪਸ	
੯ ਜਰਨੇਟਰ ਰਿਪੇਅਰ	
੧੦ ਸਟੇਟ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ	
੧੧ ਲੋਨ ਵਾਪਸੀ	
੧੨ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡ ਸਬੰਧੀ	੧੦੦੦੦
੧੩ ਜਮੀਨ ਪਧਰੀ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਖਰਚ	
੧੪ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਸਮਾਰੋਹ	
੧੫ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	
੧੬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਜੀਫਾ	
ਜੋੜ	੯੯੩੨੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੯੯੩੨੦੦੦

੧੯੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀ.ਸੈ. ਸਕੂਲ,
ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ, ਠੱਠਾ (ਤਰਨ-ਤਾਰਨ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਗ੍ਰਾਂਟ ੯੫%	੩੯੦੦੦੦੦
੨ ਫੀਸਾਂ, ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ/ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦੦੦ ੫੧੩੫੨੩੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ: ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ	੨੦੦੦੦੦੦
੪ ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ (੫%)	੨੦੦੦੦੦
੫ ਸੂਦ(ਬੈਂਕਾਂ)	੬੫੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ (ਕੰਪਿਊਟਰ) ਸਬ ਮੀਟਰ ਕੰਟੀਨ	੨੦੦੦
੭ ਕੰਨਟੀਨ ਕਿਰਾਇਆ	੬੬੦੦੦
੮ ਕਮੀਸ਼ਨ ਬੱਸਾ ੫%	੧੦੦੦੦੦
੯ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	
੧੦ ਸਕੂਲ ਬੱਸਾਂ	੧੫੦੦੦੦੦
੧੧ ਡੋਨੇਸ਼ਨ	੫੦੦੦੦
੧੨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੀਸ	੮੪੦੦੦੦
੧੩ ਫੁੱਟਕਲ	
੧੪ ਜੁਰਮਾਨੇ	੨੫੦੦੦
੧੫ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੱਸਾਂ ਕਿਰਾਇਆ	
੧੬ ਵਿਕਰੀ ਰੱਦੀ	੧੦੦੦੦੦
੧੭ ਡਾਇਰੀ	੨੫੦੦੦
੧੯ ਪੀ.ਟੀ.ਏ. ਫੰਡ	੧੧੨੦੦੦
੨੦ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	੭੨੦੦੦
੨੧ ਸਭਿ:ਗੱਤੀ: ਫੰਡ	੪੫੦੦੦
੨੨ ਸਾਇੰਸ ਫੰਡ	੧੩੦੦੦
੨੩ ਅਮਲਾਗਾਮੇਟਿਡ ਫੰਡ +੨	੭੫੦੦੦
੨੪ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ+੨	੩੧੦੦੦
੨੫ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਫੰਡ	੨੫੦੦੦
੨੬ ਜਨਰਲ ਫੰਡ	੧੪੦੦੦੦
੨੭ ਫੀਸ ਅਕਾਊਂਟ	੨੭੦
੨੮ ਸਕੂਲ ਮੈਨਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ (ਸ:ਸ:ਏ.)	੮੭੦੦੦
੩੦ ਪੇਪਰ ਫੰਡ	੧੪੭੦੦੦
ਜੋੜ	੧੬੨੫੫੫੦੦
ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੬੨੫੫੫੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੧੭੭੫੦੦੦
੨ ਇਮਾਰਤ	੧੫੦੦੦੦੦
੩ ਆਡਿਟ	੩੬੦੦੦
੪ ਫਰਨੀਚਰ	੫੦੦੦੦
੫ ਕੰਪਿਊਟਰ (ਨਵੇਂ ਖ਼ੀਦੇ) ਰਿਪੇਅਰ	੨੫੦੦੦
੬ ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦
੭ ਬੈਂਕ ਚਾਰਜ	੫੦੦
੮ ਸਕੂਲ ਬੱਸਾਂ	੧੪੦੦੦੦੦
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੨੦੦੦੦
੧੦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੱਸਾਂ	੧੦੦੦੦
੧੧ ਡੋਨੇਸ਼ਨ	੫੦੦੦੦
੧੨ ਡਾਇਰੀ	੨੫੦੦੦
੧੩ ਨਵਾਂ ਬੋਰ (ਸਬਮਰਸੀਬਲ)	੧੦੦੦੦
੧੪ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦੦
੧੫ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਰੰਮਤ	੧੦੦੦੦੦
੧੬ ਸਕੂਲ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦੦
੧੭ ਅਮਲਾਗਾਮੇਟਿਡ ਫੰਡ	੧੭੫੦੦੦
੧੮ ਪੀ.ਟੀ.ਏ. ਫੰਡ	੭੫੦੦੦
੧੯ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	੧੦੮੦੦੦
੨੦ ਸਭਿ:/ਗੱਤੀ: ਫੰਡ	੪੩੦੦੦
੨੧ ਸਾਇੰਸ ਫੰਡ	੬੦੦੦
੨੨ ਅਮਲਾਗਾਮੇਟਿਡ ਫੰਡ +੨	੫੭੦੦੦
੨੩ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ+੨	੨੫੦੦੦
੨੪ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਫੰਡ	੨੮੦੦੦
੨੫ ਜਨਰਲ ਫੰਡ	੧੨੫੦੦੦
੨੬ ਸਕੂਲ ਮੈਨਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ (ਸ:ਸ:ਏ.)	੮੭੦੦੦
੨੭ ਪੇਪਰ ਫੰਡ	੧੨੦੦੦੦
ਜੋੜ	੧੬੨੫੫੫੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੬੨੫੫੫੦੦

੧੯੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਭੁਪਿੰਦਰਾ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ,
ਮੋਗਾ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਫੀਸਾਂ	੫੦੦੦੦
੨ ਗ੍ਰਾਂਟ ੯੫%	੮੦੦੦੦੦੦

੩ ਫੀਸਾਂ ੧੦+੨		੨੪੦੦੦
੪ ਫੀਸਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		੨੫੫੦੦੦੦
੫ ਠੇਕਾ ਕੰਟੀਨ		੫੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਕੰਪਿਊਟਰ		੧੫੦੦੦੦
੭ ਬਕਾਇਆ ਨਵੇਂ ਸਕੇਲ ਅਨੁਸਾਰ ੩੦%		
੮ ਪੈਨਸ਼ਨ ਖਾਤੇ ਬੀ.ਟੀ. ੦੧-੦੧-੨੦੦੪ ਤੋਂ ੦੩-੦੩-੨੦੧੨		੩੦੯੬੧੨
੯ ਬਕਾਇਆ ਗ੍ਰੇਡ ਪੇ ਬਕਾਇਆ		
੧੦ ਡੀ.ਏ. ੫੮% ਤੋਂ ੬੫% ਅਤੇ ੬੫% ਤੋਂ ੭੨%		
੧੧ ਡੀ.ਏ. ੮੦% ਤੋਂ ੯੦%		੪੪੯੯੭੪
੧੨ ਡੀ.ਏ. ੯੦% ਤੋਂ ੧੦੦%		੨੫੩੫੦੭
੧੩ ਬਕਾਇਆ ਡੀ.ਏ. ੭੨% ਤੋਂ ੮੦% (੧/੧੩ ਤੋਂ ੩/੧੪)		
੧੪ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ		੧੫੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੩੩੩੭੦੯੩
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੩੩੩੭੦੯੩
ਖਰਚ ਭਾਗ		
੧ ਤਨਖਾਹ ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ		੮੪੦੦੦੦੦
੨ ਤਨਖਾਹ ਅਣ-ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ		੩੭੭੭੬੨੭
੩ ਕੰਟਨਜਨਸੀ		੭੦੦੦੦
੪ ਇੰਟਰਲ ਪ੍ਰੀ ਆਡਿਟ ਦੀ ਫਸਿ		੩੦੦੦੦
੫ ਬਕਾਇਆ ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ੩੦%		
੬ ਪੈਨਸ਼ਨ ਖਾਤੇ ਬੀ.ਟੀ. ੦੧-੦੧-੨੦੦੪ ਤੋਂ ੦੩-੦੩-੨੦੧੨		੩੨੫੯੦੮
੭ ਬਕਾਇਆ ਗ੍ਰੇਡ ਪੇ ਬਕਾਇਆ		
੮ ਡੀ.ਏ. ੫੮% ਤੋਂ ੬੫% ਅਤੇ ੬੫% ਤੋਂ ੭੨%		
੯ ਡੀ.ਏ. ੮੦% ਤੋਂ ੯੦%		੪੬੬੭੦੯
੧੦ ਡੀ.ਏ. ੯੦% ਤੋਂ ੧੦੦%		੨੬੬੮੪੯
੧੧ ਬਕਾਇਆ ਡੀ.ਏ. ੭੨% ਤੋਂ ੮੦% (੦੧-੧੩ ਤੋਂ ੦੩-੧੪)		
੧੨ ਈ.ਐਸ.ਆਈ ਦੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ		
	ਜੋੜ	੧੩੩੩੭੦੯੩
	ਬੱਚਤ	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੩੩੩੭੦੯੩
੨੦੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ, ਤਹਿ: ਅਜਨਾਲਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:		
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾਖਲਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ		੧੨੯੮੦੦੦੦

੨ ਬੱਸ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦੦
੩ ਜਨਰਲ ਆਮਦਨ	੩੦੦੦੦
੪ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਵਰਦੀਆਂ ਆਦਿ	੩੫੦੦੦੦੦
੫ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੬੦੦੦੦
੬ ਦਾਨ	੧੦੦੦੦੦
੭ ਠੇਕਾ (ਕਮੀਸ਼ਨ)	੫੦੦੦੦੦
੮ ਸਹਾਇਤਾ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਨਵੀਂ ਬੱਸ ਆਦਿ ਲਈ	੦
	ਜੋੜ
	੧੮੧੭੦੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੧੮੧੭੦੦੦੦
ਖਰਚ ਭਾਗ	
੧ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਭੱਤੇ	੯੨੦੦੦੦੦
੨ ਫੋਟੋਸਟੇਟ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੫੦੦੦੦
੩ ਸਾਇੰਸ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦੦
੪ ਸਟੂਡੈਂਟ (ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ+ਵਰਦੀ)	੧੫੦੦੦੦
੫ ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਸਾਰੀ	
੬ ਰਿਪੇਅਰ/ਲੇਬਰ	੩੦੦੦੦੦
੭ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ	੧੦੦੦੦੦
੮ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ	੨੦੦੦੦
੯ ਫਰਨੀਚਰ	੧੦੦੦੦੦
੧੦ ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ (ਫੁਟਕਲ)	੨੦੦੦੦੦
੧੧ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦੦
੧੨ ਖਰਚ ਬੱਸਾਂ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੩ ਬਿਜਲੀ	੨੨੦੦੦੦
੧੪ ਫੀਸ ਰਿਫੰਡ	
੧੫ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੫੦੦੦
੧੬ ਸਫਰ ਖਰਚੇ	੮੦੦੦੦
੧੭ ਡੀਜਲ (ਜਰਨੇਟਰ ਤੇ ਬੱਸਾਂ)	੫੦੦੦੦੦
੧੮ ਨਵੀਂ ਬੱਸ (ਖ਼ੀਦ) ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਹਾਇਤਾ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ	
੧੯ ਟੈਲੀਫੋਨ	੪੦੦੦੦
੨੦ ਸੀਵਰੇਜ	੩੦੦੦੦
੨੧ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟ	੨੦੦੦੦
੨੨ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜੇ ਸਾਮਾਨ	੨੦੦੦੦
੨੩ ਗਰਾਊਂਡ ਮੈਨੇਂਟਸ	੫੦੦੦੦
੨੪ ਅਖਬਾਰ	੧੦੦੦੦

੨੫ ਦਫਤਰੀ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦੦	
੨੬ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਫੰਡ	੧੦੦੦੦੦	
੨੭ ਬੋਰਡ ਫੀਸ		
੨੮ "ਇਨਟਰ ਸਕੂਲ ਕਲਚਰਲ ਫੈਸਟ"	੧੦੦੦੦੦	
੨੯ ਡਾਕ ਖਰਚਾ	੧੦੦੦੦	
੩੦ ਸਕੂਲ ਸਮਾਨ		
੩੧ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ	੧੫੦੦੦	
੩੨ ਬੈਂਕ ਖਰਚ	੫੦੦੦	
੩੩ ਇਮਤਿਹਾਨ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦	
੩੪ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੮੦੦੦੦੦	
੩੫ ਟੀਚਰ ਵਰਕਸਾਪ	੫੦੦੦੦	
੩੬ ਬਗੀਚਾ ਸਾਂਭ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦	
੩੭ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦	
੩੮ ਰਿਪੋਅਰ ਆਰ.ਓ.		
੩੯ ਫਾਇਰ ਸੈਫਟੀ	੧੦੦੦੦	
੪੦ ਕਿਤਾਬਾਂ	੨੯੦੦੦੦੦	
੪੧ ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ / ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ	੫੦੦੦੦	
੪੨ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚ		
੪੩ ਖਰਚ ਕੰਪਿਊਟਰ	੨੦੦੦੦੦	
੪੪ ਖਰਚ ਪੱਖੇ/ ਬਲੇਕ ਬੋਰਡ	੫੦੦੦੦	
੪੫ ਖਰਚ ਹੋਟਕੈਸ		
੪੬ ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਸਟਾਫ		
੪੭ ਖਰਚ ਖਿਡੌਣੇ	੨੦੦੦੦	
੪੮ ਰਿਪੋਅਰ ਕੰਪਿਊਟਰ	੩੦੦੦੦	
੪੯ ਰਿਪੋਅਰ ਜਰਨੇਟਰ	੧੦੦੦੦	
੫੦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦	
੫੧ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧੦੦੦੦	
੫੨ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ	੨੦੦੦੦	
੫੩ ਖਰਚ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਰੂਮ	੪੦੦੦੦੦	
੫੪ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ	੧੦੦੦੦	
	ਜੋੜ	੧੮੧੭੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੮੧੭੦੦੦੦

੨੦੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ
ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਕੋਟ ਧਰਮੂ, (ਮਾਨਸਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ	੪੦੦੦੦੦
੨ ਬਿਲਡਿੰਗ	੩੫੦੦੦੦
੩ ਵੈਨ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦੦
੪ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	੬੦੦੦੦
੫ ਐਂਟਰੀ ਫੀਸ	
੬ ਇਮਤਿਹਾਨ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦੦
੭ ਫਾਰਮ ਫੀਸ	
੮ ਫਰਨੀਚਰ ਫੰਡ	੩੫੦੦੦੦
੯ ਵਿਆਜ	੨੦੦੦੦੦੦
੧੦ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ	੩੫੦੦੦
੧੧ ਐਸ.ਐਲ.ਸੀ. ਫੀਸ	੫੨੫੦
੧੨ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ	੪੫੦੦੦੦੦
੧੩ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਫਾਰਮ	੩੫੦੦੦੦
੧੪ ਲੈਬ ਫੰਡ	
੧੫ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਫੀਸ ਫੰਡ	੯੦੧੮੦
੧੭ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ	
	ਜੋੜ
	੮੪੯੦੪੩੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
	-
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੮੪੯੦੪੩੦
ਖਰਚ ਭਾਗ	
੧ ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜੀ	੨੮੦੦੦
੨ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦
੩ ਬੈਂਕ ਖਰਚ	੧੦੦੦
੪ ਬੱਸ ਰਿਪੇਅਰ, ਰੋਡ ਟੈਕਸ ਇਸ਼ੋਰੈਸ ਆਦਿ	੧੩੦੦੦੦
੫ ਸਫਾਈ ਖਰਚ	੩੫੦੦
੬ ਸਮਾਨ	੧੧੫੦੦੦
੭ ਬੱਸ ਡੀਜਲ	੧੦੫੦੦੦
੮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਫੰਡ	੭੦੦੦੦
੯ ਬਿਜਲੀ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦
੧੦ ਈ.ਪੀ.ਐਫ. ਖਰਚ	੪੪੨੦੦੦
੧੧ ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ	

੧੨ ਸਮਾਗਮ	੨੨੦੦੦
੧੩ ਬਗੀਚਾ	੫੦੦੦
੧੪ ਆਈ ਕਾਰਡ	੨੦੦੦੦
੧੫ ਇਨਸਪੈਕਸ਼ਨ ਖਰਚ	
੧੬ ਲੇਬਰ ਖਰਚ	੪੬੦੦੦
੧੭ ਮੈਨਟੀਨੈਂਸ ਅਤੇ ਖਰਚ	੫੦੦੦
੧੮ ਮੈਡੀਸਨ	੨੦੦੦
੧੯ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੨੦ ਅਖਬਾਰ	੫੦੦੦
੨੧ ਆਫਿਸ ਖਰਚ	
੨੨ ਪੋਸਟੇਜ ਖਰਚ	੧੦੦੦
੨੩ ਫੋਟੋ ਸਟੇਟ	੨੫੦੦੦
੨੪ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ	੫੧੦੦੦
੨੫ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ	੧੩੦੦੦
੨੬ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੫੦੦੦੦
੨੭ ਤਨਖਾਹ ਖਰਚ	੬੩੫੦੦੦੦
੨੮ ਸੰਮਰ ਕੈਂਪ	
੨੯ ਸੈਂਨਟਰੀ ਖਰਚ	
੩੦ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚ	੫੦੦੦
੩੧ ਟੈਲੀਫੋਨ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦
੩੨ ਟੀ.ਏ.	੬੦੦੦੦
੩੩ ਵਰਕਸ਼ਾਪ	੧੦੦੦੦
੩੪ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਚਾਰਜਜ	
੩੫ ਜਰਨੇਟਰ ਖਰਚ	੨੩੦੦੦
੩੬ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੬੦੦੦
੩੭ ਰਿਪੋਅਰ	੬੦੦੦੦
੩੮ ਸਿਕੂਰਟੀ ਫੰਡ	
੩੯ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਰੂਮ	੨੦੧੬੦੦
੪੦ ਵੈਬ ਦੁਨੀਆਂ ਸਰਵਿਸਜ	੨੨੦੦
੪੧ ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਫੀਸ	
੪੨ ਲੈਬ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੪੩ ਲੀਜ਼	੭੨੦੦
ਜੋੜ	੮੧੬੧੫੦੦
ਬੱਚਤ	੩੨੮੯੩੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੮੪੯੦੪੩੦

੨੦੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਭਾਈ ਬਹਿਲੋ ਜੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
ਫਫੜੇ ਭਾਈਕੇ, (ਮਾਨਸਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸਾਂ, ਰਜਿ. ਦਾਖਲਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੀਸ	੭੦੦੦੦੦੦
੨	ਸਲਾਨਾ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਫੀਸ	
੩	ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ	
੪	ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਫੰਡ	
੫	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੫੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ	੮੦੦੦੦੦
੭	ਸਹਾਇਤਾ ਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ, ਨਵੀਂ ਬੱਸ ਖ੍ਰੀਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ	
੮	ਬੱਸਾਂ ਕਿਰਾਏ	੯੦੦੦੦੦
੯	ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਫੀਸ	੬੦੦੦੦੦
੧੦	ਸਹਾਇਤਾ (ਸਰਕਾਰੀ ਗ੍ਰਾਂਟ)	
੧੧	ਹੋਰ ਸਰੋਤਾ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੧੩੦੦੦੦੦
੧੨	ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੦੯੦੦੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੦੯੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧	ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਭੱਤੇ	੫੫੦੦੦੦੦
੨	ਕੰਟਨੈਂਸੀ	
੩	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧੫੦੦੦੦
੪	ਸਾਇੰਸ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦੦
੫	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੧੦੦੦੦
੬	ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਸਾਰੀ	੨੨੦੬੫੦੦
੭	ਬਿਲਡਿੰਗ ਰਿਪੇਅਰ	੫੦੦੦੦
੮	ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ	
੯	ਇਮਤਿਹਾਨ	
੧੦	ਫਰਨੀਚਰ	੧੦੦੦੦੦
੧੧	ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ (ਫੁਟਕਲ)	੨੦੦੦੦੦
੧੨	ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦
੧੩	ਖਰਚ ਬੱਸਾਂ	੮੫੦੦੦੦
੧੪	ਬਿਜਲੀ	੪੦੦੦੦੦
੧੫	ਸਕੂਲ ਸਮਾਗਮ	

੧੬ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੧੭ ਸਫਰ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦੦
੧੮ ਜਰਨੇਟਰ (ਡੀਜਲ ਤੇ ਸਰਵਿਸ)	੩੦੦੦੦
੧੯ ਨਵੀਂ ਬੱਸ (ਖ਼ੀਦ) ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ	
੨੦ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦
੨੧ ਸੀਵਰੇਜ	
੨੨ ਕੰਪਿਊਟਰ	੨੦੦੦੦
੨੩ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾ	
੨੪ ਈ.ਪੀ.ਐਫ.	
੨੫ ਅੰਤਰ ਸਕੂਲ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਉਤਸਵ	
੨੬ ਜਨਰਲ ਰਿਪੋਅਰ	੫੦੦੦੦
੨੭ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੦੦
੨੮ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸਿਜ	੮੦੦੦੦
੨੯ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਰੂਮ	੨੦੦੦੦੦
੩੦ ਸਕਾਊਟ ਅਤੇ ਗਾਇਡ	
੩੧ ਟਰੇਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵਰਕਸ਼ਾਪ	੧੦੦੦੦
੩੨ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਫੰਡ	੬੦੦੦੦
੩੩ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੇਫਟੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਖਰਚੇ	੪੫੦੦
੩੪ ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦
੩੬ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚੇ	੩੦੦੦
੩੭ ਸਕੂਲ ਫੰਕਸ਼ਨ	੩੦੦੦੦
੩੮ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ	੫੫੦੦੦
੩੯ ਵੈਬਸਾਇਟ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦
੪੦ ਹੋਰ ਖਰਚੇ	੧੫੦੦੦੦
	ਜੋੜ
	੧੦੯੦੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ
	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੧੦੯੦੦੦੦੦

੨੦੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
ਗੰਗਸਰ, ਜੈਤੋ, (ਫਰੀਦਕੋਟ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿ. ਦਾਖਲਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਪਰਮੋਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੨ ਸਲਾਨਾ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੩ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	
੪ ਠੋਕਾ ਕਿਤਾਬਾਂ (ਕਮੀਸ਼ਨ)	੨੧੦੦੦੦੦

੫ ਸਹਾਇਤਾ ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ, ਨਵੀਂ ਬੱਸ ਖ਼ੀਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ	
੬ ਬੱਸਾਂ ਕਿਰਾਏ	੮੫੦੦੦੦
੭ ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਸੇਲ	੬੦੦੦੦
	ਜੋੜ
	੧੩੧੧੦੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
	-
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੧੩੧੧੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਭਤੇ	੯੭੦੦੦੦੦
੨ ਕੰਟਨਜੈਂਸੀ	੬੦੦੦੦੦
੩ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੪੦੦੦੦੦
੪ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	
੫ ਬਿਲਡਿੰਗ ਰਿਪੇਅਰ	੧੦੦੦੦
੬ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ	
੭ ਫਰਨੀਚਰ	੨੦੦੦੦
੮ ਅਮਲਗਾਮੈਟਿਡ(ਫੁਟਕਲ)	੧੮੦੦੦੦
੯ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚੇ	੩੫੦੦੦
੧੦ ਖਰਚ ਬੱਸਾਂ	੩੦੦੦੦੦
੧੧ ਬਿਜਲੀ	੩੦੦੦੦੦
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੫੦੦੦
੧੩ ਸਫਰ ਖਰਚੇ	੩੭੦੦੦
੧੪ ਜਨਰੇਟਰ ਖਰਚੇ(ਡੀਜਲ ਤੇ ਸਰਵਿਸ)	੫੦੦੦੦
੧੫ ਨਵੀਂ ਬੱਸ (ਖ਼ੀਦ) ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ	
੧੬ ਟੈਲੀਫੋਨ	੩੭੦੦੦
੧੭ ਸਿਵਰੇਜ	
੧੮ ਕੰਪਿਊਟਰ ਖਰਚੇ	੧੫੦੦੦
੧੯ ਸਮਾਗਮ	
੨੦ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਫੰਡ	੧੦੦੦੦੦
੨੧ ਫਾਇਰ ਸਿਲੰਡਰ ਖ਼ੀਦ	
੨੨ Misc.	੧੪੦੦੦੦
੨੩ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ	
੨੪ ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਖ਼ੀਦ	੮੦੦੦੦
੨੫ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ	੩੦੦੦੦
	ਜੋੜ
	੧੨੦੫੯੦੦੦
	ਬੱਚਤ
	੧੦੫੧੦੦੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੧੩੧੧੦੦੦੦

੨੦੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਬਜੀਦਪੁਰ, (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ) ਦਾ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧	ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿ. ਦਾਖਲਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੀਸ	੫੪੦੦੦੦੦
੨	ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਫੰਡ	
੩	ਸਹਾਇਤਾ ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚ, (ਆਰ.ਉ. ਸਿਸਟਮ-੧੪੭੯੦੦/- , ਬੈਂਚ- ੨੯੮੮੯੫/- ਪੱਖੋ-੪੭੯੫੦/-੨੦੧੪-੧੫) (ਪਾਣੀ ਵਾਲਾ ਕੂਲਰ + ਗਤਕੇ ਦਾ ਸਮਾਨ)	
੪	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੬੦੦੦੦
੫	ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ	੩੫੦੦੦੦
੬	ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬਚਿਓ ਦੀ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦੦
੭	ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਪਾਸੋਂ)	੧੫੦੦੦੦੦
੮	ਹੋਸਟਲ ਕਿਰਾਏ	੧੩੦੦੦
੯	ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦੦
੧੦	ਸਲਾਨਾ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਫੀਸ	੬੦੦੦੦
੧੧	ਬੱਸਾਂ ਕਿਰਾਏ	
	ਜੋੜ	੭੮੩੩੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	-
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੭੮੩੩੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ		
੧	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਭਤੇ	੫੩੦੦੦੦੦
੨	ਕੰਟਨੈਂਸੀ	੧੭੦੦੦੦
੩	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੪੦੦੦੦
੪	ਸਾਇੰਸ ਖਰਚੇ	੪੦੦੦੦
੫	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੨੦੦੦੦
੬	ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਸਾਰੀ	੬੦੦੦੦
੭	ਬਿਲਡਿੰਗ ਰਿਪੇਅਰ	
੮	ਇਮਤਿਹਾਨ	
੯	ਫਰਨੀਚਰ (੧੩੫੦੦+੨੯੮੮੯੫)	੧੦੦੦੦੦
੧੦	ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ (ਫੁਟਕਲ)	੮੦੦੦੦
੧੧	ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚੇ	੪੦੦੦੦
੧੨	ਖਰਚ ਬੱਸਾਂ (ਡੀਜਲ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ)	
੧੩	ਬਿਜਲੀ ਬਿਲ	੨੦੦੦੦੦
੧੪	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੪੦੦੦੦

੧੫ ਸਫਰ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦
੧੬ ਜਰਨੇਟਰ (ਡੀਜਲ ਤੇ ਸਰਵਿਸ)	੪੦੦੦੦
੧੭ ਨਵੀਂ ਬੱਸ (ਖ਼ੀਦ) ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ	
੧੮ ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦੦
੧੯ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ	੩੦੦੦੦
੨੦ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਫੰਡ	੬੦੦੦੦
੨੧ ਬੈਂਕ ਖਰਚ	੪੦੦੦
੨੨ ਡਾਇਰੀ ਅਤੇ ਆਈ ਕਾਰਡ	੧੫੦੦੦
੨੩ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਖਰਚੇ	੪੦੦੦੦
੨੪ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਈ.ਪੀ.ਐਫ.	
੨੫ ਈ.ਪੀ.ਐਫ ਖਰਚੇ	
੨੬ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟ	੧੦੦੦੦
੨੭ ਪ੍ਰੈਟਰੋਲ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦
੨੮ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਦੇ ਖਰਚੇ	੧੦੦੮੦੦
੨੯ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫਸਿ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ	
੩੦ ਹਾਜਰੀ ਮਸ਼ੀਨ	
੩੧ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ	
੩੨ ਪ੍ਰਿੰਟਰ	
੩੩ ਪਾਣੀ ਦੀ ਟੈਂਕੀ	
੩੪ ਆਰ.ਓ. ਸਿਸਟਮ	
੩੫ ਪੱਖੇ	੩੯੦੦੦
੩੬ ਪਾਣੀ ਵਾਲਾ ਕੂਲਰ	
੩੭ ਗਤਕੇ ਦਾ ਸਮਾਨ	
੩੮ ਕੰਪਿਊਟਰ	
੩੯ ਕੈਮਰੇ	
੪੦ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨ	
੪੧ ਡੋਨੇਸ਼ਨ	

ਜੋੜ	੬੫੨੮੮੦੦
ਬੱਚਤ	੧੩੦੪੨੦੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੭੮੩੩੦੦੦

੨੦੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੰਤ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਮਤਵਾਲਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਤਿਰਲੋਕੇਵਾਲਾ, ਸਿਰਸਾ, (ਹਰਿਆਣਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿ. ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਫੀਸ	੪੦੭੮੦੦੦
--	---------

੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ		੩੦੦੦੦
੩ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ		੮੦੦੦੦
੪ ਵਰਦੀ		੯੦੦੦੦
੫ ਸਹਾਇਤਾ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)		੨੦੦੦੦੦
੬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬਚਿਆ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਸਾਲ ੨੦੧੪-੧੫		
੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬਚਿਆ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬		
੮ ਵੈਨ ਫੀਸ		੧੧੦੦੦੦
੯ ਬੱਸਾਂ ਕਿਰਾਏ		
੧੦ ਉਸਾਰੀ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ / ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ		
੧੧ ਸਕੂਲ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ ਲਈ		੩੦੦੦੦੦
੧੨ ਦਾਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ		
	ਜੋੜ	੧੦੧੦੮੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੦੧੦੮੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ		
੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਭਤੇ		੮੪੦੦੦੦
੨ ਸਲਾਨਾ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ		੧੦੦੦੦
੩ ਬੱਸ ਖਰਚੇ		੭੦੦੦੦
੪ ਬੱਸ ਕੰਟਰੈਕਟਰ		੧੨੫੦੦੦
੫ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੇ ਖਰਚੇ		੧੫੦੦੦੦
੬ ਸਫਰ ਖਰਚੇ		੭੫੦੦੦
੭ ਡੀਜਲ ਦੇ ਖਰਚੇ		੪੦੦੦੦੦
੮ ਫਰਨੀਚਰ		੧੫੦੦੦
੯ ਡੋਲੀ ਵੇਜਸ		੩੫੦੦੦
੧੦ ਕਿਤਾਬਾਂ ਯੂਨੀਫਾਰਮ		੩੦੦੦੦੦
੧੧ ਭਾੜਾ		੫੦੦੦੦
੧੨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਫੰਡ		੩੬੦੦੦
੧੩ ਫੰਕਸ਼ਨ		੨੫੦੦੦
੧੪ ਪਾਣੀ ਕੈਪਰ ਖ਼ੀਦ		੧੦੦੦੦੦
੧੫ ਏ.ਸੀ.		
੧੬ ਈ.ਪੀ.ਐਫ. ਵਾਪਸ		
੧੭ ਫੋਟੋ ਸਟੇਟ, ਡਾਕ, ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ, ਆਈ ਕਾਰਡ		੧੨੦੦੦
੧੮ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ		੨੫੦੦੦
੧੯ ਇੰਪਰੈਸਟ ਖਰਚ		੯੫੦੦੦
੨੦ ਹੋਰ ਖਰਚੇ		੧੮੫੦੦੦

੨੧ ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਸਾਰੀ		੦
	ਜੋੜ	੧੦੧੦੮੦੦੦
	ਬੱਚਤ	੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੦੧੦੮੦੦੦

੨੦੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਨਡਾਲਾ, (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਦਾ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਦਾਖਲਾ, ਟਿਊਸ਼ਨ, ਬਸ ,ਲੇਟ ,ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਫੀਸ	੯੭੦੦੦੦੦
੨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਫੀਸ	੨੫੦੦੦੦
੩ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਕਰੀ	੪੫੦੦੦੦
੪ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਦੀ ਵਿਕਰੀ	੧੫੫੦੦੦੦
੫ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ	੨੦੦੦੦
੬ ਡੇ-ਬੋਰਡਿੰਗ ਫੀਸ	
੭ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਫੀਸ	੩੮੦੦੦੦
੮ ਸਿਕਉਰਟੀ	
੯ ਫਰਨੀਚਰ ਜੁਰਮਾਨਾ	
੧੦ ਵਿਆਜ਼	੩੦੦੦੦੦
੧੧ EPF ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ	
੧੨ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮੇਟੀ	

ਜੋੜ	੧੨੬੫੦੦੦੦
ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	-
ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੨੬੫੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧ ਰੀਪੇਅਰ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੨ ਸਨੇਟਰੀ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦
੩ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚ	੧੫੦੦
੪ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੭੫੦੦੦੦੦
੫ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਖਰਚ	੧੩੫੦੦੦
੬ ਸਫਰ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੭ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਮੇਗਜੀਨ ਖਰਚ	੮੦੦੦
੮ ਟਰਾਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਖਰਚ	੭੦੦੦
੯ ਡਾਕ ਖਰਚ	੨੫੦੦
੧੦ ਬੈਂਕ ਚਾਰਜਜ਼	੩੦੦੦
੧੧ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਖਰਚਾਂ	੧੦੦੦੦

੧੨ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ	੨੨੫੦੦੦
੧੩ ਟੈਲੀਫੋਨ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦
੧੪ ਬਿਜਲੀ ਖਰਚ (ਬਿੱਲ)	੨੫੦੦੦੦
੧੫ ਸਮਾਨ ਸਟਾਕ (ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ ਆਰ.ਓ, ਏ.ਸੀ. ਟੈਂਕੀ ਆਦਿ)	੭੦੦੦੦
੧੬ ਆਈ ਕਾਰਡ	੧੭੦੦੦
੧੭ ਗ੍ਰਾਊਂਡ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦
੧੮ ੮੯ ਦਿਨਾਂ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ	੨੦੦੦੦੦
੧੯ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ (ਖਰਚ)	੨੦੦੦੦
੨੦ ਟੈਕਸ ਇੰਨਸੋਰੈਂਸ	੩੦੦੦੦੦
੨੧ ਖੇਡਾਂ	੫੦੦੦
੨੨ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ	੫੦੦੦
੨੩ ਫਰਨੀਚਰ ਖਰੀਦ	
੨੪ ਡੀਜਲ ਖਰਚ	੨੭੦੦੦੦
੨੫ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਡਾਇਰੀਆਂ ਆਦਿ	੧੭੦੦੦੦੦
੨੬ ਦਫਤਰੀ ਖਰਚ	੪੦੦੦
੨੭ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਫੰਡ	੮੫੦੦੦
੨੮ ਕੰਪਿਊਟਰ ਖਰਚ	
੨੯ ਬਿਜਲੀ ਰਿਪੇਅਰ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦
੩੦ ਫੰਕਸ਼ਨ ਖਰਚ	
੩੧ ਜਨਰੇਟਰ ਰਿਪੇਅਰ ਖਰਚ	੯੦੦੦੦
੩੨ ਲੈਬ ਖਰਚ	੭੦੦੦
੩੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੩੪ ਨਵੀਂ ਬੱਸ	
੩੫ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ	੯੩੫੦
੩੬ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ	੭੦੦੦੦
੩੭ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਰੂਮ	੪੫੦੦੦੦
੩੮ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ	੮੦੦੦
	ਜੋੜ
	੧੧੬੭੭੩੫੦
	ਬੱਚਤ
	੯੭੨੬੫੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ
	੧੨੬੫੦੦੦੦

੨੦੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿਸੰਤ ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
ਬੱਲੋ-ਬਦਿਆਲਾ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿ.ਦਾਖਲਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੀਸ	੪੮੦੦੦੦੦
--	---------

੨ ਸਲਾਨਾ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਫੀਸ	
੩ ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ	
੪ ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਫੰਡ	੧੨੦੦੦੦੦
੫ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੧੫੦੦੦
੮ ਸਹਾਇਤਾ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ	੧੫੦੦੦੦੦
੯ ਸਹਾਇਤਾ ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ, ਨਵੀਂ ਬੱਸ ਖ਼ੀਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ	
੧੦ ਬੱਸਾਂ ਕਿਰਾਏ	
੧੧ ਸਹਾਇਤਾ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ,)	
੧੨ ਐਡਵਾਂਸ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਫੀਸ	
੧੩ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਫੀਸ (ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ)	
	ਜੋੜ
	੨੫੧੫੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿੱਚੋਂ
	੨੩੩੧੮੧੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ
	੯੮੪੬੮੧੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਭੱਤੇ	੬੮੦੦੦੦੦
੨ ਹੋਰ ਖਰਚੇ	੩੫੦੦੦੦
੩ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ/ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੫੦੦੦੦੦
੪ ਸਾਇੰਸ ਖਰਚੇ	
੫ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੧੦੦੦੦
੬ ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਸਾਰੀ (ਸਟੇਜ)	
੭ ਬਿਲਡਿੰਗ ਰਿਪੇਅਰ	੫੦੦੦੦
੮ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ	
੯ ਇਮਤਿਹਾਨ	੫੦੦੦੦
੧੦ ਫਰਨੀਚਰ	
੧੧ ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ (ਫੁਟਕਲ)	੧੦੦੦੦੦
੧੨ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚੇ	੪੦੦੦੦
੧੩ ਖਰਚ ਬੱਸਾਂ	
੧੪ ਬਿਜਲੀ	੧੨੦੦੦੦
੧੫ ਸਕੂਲ ਸਮਾਨ	੫੦੦੦੦
੧੬ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੬੦੦੦੦
੧੭ ਸਫਰ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦੦
੧੮ ਜਰਨੇਟਰ (ਡੀਜਲ ਤੇ ਸਰਵਿਸ)	੨੦੦੦੦
੨੦ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੫੦੦੦
੨੧ ਸਬਮਰਸੀਬਲ ਮੋਟਰ	

੨੨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਖਰਚੇ	
੨੩ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ	
੨੪ ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪੋਜ਼ਿਟ ਲੈਬ	
੨੫ ਹੋਰ ਖਰਚੇ (ਫੀਸ ਵਾਪਸੀ)	
੨੬ ਫਾਇਰ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੇਫਟੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ	੫੦੦੦
੨੭ ਇੰਟਰ ਸਕੂਲ ਕਲਚਰਲ ਫੈਸਟ	੫੦੦੦੦
੨੯ ਸਟਾਫ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਰਿਫੰਡ	੯੮੧੦
੩੦ ਲੀਗਲ ਖਰਚੇ	
੩੧ ਇੰਪਰੈਸਟ ਖਰਚਾ	੧੦੦੦੦੦
੩੨ ਸਕੂਲ ਵੈਬਸਾਇਟ	੫੦੦੦
੩੩ ਈ.ਪੀ.ਐਫ	੧੩੦੦੦੦੦
੩੪ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਫੰਡ	੫੨੦੦੦
	ਜੋੜ
	੯੮੪੬੮੧੦
	ਬੱਚਤ ਵਿਚ ਵਾਧਾ
	-
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ
	੯੮੪੬੮੧੦

੨੦੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ Guru Teg Bahadur Khalsa
Public School, Kaithal. (Harayana) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ Admission Fee A/c	੩੦੦੦੦੦੦
੨ Building Fee A/c	੧੪੦੦੦੦੦
੩ Discount	੫੦੦੦੦
੪ Fine Fees	੨੫੦੦੦
੫ Furniture Fees	੧੪੫੦੦੦੦
੬ Interest Received	੧੩੦੦੦੦
੭ Books & Note Books	੨੨੦੦੦੦੦
੮ Uniform	੧੨੦੦੦੦੦
੯ Prospects	੨੦੦੦੦੦
੧੦ Stat & Exam Fees	੯੦੦੦੦੦
੧੧ Transport Fees	੬੫੦੦੦੦
੧੨ Tuitions Fees	੫੦੦੦੦੦੦
੧੩ Misc. Receipts	੫੦੦੦
੧੪ Sports Fund	੫੫੦੦੦੦
	ਜੋੜ
	੧੬੭੬੦੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿਚੋਂ
	-
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ
	੧੬੭੬੦੦੦੦

ਖਰਚ ਭਾਗ	
੧ Advertisement	੫੦੦੦੦
੨ Audit Fees	
੩ Bank Charges	੩੦੦੦
੪ Carriage Outward	
੫ Computer Expenditure	੩੦੦੦
੬ Cost of Books	੧੫੦੦੦੦੦
੭ Cost of Uniform	੨੫੦੦੦੦
੮ Diesel & Petrol Exp.	੩੨੦੦੦੦
੯ Electricity	੩੫੦੦੦੦
੧੦ Function	੩੦੦੦੦
੧੧ Gardning	੩੦੦੦੦
੧੨ Inward Frieght	੫੦੦
੧੩ Labour Charges	੧੫੦੦੦
੧੪ Office Exp.	੯੦੦੦੦
੧੫ Medical Exp.	੫੦੦੦
੧੬ Misc. Exp.	੧੦੦੦
੧੭ Newspaper & Periodicals	੫੦੦੦
੧੮ Photostate & Postage	੨੫੦੦੦
੧੯ Printing & Stationary	੧੫੦੦੦੦
੨੦ Repair & Maintance	੧੨੫੦੦੦੦
੨੧ Salary	੫੫੦੦੦੦੦
੨੨ Sports Exp.	੫੫੦੦
੨੩ Telephone Exp.	੩੦੦੦੦
੨੪ Travelling Exp.	੪੫੦੦੦੦
੨੫ New Bus	੨੯੦੦੦੦੦
੨੬ New Furniture Exp.	
੨੭ Renovation Exp.	
੨੮ Affiliation Exp.	੧੦੦੦੦੦
੨੯ Refreshment / Entertainment	੧੫੦੦੦
੩੦ Generator Exp.	
੩੧ New Lab Setup Exp.	
Total	੧੩੦੭੮੦੦੦
Income	੩੬੮੨੦੦੦
Net total	੧੬੩੯੦੦੦੦

੨੦੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
ਕੋਟ ਸ਼ਮੀਰ, (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿ. ਦਾਖਲਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ, ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ	੯੫੦੦੦੦੦
੨	ਬੱਸ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦੦
੩	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੪	ਠੋਕਾ ਜਮੀਨ	੧੬੮੦੦੦
੫	ਵਿਆਜ	੭੫੦੦੦
੬	ਕਿਤਾਬਾਂ ਕਾਪੀਆਂ/ ਵਰਦੀਆਂ	੨੭੦੦੦੦੦
੭	ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
੮	ਹੋਰ ਸਰੋਤਾ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੫੦੦੦
੯	ਯੂਨੀਫਾਰਮ	
	ਜੋੜ	੧੨੭੦੮੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	-
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੨੭੦੮੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਭੱਤੇ	੯੦੦੦੦੦੦
੨	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੭੦੦੦੦
੩	ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚੇ	੨੦੦੦੦
੪	ਬਿਜਲੀ	੧੭੦੦੦੦
੫	ਸਫਰ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦੦
੬	ਜਰਨੇਟਰ	੪੦੦੦੦
੭	ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੮੦੦੦
੮	ਫੁਟਕਲ ਖਰਚੇ (ਫੋਟੋ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਖਰਚਾਂ)	੧੨੦੦੦੦੦
੯	ਸਿਧੇ ਖਰਚੇ (ਸਮਾਨ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ)	
੧੦	ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ	੨੦੦੦੦
੧੧	ਸਕੂਲ ਵੈਨ ਬੀਮਾਂ	੮੦੦੦੦
੧੨	ਡੀਜਲ	੬੦੦੦੦
੧੩	ਸਮਾਗਮ	
੧੪	ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਫੰਡ	੯੬੦੦੦
੧੫	ਰੀਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ ਖਰਚੇ	
੧੬	ਫਰਨੀਚਰ	
੧੭	ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜੀ	੩੦੦੦੦
੧੮	ਬਰਤਨ	੫੦੦੦

੧੯ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਰਸਾਲੇ	੪੦੦੦
੨੦ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੨੦੦੦
੨੧ ਬਾਗਬਾਨੀ	੨੫੦੦੦
੨੩ ਲੇਬਰ	੫੦੦੦੦
੨੪ ਸਾਊਂਡ ਸਿਸਟਮ	੭੦੦੦
੨੫ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਖਰਚੇ	੨੦੦੦
੨੬ ਮੁਰਮਤ ਖਰਚੇ	
੨੭ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੫੦੦੦੦
੨੮ ਕੰਪਿਊਟਰ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦
੨੯ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਮੈਡੀਕਲੇਮ	
੩੦ ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਖਰਚੇ	

ਜੋੜ	੧੧੦੯੯੦੦੦
ਬੱਚਤ	੧੬੦੯੦੦੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੨੭੦੮੦੦੦

੨੧੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਮਲੂਕਾ, ਤਹਿ: ਰਾਮਪੁਰਾਫੂਲ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਆਮਦਨ ਭਾਗ

੧ ਦਾਖਲੇ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼	੧੫੫੦੦੦੦੦
੨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਜਰਨਲ ਵਿੱਦਿਆ ਸਹਾਇਤਾ	੨੦੦੦੦੦੦
੩ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੋਮਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ	੬੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੧੮੧੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	-
ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੮੧੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧ ਤਨਖਾਹ ਅਨ-ਕਵਰਡ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ	੮੦੦੦੦੦੦
੨ ਤਨਖਾਹ ਅਨ-ਕਵਰਡ ਨਾਨ-ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ	੮੦੦੦੦੦
੩ EPF	੧੫੫੦੦੦੦
੪ ਦਫਤਰ ਦੇ ਖਰਚੇ (ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਮੈਨਟੀਨੈਂਸ, ਡਾਕਤਾਰ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰਚੇ)	੪੦੦੦੦੦੦
੫ ਯੂਨੀ: ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਜਿ: / ਕੰਟੀਨੁਏਸ਼ਨ ਫੀਸ (CBSE)	੫੦੦੦੦
੬ ਟੀ.ਏ. / ਡੀ.ਏ. ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦੦
੭ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ	੨੦੦੦੦੦
੮ ਡਿਵਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ ਜੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਜੂ: ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ	੨੦੦੦੦੦
੯ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਗ੍ਰੈਜੂਇਟੀ ਫੰਡ	

੧੦ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚੇ		੮੦੦੦੦੦
੧੧ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰੀ		
੧੨ ਪ੍ਰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ		੫੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੬੨੦੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ	੧੯੦੦੦੦੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੮੧੦੦੦੦੦

੨੧੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ
ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਸ਼ੇਰਪੁਰ, (ਸੰਗਰੂਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਆਮਦਨ ਭਾਗ

੧ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿ. ਫੀਸ, ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ		੨੨੭੧੫੦੦
੨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਫੀਸ		੩੫੦੦੦
੩ ਬੱਸ ਫੀਸ		੫੦੦੦੦
੪ ਕਿਤਾਬਾ / ਵਰਦੀਆਂ		੪੦੦੦੦੦
੫ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ		੭੦੦੦੦
੬ ਵਿਆਜ		੨੦੦੦੦
੭ ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਂ ਬੱਸ		
੮ ਸਹਾਇਤਾ ਜਰਨੇਟਰ		
੧੦ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		੭੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੩੫੪੬੫੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੩੫੪੬੫੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧ ਤਨਖਾਹ		੨੦੦੦੦੦੦
੨ ਫੋਟੋਸਟੇਟ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ		੩੦੦੦੦
੩ ਕਾਪੀਆਂ		੨੦੦੦੦
੪ ਕਿਤਾਬਾਂ		੧੫੦੦੦੦
੫ ਵਰਦੀ		੩੦੦੦੦੦
੬ ਬੱਸਾਂ ਖਰਚ		
੭ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ		੩੦੦੦੦
੮ ਫਰਨੀਚਰ		੩੦੦੦੦
੯ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ		੨੦੦੦੦
੧੦ ਬਿਜਲੀ ਬਿਲ		੧੫੦੦੦੦
੧੧ ਸਫਰ ਖਰਚ		੫੦੦੦੦
੧੨ ਡੀਜਲ (ਬੱਸ)		੧੦੦੦੦੦

੧੩ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੫੦੦੦
੧੪ ਬੱਸਾਂ (ਖਰਚ, ਟੈਕਸ, ਪਰਮਿਟ)	੧੫੦੦੦੦
੧੫ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨ	
੧੬ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚੇ	੩੦੦੦੦
੧੭ ਫਰਿਜ	
੧੮ ਉਵਨ, ਗੈਸ ਕਨੈਕਸ਼ਨ	੧੦੦੦੦
੧੯ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ	੧੦੦੦੦
੨੦ ਬਰਤਨ	੫੦੦੦
੨੧ ਅਖਬਾਰ/ਰਸਾਲੇ	੫੦੦੦
੨੨ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ	੫੦੦੦੦
੨੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੨੪ ਬਾਗਬਾਨੀ	੧੦੦੦੦
੨੫ ਆਈ ਕਾਰਡ	੫੦੦੦
੨੬ ਟੀਚਰ ਵਰਕਸ਼ਾਪ	੧੫੦੦੦
੨੭ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਫੰਡ (ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ)	੧੮੦੦੦
੨੮ ਬੈਂਕ ਖਰਚ	੨੦੦੦
੨੯ ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ	
੩੦ ਕੰਪਿਊਟਰ ਲੈਬ	੫੭੦੦
੩੧ ਆਰ.ਓ. ਜਰਨੇਟਰ	
੩੨ ਪਲੇਅ ਸਟੇਸ਼ਨ	੨੦੦੦੦
੩੩ ਗਰੀਨ ਬੋਰਡ	੧੦੦੦੦
੩੪ ਲੇਬਰ	੧੦੦੦੦
੩੫ ਪੱਖੇ	੧੦੦੦੦
੩੬ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ	੧੦੦੮੦੦
੩੭ ਉਸਾਰੀ	੨੦੦੦੦
੩੮ ਕਾਰਪੇਂਟਰ	੨੦੦੦੦
੩੯ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ	੧੦੦੦੦
੪੦ ਸਾਊਂਡ ਸਿਸਟਮ	੫੦੦੦
੪੧ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਖਰਚਾ	੧੦੦੦੦
੪੨ ਮੈਡੀਕਲ ਚੈਕਅਪ ਕੈਂਪ	੧੦੦੦੦
੪੩ ਬਿਜਲੀ ਖਰਚਾ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦
੪੪ ਬਿਜਲੀ ਅਰਥ	
੪੫ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੫੦੦੦੦
੪੬ ਸਮਾਗਮ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
ਜੋੜ	੩੫੪੬੫੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੩੫੪੬੫੦੦

੨੧੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਾਤਾ ਗੁਜ਼ਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
ਬੇਹੜੀ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਿ: ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ (ਮੁਕਤਸਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਆਮਦਨ ਭਾਗ

੧ ਫੀਸਾਂ	੪੫੦੦੦੦੦
੨ ਵਿਦਿਆ ਜਨਰਲ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	
੩ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ	੧੨੫੦੦੦
੪ ਵਿਆਜ	੬੫੦੦੦
੫ ਬੱਸ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦੦੦
੬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਫੀਸ	੫੦੦੦੦੦
੭ ਵਰਦੀਆਂ	੧੫੦੦੦੦
੮ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਕਾਪੀਆਂ	੯੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ
	੯੨੪੦੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
	੧੩੦੦੦੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ
	੯੩੭੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧ ਤਨਖਾਹ	੫੫੩੦੦੦੦
੨ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਕੰਟਨਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਘਸਾਈ ਆਦਿ	
੩ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ	
੪ ਸਮਾਨ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ	
੫ ਸਫਾਈ	
੬ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਬਿੱਲ	੫੦੦੦
੭ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ	
੮ ਬੱਸ ਦਾ ਖਰਚਾ	੨੬੨੩੦੦੦
੯ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਬਿੱਲ	੧੬੦੦੦੦
੧੦ ਫੀਸ ਰਿਫੰਡ	
੧੧ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੫੦੦੦
੧੨ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਫੰਡ	
੧੩ ਡੀਜਲ ਜਰਨੈਟਰ	
੧੪ ਗਰਾਂਊਂਡ ਮੁਰੰਮਤ	
੧੫ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚੇ	੨੫੦੦੦੦
੧੬ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼ੇ ਸਮਾਨ	
੧੭ ਇੰਟਰ ਸਕੂਲ ਫੇਸਟ	
੧੮ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ	
੧੯ ਟੀ.ਡੀ.ਐਸ.ਫੰਡ	੧੨੦੦੦

੨੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਸਟੇਟ	੬੦੦੦੦
੨੧ ਟੀ.ਏ./ਡੀ.ਏ.	੫੫੦੦੦
੨੨ ਜਮੀਨ ਦਾ ਠੇਕਾ	
੨੩ ਟੀਚਰ ਵਰਕਸ਼ਾਪ	
੨੪ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਾ ਬਿੱਲ	੧੦੦੦੦
੨੫ ਈ.ਪੀ.ਐਫ ਫੰਡ	
੨੬ ਯੁਵਕ ਮੇਲਾ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ	
੨੭ ਕਿਤਾਬਾ ਤੇ ਯੂਨੀਫਾਰਮ	੫੦੦੦੦੦
੨੮ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਖਰਚੇ	੧੩੦੦੦੦

ਜੋੜ	੯੩੭੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	-
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੯੩੭੦੦੦੦

੨੧੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ, (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਆਮਦਨ ਭਾਗ

੧ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿ. ਫੀਸ, ਸਲਾਨਾ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਫੀਸ	੩੫੦੦੦੦੦
੨ ਬੱਸ ਫੀਸ	੪੫੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਨਵੀਂ ਬੱਸ	੫੦੦੦੦੦
੪ ਆਮਦਨ ਹੋਰ ਵਸੀਲੇ	੨੫੦੦੦੦
੫ ਵਿਆਜ	੩੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ	੧੩੦੦੦੦੦
੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਫੀਸ	

ਜੋੜ	੬੦੩੦੦੦੦
ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੬੦੩੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਭਤੇ	੨੫੦੦੦੦੦
੨ ਫੋਟੋਸਟੇਟ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਦਫਤਰੀ ਖਰਚੇ, ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਰਿਪੋਅਰ, ਰਿਪੋਅਰ ਲੇਬਰ	
੩ ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਰਿਪੋਅਰ, ਲੇਬਰ	੨੫੦੦੦੦
੪ ਸਾਇੰਸ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦੦
੫ ਸਟੂਡੈਂਟ (ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ + ਵਰਦੀ)	
੬ ਪਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਰਸਰੀ	੪੦੦੦੦
੭ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ	੨੫੦੦੦੦
੮ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ	੭੦੦੦੦

੯ ਫਰਨੀਚਰ, ਪੱਖੇ, ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ, ਫਰਿਜ, ਕੰਪਿਊਟਰ	੫੫੦੦੦੦
੧੧ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ	੬੦੦੦੦
੧੨ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚੇ	੧੧੦੦੦੦
੧੩ ਬੱਸ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦੦
੧੪ ਬਿਜਲੀ ਬਿਲ	੨੦੦੦੦੦
੧੫ ਫੀਸ ਰਿਫੰਡ	
੧੬ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੧੭ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਫੰਡ	੭੫੦੦੦
੧੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	੬੫੦੦੦
੧੯ ਡੀਜਲ (ਜਰਨੇਟਰ ਤੇ ਬੱਸਾਂ)	੪੫੦੦੦੦
੨੦ ਨਵੀਂ ਬੱਸ (ਖ਼ੀਦ) ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਹਾਇਤਾ	੫੦੦੦੦੦
੨੧ ਟੈਲੀਫੋਨ ਤੇ ਡਾਕ ਖਰਚਾ	੩੦੦੦੦
੨੨ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ	੩੫੦੦੦
੨੩ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜੇ ਸਮਾਨ	੧੫੦੦੦
੨੪ ਅਖਬਾਰ ਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ	੨੦੦੦੦
੨੫ ਜਨਰੇਟਰ	
੨੬ ਇਨਟਰ ਸਕੂਲ ਕਲਚਰਲ ਫੇਸਟ	੫੦੦੦੦
੨੭ ਸਕੂਲ ਫੰਕਸ਼ਨ	੧੦੦੦੦੦
੨੮ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ	੨੧੦੦੦੦
੨੯ ਬੈਂਕ ਖਰਚ	੫੦੦੦
੩੦ ਟੀਚਰ ਵਰਕਸ਼ਾਪ	੧੫੦੦੦
੩੧ ਜਮੀਨ ਦਾ ਠੇਕਾ	੫੦੦੦੦
੩੨ ਰਿਪੇਅਰ	੫੦੦੦੦
੩੩ ਅਟੈਂਡੈਂਸ ਮਸ਼ੀਨ	
੩੪ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਫੰਡ	
੩੫ ਅਟੈਂਡੈਂਸ ਮਸ਼ੀਨ	

ਜੋੜ	੬੦੩੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੬੦੩੦੦੦੦

੨੧੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਪੱਛਮੀ (ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਆਮਦਨ ਭਾਗ

੧ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾਖਲਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ	੫੦੦੦੦੦੦
੨ ਬੱਸ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੯੯

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2017)

੩ ਕਮੀਸ਼ਨ (ਕਿਤਾਬਾਂ, ਵਰਦੀ ਆਦਿ)	੧੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਬਜਟ ਵਿੱਚੋਂ	
੫ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ
	੫੪੦੦੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
	-
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ
	੫੪੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਭੱਤੇ	੩੦੦੦੦੦੦
੨ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੬੫੦੦੦
੩ ਸਾਇੰਸ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦੦
੪ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	੩੦੦੦੦
੫ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ	੫੦੦੦੦
੬ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ	੩੦੦੦੦
੭ ਫਰਨੀਚਰ	੪੦੦੦੦੦
੮ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚੇ	੪੫੦੦੦
੧੦ ਬਿਜਲੀ	੧੨੦੦੦੦
੧੧ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੬੦੦੦੦
੧੨ ਸਫਰ ਖਰਚੇ	੪੦੦੦੦
੧੩ ਡੀਜਲ (ਜਨਰੇਟਰ ਤੇ ਬੱਸਾਂ)	੨੦੦੦੦੦
੧੪ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਆਦਿ	੨੦੦੦
੧੫ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਾ ਬਿੱਲ	੩੦੦੦੦
੧੬ ਸੀਵਰੇਜ	੫੦੦੦
੧੭ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ	੮੦੦੦
੧੮ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼ੇ ਸਮਾਨ	੨੦੦੦੦
੧੯ ਗਰਾਂਊਂਡ ਮੈਨਟੈਨੈਂਸ	੨੦੦੦੦
੨੦ ਅਖਬਾਰ	੫੦੦੦
੨੧ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬਸ ਡਰਾਈਵਰ	
੨੨ ਖਰਚ ਸਕੂਲ ਬੱਸਾਂ	੮੦੦੦੦
੨੩ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚੇ, ਸਾਊਂਡ ਸਿਸਟਮ, ਆਈ ਕਾਰਡ, ਗਰੀਨ ਬੋਰਡ, ਸਾਈਕਲ	੮੦੦੦੦
੨੪ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਫੰਡ	੫੦੦੦੦
੨੫ ਲੀਗਲ ਖਰਚੇ	
੨੫ ਬੋਰਡ ਫੀਸ	
੨੬ ਇੰਟਰ ਸਕੂਲ ਕਲਚਰਲ ਫੇਸਟ	
੨੭ ਡਾਕ ਖਰਚਾ	੧੫੦੦੦
੨੮ ਪੱਖੇ / ਈ.ਸੀ.	੨੦੦੦੦

੨੯ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ	੩੦੦੦
੩੦ ਬੈਂਕ ਖਰਚ	੨੦੦
੩੧ ਇਮਤਿਹਾਨ ਖਰਚ	
੩੨ ਟੀਚਰ ਵਰਕਸ਼ਾਪ	
੩੩ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਰੂਮ	੧੫੫੦੦੦
੩੪ ਅਟੈਂਡੈਂਸ ਮਸ਼ੀਨ	
੩੫ ਬਗੀਚਾ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ	੨੫੦੦੦
੩੬ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਖਰਚ	੪੦੦੦
੩੭ ਗੈਸ ਕੁੰਨੈਕਸ਼ਨ	
੩੮ ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ	੨੫੦੦੦
੩੯ ਜਰਨੇਟਰ	੪੦੦੦੦
੪੦ ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ / ਆਰ.ਓ.	੨੫੦੦੦
	ਜੋੜ ੪੭੦੭੨੦੦
	ਬੱਚਤ ੬੯੨੮੦੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ ੫੪੦੦੦੦੦

੨੧੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਖਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਆਮਦਨ ਭਾਗ

੧ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾਖਲਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ	੫੫੦੦੦੦੦
੨ ਬੱਸ ਫੀਸ	੪੦੦੦੦
੩ ਕਮੀਸ਼ਨ (ਕਿਤਾਬਾਂ, ਵਰਦੀ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦
੪ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	
੫ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	੫੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ੬੫੪੦੦੦੦
	ਬੱਚਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ ੬੫੪੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਭੱਤੇ	੨੭੦੩੦੦੦
੨ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੮੦੦੦
੩ ਸਾਇੰਸ ਖਰਚੇ	੨੦੦੦੦੦
੪ ਮੁਰੰਮਤ	੫੦੦੦੦
੫ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ	੫੦੦੦੦
੬ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ	੫੦੦੦੦

੭ ਫਰਨੀਚਰ	੨੫੦੦੦੦
੮ ਸਪੋਰਟਸ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦੦
੯ ਬੱਸ ਖ੍ਰੀਦ	੧੫੦੦੦੦੦
੧੦ ਬਿਜਲੀ	੩੦੦੦੦੦
੧੧ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੪੦੦੦੦
੧੨ ਸਫਰ ਖਰਚੇ	੧੦੦੦੦
੧੩ ਡੀਜਲ (ਜਨਰੇਟਰ ਤੇ ਬੱਸਾਂ)	੨੫੦੦੦੦
੧੪ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
੧੫ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਾ ਬਿੱਲ	੧੫੦੦੦
੧੬ ਸੀਵਰੇਜ	੧੦੦੦੦
੧੭ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ	੫੦੦੦
੧੮ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼ੇ ਸਮਾਨ	੨੫੦੦੦
੧੯ ਗਰਾਂਊਂਡ ਮੈਨਟੈਨੈਂਸ	੫੦੦੦੦
੨੦ ਅਖਬਾਰ	੬੦੦੦
੨੧ ਦਫਤਰੀ ਖਰਚੇ	੫੦੦੦੦
੨੨ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਫੰਡ	੬੦੦੦੦
੨੩ ਬੋਰਡ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੨੪ ਇੰਟਰ ਸਕੂਲ ਕਲਚਰਲ ਫੇਸਟ	੩੦੦੦੦
੨੫ ਡਾਕ ਖਰਚਾ	੫੦੦੦
੨੬ ਪੱਖੇ / ਈ.ਸੀ.	੧੦੦੦੦੦
੨੭ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ	੨੦੦੦੦
੨੮ ਬੈਂਕ ਖਰਚ	੩੦੦੦
੨੯ ਇਮਤਿਹਾਨ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੩੦ ਟੀਚਰ ਵਰਕਸ਼ਾਪ	੨੦੦੦੦
੩੧ ਆਰ.ਉ.	੧੦੦੦੦੦
੩੨ ਅਟੈਂਡੈਂਸ ਮਸ਼ੀਨ	
੩੩ ਬਗੀਚਾ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ	੫੦੦੦੦
੩੪ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੩੫ ਗੈਸ ਕੁੰਨੈਕਸ਼ਨ	੫੦੦੦
੩੬ ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ	੧੦੦੦੦
੩੭ ਕਿਤਾਬਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੩੮ ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ / ਮਾਇਕਰੋ ਵੇਵ	੫੦੦੦
ਜੋੜ	੬੫੪੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੬੫੪੦੦੦੦

੨੧੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
ਬਾਰਨ ਸਾਹਿਬ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੯੩੦੬
੨ ਮੁਰੰਮਤਾ (ਰਿਪੇਅਰ)	੯੪੯੪੦

੨੧੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ,
ਬਾਰਨ ਸਾਹਿਬ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੨੦੦੦੦੦
੨ ਫੁੱਟਕਲ	੫੪੦੦੦

੨੧੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਪਬਲਿਕ ਸੀ: ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ,
ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਠੱਠਾ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੨੬੩੧੬੧੭
---------	---------

੨੧੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਸੀ.ਸੈ.ਸਕੂਲ, ਕਪਾਲ ਮੋਚਨ,
ਜ਼ਿਲਾ: ਯਮੁਨਾ ਨਗਰ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ Sarlay	੪੦੦੦੦੦
੨ Bus Repaire	੧੨੦੦੦੦
੩ Diesel	੧੦੦੦੦੦
੪ Bus Insurance	੮੦੦੦੦
੫ Electricity	੪੦੦੦੦
੬ Telephone	੩੦੦੦
੭ General Element	੩੦੦੦੦

੨੨੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ,
ਜੰਡ ਸਾਹਿਬ (ਰੋਪੜ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੧੧੮੦੦੦੦
੨ ਦਫਤਰ	੫੦੦੦
੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੧੬੨
੪ ਲੀਜ ਡੀਡ	੧੦੦੦

੨੨੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਟਾਹਲੀਆਣਾ ਸਾਹਿਬ
ਰਾਏਕੋਟ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਐਫੀਲੇਸ਼ਨ ਫੀਸ	੧੯੦੦੦੦੦
੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੧੨੦੦

੩ ਗੱਡੀਆਂ ਬੀਮਾਂ	੬੫੦੦੦
੪ ਕੰਪਿਊਟਰ ਮੁਰੰਮਤ	੨੦੦੦੦
੨੨੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਪਬਲਿਕ ਸੀ.ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਰਮਦਾਸ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:	
੧ ਤਨਖਾਹ	੨੦੨੭੪੭
੨ ਫਰਨੀਚਰ	੨੩੬੦੦
੩ ਬਿਲਡਿੰਗ	੩੫੦੧੦੭
੪ ਬਿਜਲੀ	੧੦੪੦੦
੫ ਐਫਿਲੇਸ਼ਨ	੨੧੨੦੦੦
੬ ਗਾਰਡਨਿੰਗ	੧੩੫੦੦
੭ ਫੁੱਟਕਲ	੩੪੨੭੬

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ

ਸਾਲ ੨੦੧੫-੨੦੧੬ ਅਤੇ ੨੦੧੬-੨੦੧੭

ਮਤਾ ਨੰ: ੨੨੩ ਤੋਂ ੩੦੮ ਤੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਦੇ ਮਈ ਅਤੇ ਜੂਨ ੨੦੧੭ ਦੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

੩੦੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਅੱਚਲ ਸਾਹਿਬ, ਪਿੰਡ ਸਲੋਚਾਹਲ ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੫੩੨੬
੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੭੪੦੦
੩ ਫੁੱਟਕਲ	੬੨੮੭
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੩੨੦੩
੫ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੪੮੦੬੬

੩੧੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਅੱਚਲ ਸਾਹਿਬ, ਪਿੰਡ ਸਲੋਚਾਹਲ ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੨ ਜਨਰੇਟਰ	੧੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੨੫੦੦੦
੪ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੨੧੦੦੦੦

੩੧੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚਰਨ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ ਜੀਦੋਂਵਾਲ,
ਬੰਗਾ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੬੪੪੭੦
੨ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੫੮੪

੩੧੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚਰਨ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ ਜੀਦੋਂਵਾਲ,
ਬੰਗਾ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੩੫੦੦੦੦
੨ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੨੦੦੦

੩੧੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾ:੯ਵੀਂ,੧੦ਵੀਂ
ਮੂਲੋਵਾਲ (ਸੰਗਰੂਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੩੮੦੦੦
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੬੦੦੯
੩ ਬਿਜਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੇ ਪਾਣੀ	੩੪੪੮
੪ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਤੇ ਛਪਾਈ	੩੩੯੩
੫ ਦਸਵੰਧ ਫੰਡ	੨੩੪੬੫੧
੬ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੩੯੭੬
੭ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	੯੨੮੦੪੯

੩੧੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾ:੯ਵੀਂ,੧੦ਵੀਂ
ਮੂਲੋਵਾਲ (ਸੰਗਰੂਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਬਕਾਇਆ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ	੪੦੦੦੦੦
--------------------	--------

੩੧੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ,
ਹੇਰਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੨੩੩੫੨
੨ ਫੁਟਕਲ	੪੭੨੧੮
੩ ਖਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੨੫੧੨੫੧
੪ ਤਨਕਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੭੬੬੦੦
੫ ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੦੯੬੧੮
੬ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੭੦੩੯
੭ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ	੨੭੨੮੭

੩੧੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ, ਹੇਰਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੦੦੦
੨ ਫੁੱਟਕਲ	੭੦੦੦੦
੩ ਜਨਰੇਟਰ	੨੦੦੦੦
੪ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	੧੦੦੦੦੦
੫ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦੦
੬ ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੮੦੦੦੦
੭ ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੬੮੦੦੦
੮ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੫੦੦੦੦
੯ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ	੧੫੦੦੦੦

੩੧੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ, ਗੁਰੂਸਰ ਸੁਧਾਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੯੫੮੩੯
---------	-------

੩੧੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ, ਗੁਰੂਸਰ ਸੁਧਾਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੨੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੫੦੦੦੦
੩ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ	੪੫੦੦੦
੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੦੦੦

੩੧੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੱਤੋਕੇ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੦੨੦੦
੨ ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੪੯੮੦੦

੩੨੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੱਤੋਕੇ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੬੫੦੦੦੦
੨ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੩ ਫੁੱਟਕਲ	੨੦੦੦੦
੪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੨੦੦੦੦

੫ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੨੨੫੦੦੦
੬ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੦੦੦੦
੭ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੮੦੦੦੦੦

੩੨੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ, ਭਦੌੜ ਗਹਿਲ (ਬਰਨਾਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਭੇਟਾ ਅਖੰਡਪਾਠਾਂ	੧੬੨੨੯੪
੨ ਲੰਗਰ	੬੬੩੯੨
੩ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੭੬੨੨
੪ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੩੯੯੫੪
੫ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੯੨੦੦
੬ ਫੁੱਟਕਲ	੯੨੭੭੧
੭ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੭੮੭੧
੮ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	੫੩੬੫

੩੨੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ, ਭਦੌੜ ਗਹਿਲ (ਬਰਨਾਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੪੦੦੦੦੦
੨ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੩੮੩੦੦੦
੩ ਜਾਇਦਾਦ ਬੋਰ	੧੧੫੦੦੦੦

੩੨੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਕਪਾਲ ਮੋਚਨ (ਯਮੁਨਾਨਗਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੩੪੫੦੮੫
੨ ਲੰਗਰ	੨੦੦੪੩੮
੩ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੯੬੪੪
੪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ	੧੫੪੭੬
੫ ਜਮੀਨੀ ਰੱਖ ਰਖਾਵ	੧੩੬੯੧੩
੬ ਮੁਕੱਦਮੇ	੧੬੭੦੦
੭ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੫੩੯੫
੮ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੭੦੧੨੧

੩੨੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਕਪਾਲ ਮੋਚਨ (ਯਮੁਨਾਨਗਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੭੯੬੦੦
----------------	--------

੨ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੨੦੦੦੦
੩ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੯੧੬੭
੪ ਜਨਰੇਟਰ	੬੭੦੦੦
੫ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਸਮਾਨ	੫੦੦੦
੬ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੯੯੩੭੦

੩੨੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਬਾ ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੌਗੋਵਾਲ (ਸੰਗਰੂਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੧੬੦੫੮
੨ ਟੈਲੀਫੋਨ	੫੩੫੧
੩ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੯੮੨੦
੪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੫੪੧੪੪
੫ ਜਾਇਦਾਦ ਨਵੇਂ ਬੋਰ	੨੮੭੮੩
੬ ਜਾਇਦਾਦ ਖੀਦ	੨੭੯੨੧੮੦

੩੨੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਬਾ ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੌਗੋਵਾਲ (ਸੰਗਰੂਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ	੪੫੦੦੦੦
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੦੦੦੦
੩ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੮੦੦੦੦੦
੪ ਬੀਮਾ	੨੦੦੦੦
੫ ਤਨਖਾਹ	੨੦੦੦੦੦

੩੨੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪਹਿਲੀ ਵੇਰਕਾ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੭੬੫੪੪
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੩੭੬੪

੩੨੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪਹਿਲੀ ਵੇਰਕਾ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੪੦੦੦੦
੨ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੫੦੦੦
੩ ਜਨਰੇਟਰ	੫੦੦੦
੪ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੫੦੦੦

੩੨੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ
(ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੩੩੩੬੩੮
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੬੯੨੭
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੨੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੯੩੩੭੯
੫ ਫੁਟਕਲ	੭੩੯
੬ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੭੪੫੩
੭ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੪੭੦੮੫

੩੩੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ
(ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੬੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੫੦੦੦੦
੩ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੫੦੦੦੦

੩੩੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਨੂ ਸਾਹਿਬ ਬਾਸਰਕੇ ਗਿੱਲਾਂ
(ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਲੰਗਰ	੨੯੯੮੫੯
੨ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧੦੬੭੫
੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੬੨੨੪

੩੩੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਨੂ ਸਾਹਿਬ ਬਾਸਰਕੇ ਗਿੱਲਾਂ
(ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੭੦੦੦
੨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	੫੦੦੦
੩ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੩੫੦੦੦
੪ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੨੪੫੦੦੦
੫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ	੧੦੦੦੦

੩੩੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ
ਪਿੰਡ ਵਾਂ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੪੦੦੦
----------------------	-------

੩੩੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਪਿੰਡ ਵਾਂ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੫੦੦੦੦੦
੨ ਫੁੱਟਕਲ	੨੦੦੦੦
੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੭੦੦੦

੩੩੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੁਰਜ ਸਾਹਿਬ ਧਾਰੀਵਾਲ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੭੩੪੧੮
੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੪੪੮੦੬
੩ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੯
੪ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੪੩੭

੩੩੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੁਰਜ ਸਾਹਿਬ ਧਾਰੀਵਾਲ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੫੦੦੦੦੦
੨ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੧੦੦੦੦
੩ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੭੦੦੦
੪ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੫੦੦੦
੫ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੧੮੪੦੦੦
੬ ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦

੩੩੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਰਤਾਰੀਆਂ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੩੩੫੨੫
੨ ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੨੦
੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੬੫੭੯

੩੩੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਰਤਾਰੀਆਂ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੪੦੦੦੦੦
੨ ਸਫਰ ਖਰਚ	੪੦੦੦
੩ ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੦੦
੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੭੨੫੦
੫ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੧੩੦੦੦੦

੩੩੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਓਠੀਆਂ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਖਰਚ ੬੪੮੦

੩੪੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਓਠੀਆਂ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ੫੨੦੦੦੦

੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ੪੪੦੦੦

੩ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ ੨੦੦੦੦

੪ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ ੫੦੦੦੦

੫ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ੧੮੦੦੦

੬ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ੯੨੦੦੦

੩੪੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਬਿਲਗਾ (ਜਲੰਧਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ ੨੫੩੯੧੦

੨ ਕਤਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ੬੬੬੫੮

੩ ਲੰਗਰ ੧੭੨੮੭

੪ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ੧੪੦੩੦

੫ ਸਫਰ ਖਰਚ ੨੯੩੭

੬ ਫੁਟਕਲ ੫੩੯੮

੭ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ੧੮੬੦

੮ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ ੪੬੭੨

੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ੪੭੧੬

੩੪੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਬਿਲਗਾ (ਜਲੰਧਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ ੫੨੦੦੦੦

੩੪੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ, ਗੁਰੂਸਰ ਕਾਉਂਕੇ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ੭੭੨੮੪

੨ ਲੰਗਰ ੫੯੧੯੮੫

੩ ਸਫਰ ਖਰਚ	੫੭੪੪
੪ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੩੪੬੫੦
੫ ਦਸਵੰਧ	੪੮੪੧੯੯
੬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੩੮੧੦੦
੭ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੧੮੫

੩੪੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ,
ਗੁਰੂਸਰ ਕਾਉਂਕੇ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੬੦੦੦੦੦
੨ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੭੬੦੦੦੦
੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੮੧੦੦
੪ ਲੰਗਰ	੩੫੦੦੦੦

੩੪੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰੇਰੂ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ
ਰਾਮਪੁਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੧੭੮੩
੨ ਫੁੱਟਕਲ	੨੪੫੧
੩ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ	੩੧੫੦੦੦

੩੪੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰੇਰੂ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ
ਰਾਮਪੁਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੫੦੦੦੦
੩ ਬਿਜਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੩੦੦੦੦
੪ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੦੦੦
੫ ਖ੍ਰੀਦ ਜਮੀਨ	੬੨੫੨੦੦
੬ ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ	੬੨੦੦੦

੩੪੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ
ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਫੁੱਟਕਲ	੨੩੩੫
੨ ਜਨਰੇਟਰ	੬੧੩੫
੩ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੪੮੫

੩੪੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੫੦੦੦
੨ ਲੰਗਰ	੧੫੦੦੦
੩ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੦੦੦੦
੪ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੨੦੦੦੦
੫ ਫੁੱਟਕਲ	੬੦੦੦
੬ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੧੦੦੦੦
੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੨੦੦੦੦
੮ ਜਨਰੇਟਰ	੩੫੦੦੦
੯ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੦੦੦

੩੪੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਸਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਮਹਿਰਾਜ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦੦
੨ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦੦

੩੫੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਸਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਮਹਿਰਾਜ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੯੦੦੦੦੦
੨ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	੧੪੦੦੦੦੦
੩ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੪੦੦੦੦੦
੪ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੫੦੦੦੦

੩੫੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀਨਾ ਪਾ:੧੦ਵੀਂ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ (ਮੋਗਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਲੰਗਰ	੩੬੭੩੩
੨ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੬੪੧੪
੩ ਖਰਚ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ	੬੬੮੬
੪ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੧੧੪
੫ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੪੬
੬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੨੫੪੦੦

੩੫੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀਨਾ ਪਾ:੧੦ਵੀਂ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ (ਮੋਗਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੭੫੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੫੦੦੦੦
੩ ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੪ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਛਪਾਈ	੫੦੦੦
੫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੨੦੦੦੦
੬ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੨੧੫੦

੩੫੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਗੰਗਸਰ ਜੈਤੋਂ (ਫਰੀਦਕੋਟ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੪੫੬੪੬
੨ ਲੰਗਰ	੯੩੦੬੯
੩ ਸਫਰ ਖਰਚ	੪੩੬੦
੪ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ	੬੮੬੪

੩੫੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਗੰਗਸਰ ਜੈਤੋਂ (ਫਰੀਦਕੋਟ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੨੫੦੦੦੦
੨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੬੬੦੦੦
੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੫੦੦੦
੪ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੫੦੦੦

੩੫੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਬਰਗਾੜੀ (ਫਰੀਦਕੋਟ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਲੰਗਰ	੧੯੪੭੧
--------	-------

੩੫੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਨੌਵੀਂ ਕਰਹਾਲੀ (ਪਟਿਆਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੧੪੧੮੦੪
੨ ਲੰਗਰ	੧੧੨੧੬੭
੩ ਟੈਲੀਫੋਨ	੫੬
੪ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੯੮੬੫
੫ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੮੮੨੫

੩੫੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਨੌਵੀਂ ਕਰਹਾਲੀ (ਪਟਿਆਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੨੦੦੦੦੦
੨ ਲੰਗਰ	੫੬੦੦੦੦

੩੫੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ ਰਾਣਵਾਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਲੰਗਰ	੧੪੩੧੪
੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ	੯੦੦੦
੩ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ	੫੦੦੦
੪ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ	੨੦੦੦

੩੫੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੮੮੬
੨ ਫੁੱਟਕਲ	੧੧੪੨

੩੬੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂਸਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਹੰਡਿਆਇਆ (ਬਰਨਾਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੭੯੬੭੩
੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੨੩੮੦
੩ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੯੮੩੯
੪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੯੬੨੮੧
੫ ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੯੯੦
੬ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੨੦੧
੭ ਫੁੱਟਕਲ	੨੯੨੧੮
੮ ਮੁਕੱਦਮੇ	੭੫੦੦
੯ ਬੀਮਾਂ	੧੪੧੯੭

੩੬੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂਸਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਹੰਡਿਆਇਆ (ਬਰਨਾਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੩੦੦੦੦੦
੨ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੪੯੦੦੦੦
੩ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨ	੫੦੦੦੦੦

੩੬੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀ, ਭੀਖੀ
(ਮਾਨਸਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੬੦੦੦
੨ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੫੨੭੧
੩ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕੋਠੇ	੧੧੧੫੮੪
੪ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	੧੦੭੭੬

੩੬੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀ, ਭੀਖੀ
(ਮਾਨਸਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	੬੩੦੦੦੦
੨ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੧੨੮੦੦੦
੩ ਜਾਇਦਾਦ ਨਵੇਂ ਬੋਰ	੧੦੦੦੦੦
੪ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੦੦੦੦

੩੬੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਭਾਈ ਲਾਲੂ ਜੀ ਅਤੇ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਡੱਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ
ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੫੭੫੦
----------------------	-------

੩੬੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਭਾਈ ਲਾਲੂ ਜੀ ਅਤੇ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਡੱਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ
ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੫੦੦੦੦
੨ ਕਤਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੪੦੦੦੦
੩ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੦੦੦੦
੪ ਬਕਾਇਆ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ	੧੮੧੮੯੬੭

੩੬੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ
ਨਡਾਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੬੯੯੧੦
੨ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੬੩੬੪
੩ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੭੩੭੭੫
੪ ਬਿਜਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੪੯੭੭
੫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ	੧੦੦੧੦
੬ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੮੭੮੩

੩੬੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਨਡਾਲਾ (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਬਿਜਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੦੦੦੦
੨ ਜਨਰੇਟਰ	੧੦੦੦੦
੩ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦
੪ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੬੦੦੦੦

੩੬੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਸਰ ਸਤਲਾਣੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੩੭੦
੨ ਟੈਲੀਫੋਨ	੮੭੬
੩ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ	੬੪੪੨

੩੬੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਸਰ ਸਤਲਾਣੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੬੬੦੦੦
੨ ਤਨਖਾਹ ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਟਾਫ	੭੮੦੦੦੦
੩ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੩੦੦੦੦੦
੪ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੫੪੦੦੦੦

੩੭੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕੁੱਕੜ ਮਾਜਰਾ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੯੮੨੪੬
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੮੯੨੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੦੦੦
੪ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੪੦੦
੫ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੫੧੩੦
੬ ਫੁੱਟਕਲ (ਜਿਊਟ ਮੈਟ ਪਾਏਦਾਨ)	੬੪੦੦੧

੩੭੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕੁੱਕੜ ਮਾਜਰਾ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੩੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੦੦੦੦

੩ ਸਫਰ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦
੪ ਫੁੱਟਕਲ (ਜਿਊਟ ਮੈਟ ਪਾਏਦਾਨ)	੪੦੦੦੦
੫ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੭੬੦੦੦
੬ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੫੦੦

੩੭੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਹੀਰਾਗੜ੍ਹ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੁੱਕੜ ਮਾਜਰਾ ਨਾਲ ਅਟੈਚ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੧੭੨
------------------	------

੩੭੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਹੀਰਾਗੜ੍ਹ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੁੱਕੜ ਮਾਜਰਾ ਨਾਲ ਅਟੈਚ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੧੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੫੦੦੦
੩ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੧੫੦੮੦

੩੭੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ(ਅਟੈਚ ਕੁੱਕੜ ਮਾਜਰਾ ਨਾਲ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੯੩
੨ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ	੫੦੦

੩੭੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ(ਅਟੈਚ ਕੁੱਕੜ ਮਾਜਰਾ ਨਾਲ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੮੦੦੦੦
੨ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦

੩੭੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੰਡੀ ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ (ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਲੰਗਰ	੪੧੭੫੫
੨ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੩੯੨
੩ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੧੨੩੫
੪ ਜਨਰੇਟਰ	੨੩੦੬
੫ ਗੈਜ਼ੀਟਿਡ ਫੰਡ	੭੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ	੨੦੦੦੦
੭ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੩੯੪੦੦

੩੭੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੰਡੀ ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ (ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੩੦੦੦੦
੨ ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦
੩ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	੨੪੧੦੦੦

੩੭੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਉਸਮਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ ਦਸੂਹਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੯੫੭੬
੨ ਅਖੰਡ ਪਾਠ	੨੨੦੦੦
੩ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੪੩੧੭
੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੭੬੩੫
੫ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੫੪੬੯੫

੩੭੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਉਸਮਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ ਦਸੂਹਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ(ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੧੦੦੦੦੦
੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੫੦੦੦
੩ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੨੦੦੦੦

੩੮੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੁੱਲਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਕੋਟਕਪੂਰਾ (ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੋੜੀਆ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਲੰਗਰ	੧੯੫੯੫
੧ ਤਨਖਾਹ	੭੮੯੫
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੨੧੬
੩ ਸਫਰ ਖਰਚ	੮੪੦
੪ ਫੁੱਟਕਲ	੧੦੮੩
੫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੨੩੬੨

੩੮੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੁੱਲਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਕੋਟਕਪੂਰਾ (ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੋੜੀਆ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੧੩੦੦੦੦
੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੫੦

੩੮੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ਵੀਂ ਪਿੰਡ ਥੇਹੜੀ (ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ੨੯੫੭੨

੩੮੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ਵੀਂ ਪਿੰਡ ਥੇਹੜੀ (ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਜਾਇਦਾਦ ੩੦੦੦੦

੨ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੬੫੦੦੦

੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ ੧੦੮੦੦

੩੮੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸੁਖਚੈਨ ਦਾਸ ਜੀ, ਬਾਜਵਾ ਕਲਾਂ (ਜਲੰਧਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ੨੦੦੦੦੦

੩੮੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਅਮਲੋਹ (ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਅਟੈਚ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ੧੨੨੦

੨ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ੪੦੨

੩ ਫੁਟਕਲ ੩੧੫੯੮

੩੮੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਅਮਲੋਹ (ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਅਟੈਚ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ੪੭੭੦

੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ੧੨੦੦੦

੩ ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ੪੦੦੦੦੦

੩੮੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਗ ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਬੁੜੈਲ ਸੈਕਟਰ ੪੪-ਏ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ੨੮੪੨੬੯

੩੮੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਗ ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਬੁੜੈਲ ਸੈਕਟਰ ੪੪-ਏ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ ੪੦੦੦੦੦

੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ੫੦੦੦੦

੩੮੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਫਿਲੌਰ (ਜਲੰਧਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ
ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੧੦੨੬
੨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੮੧੮੨
੩ ਫੁੱਟਕਲ	੧੫੬

੩੯੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ
ਫਿਲੌਰ (ਜਲੰਧਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੫੦੦੦
੨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੯੦੦੦
੩ ਜਨਰੇਟਰ	੧੦੦੦੦
੪ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੨੦੦੦

੩੯੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਤੀਸਰੀ ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ
ਨੂਰਮਹਿਲ (ਜਲੰਧਰ) (ਗੁ: ਮੈਂ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਅਟੈਚ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ
ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੪੪੫੩੨
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੬੦੦੫
੩ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੧੭੫੫
੪ ਦਸਵੰਧ	੭੨੦੨੮

੩੯੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਤੀਸਰੀ ਅਤੇ
ਸੱਤਵੀਂ ਨੂਰਮਹਿਲ (ਜਲੰਧਰ) (ਗੁ: ਮੈਂ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਅਟੈਚ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ
ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੧੬੭੦੦੦
੨ ਲੰਗਰ	੧੦੦੦੦
੩ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੧੦੦੦੦
੪ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧੦੦੦

੩੯੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਤਪੁਰੀ ਕਲਾਂ ਗੰਡੀਵਿੰਡ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)
(ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਅਟੈਚ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ
ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੮੫੭੭
-------------	-------

੩੯੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਤਪੁਰੀ ਕਲਾਂ ਗੰਡੀਵਿੰਡ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)
(ਗੁ:ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਅਟੈਚ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੧੪੦੦੦੦
੨ ਜਾਇਦਾਦ	੮੮੩੭੬
੩ ਲੰਗਰ	੫੫੦੦੦

੩੯੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਪਿੰਡ ਵੈਰੋਨੰਗਲ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੯੭੮
੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੯੭੫
੩ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੦੭੫
੪ ਬੀਮਾ	੨੦੩੦
੫ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੫੫੫੯੭
੬ ਦਸਵੰਧ	੧੦੦੦੦

੩੯੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਪਿੰਡ ਵੈਰੋਨੰਗਲ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੩੫੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੪੦੦੦੦
੩ ਲੰਗਰ	੧੦੦੦੦੦
੪ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੫੦੦੦
੫ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦
੬ ਟੈਲੀਫੋਨ	੪੦੦੦
੭ ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਪੇਅਰ	੫੦੦੦
੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੧੯੦੦੦

੩੯੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਪੱਤੀ ਬਾਦਲ ਕੀ, ਬੰਡਾਲਾ (ਜਲੰਧਰ) (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਗ ਢੇਸੀਆਂ ਨਾਲ ਅਟੈਚ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੪੫੮੦
---------	------

੩੯੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਪੱਤੀ ਬਾਦਲ ਕੀ, ਬੰਡਾਲਾ (ਜਲੰਧਰ) (ਗੁ: ਸੰਗ ਢੇਸੀਆਂ ਨਾਲ ਅਟੈਚ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੫੨੦
------------	-----

੩੯੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਭਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ, ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ (ਮੋਹਾਲੀ) (ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੫੪੩੦
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੧੪੪੬
੩ ਲੰਗਰ	੧੫੪੬੯
੪ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੯੧੮੮
੫ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੩੮੫੯੩

੪੦੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਭਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ, ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ (ਮੋਹਾਲੀ) (ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੫੦੦੦੦੦
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੦੦੦੦
੩ ਮੁਰੰਮਤ ਗੱਡੀਆਂ	੧੦੦੦੦
੪ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੫੦੦੦
੫ ਮੁਕੱਦਮੇ	੮੦੦੦੦

੪੦੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਸਰ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ, ਗੁੱਜਰਵਾਲ (ਲੁਧਿਆਣਾ) (ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੫੨੩੮੭
---------	-------

੪੦੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਸਰ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ, ਗੁੱਜਰਵਾਲ (ਲੁਧਿਆਣਾ) (ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੨੫੦੦੦੦
੨ ਲੰਗਰ	੧੦੦੦੦੦
੩ ਫੁੱਟਕਲ	੧੩੦੦੦
੪ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੫੦੦੦

੪੦੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਦਿੜ੍ਹਬਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੫-੧੬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੪੮੦
੨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ	੯੬੩੧

੪੦੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਦਿੜ੍ਹਬਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੧੩੦੦੦
੨ ਸਫਰ ਖਰਚ	੬੦੦੦

੪੦੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ, ਪਿੰਡ ਘੁਲਾਲ, ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

੧ ਤਨਖਾਹ	੮੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੪੫੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੫੦੦੦੦

੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੦੦੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੫੦੦੦੦
੭ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੪੦੦੦
੮ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੦੦੦
੯ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੪੦੦੦
੧੦ ਫੁਟਕਲ	੪੦੦੦੦
੧੧ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੫੦੦੦
੧੨ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੫੦੦੦
੧੩ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੪੦੦੦
੧੪ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦੦
੧੫ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦੦
੧੬ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੫੦੦੦੦

ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬਜਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਤੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿੱਚ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਮਤਾ-੪੦੬

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਗਤ, ਜੋਤਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਟੀਮ ਗਠਿਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੰਦਭਾਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਖੇ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੇਗੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਉਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਰਹਿਣ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਬੰਧਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਅਦਬ ਸਤਿਕਾਰ, ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਲੋਕਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੋਕਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੈਕਟਰੀ, ਅਹੁੱਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮਤਾ-੪੦੭

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ-ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਉੱਪਰ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਨਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ ੨੯੫-ਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਣਦੀਆਂ ਧਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਕਰਾਈਮ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਨਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖ ਕੇ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਸਿਧਾਤਾਂ, ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੇ ਮਰਿਯਾਦਾ, ਸਿੱਖ ਪਹਿਚਾਣ-ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਂਦ ਹਸਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇ।

ਮਤਾ-੪੦੮

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ 'ਟਾਡਾ' ਤੇ ਹੋਰ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਵਾਸਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਆਣਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਉਣ।

ਮਤਾ-੪੦੯

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਵਾਸਤੇ ਸਥਾਪਤ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਨਿਯਮ, ਉਪ-ਨਿਯਮ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੇ ਸਟਾਫ ਪੁਰ ਦਫਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਦਫਤਰ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪੰਥ ਰਤਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਟੌਹੜਾ' ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਐਡਵਾਂਸ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਇਨ ਸਿੱਖਇਜ਼ਮ, ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ (ਪਟਿਆਲਾ) ਵਿਖੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮਤਾ-੪੧੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੌਰਵਮਈ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਖਾਲਸਾਈ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ, ਖਾਲਸਾਈ ਗੁਰਮਤਿ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾਈ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਜੋ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਆ ਕੇ ਕੁਰਾਹੇ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਗੌਰਵਮਈ ਸਿੱਖ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਤਾ-੪੧੧

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪਹਿਚਾਣ ਸਬੰਧੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਵੱਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੀ ੩੧ ਮੈਂਬਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੀ ੩੧ ਮੈਂਬਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਹੋਣਗੇ।

ਮਤਾ-੪੧੨

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੩੭੭੨, ਮਿਤੀ ੨੨-੦੨-੨੦੧੬ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਸਥਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਰਾਗੀ ਜਥੇ, ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸਟਾਫ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵਾਂ ਸਟਾਫ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਟਾਫ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ), ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਸਮੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਜੱਥੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਖੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਢਾਕਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਮ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਉਪਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰ-ਸੇਵਾ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਮਹਾਂ-ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਤਾ-੪੧੩

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ੫੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੫੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਜੋ ਸਾਲ ੨੦੧੯ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ), ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ, ਸੁਲਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ), ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ੫੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਪੁਰਜੋਰ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਣ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰ ਵਾਸਤੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਤੀਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਲਾਂਘਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਤਾ-੪੧੪

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਅਤੇ ਦਾਹੜੀ-ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸ਼ਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ/ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿੱਚ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ

ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਪਹਿਚਾਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯਮਾਂ 'ਚ ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੰਸਾਰ-ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦਾ ਇਜਲਾਸ ਅਮਰੀਕਾ/ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦਾ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਵੈਸਾਖੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਹਮਾਇਤ ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਤਾ-੪੧੫

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਹਨਤੀ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕਰਕੇ ਸਬੰਧਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਕੀਰਤੀਮਾਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਤੀਕ ਦੇ ਅਹੁੱਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਸਿੱਖ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਫੇਰ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਸਬੰਧੀ ਭੁਲੇਖੇ ਕਾਇਮ ਹਨ। ਜਿਥੇ-ਜਿਥੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਵੱਸਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਸਬੰਧੀ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ। ਯੂ.ਐਸ.ਏ, ਕੈਨੇਡਾ, ਯੂ.ਕੇ, ਫਰਾਂਸ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਜਿਥੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਵੱਸਦੇ ਹਨ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇ।

ਮਤਾ-੪੧੬

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਧਾਰਮਿਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੈਂਕੜੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਉਪਰੰਤ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਦਸਵੰਧ ਭੇਟਾ ਨਾਲ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਸਵੰਧ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ, ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਵੀ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਟਰੱਸਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਹੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣਗੇ।

ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਐਡੀ:ਸਕੱਤਰ/ਸਕੱਤਰ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਰੱਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਅਹੁੱਦੇ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮਤਾ-੪੧੭

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਬੜੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਉ ਦੀ ਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਸਿਰੋਪਾਉ ਉਸ ਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਮ, ਸਮਾਜ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਆਦਿ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਹੋਣ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰੋਪਾਉ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕਤਾ, ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਮਹੱਤਤਾ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸਨਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਿਰੋਪਾਉ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਮਰਿਯਾਦਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਮੂਹ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਮਤਾ-੪੧੮

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਲੋਂ ਮਹਾਂ ਕਵੀ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੂਨ ੧੯੮੪ ਦੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੁਟਿਆ ਤੇ ਸਾੜਿਆ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਨਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਦੀ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤੀ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ-ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨੂੰ ਅਤੀ ਆਧੁਨਿਕ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਕੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਮਤਾ-੪੧੯

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਜੂਨ, ਨਵੰਬਰ ੧੯੮੪ ਦੀ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕਸੀ ਦੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੂਨ ੧੯੮੪ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਟੈਂਕਾਂ, ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਨਵੰਬਰ ੧੯੮੪ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਬੇ-ਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ੩੨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨ-ਦੇਹੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੀਯਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਇਨਸਾਫ ਵਿੱਚ ਏਨੀ ਦੇਰੀ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜਖਮਾਂ 'ਤੇ ਲੂਣ ਛਿੜਕਣ ਦੇ ਤੁੱਲ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਸੰਸਥਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਿਥੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਮਦਦ ਕੀਤੀ, ਉੱਥੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹਰ ਸਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾ ਕੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ੧੯੮੪ ਦੀ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕਸੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸਜਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਭਾਰਤ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਤਾ-੪੨੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਕੁੱਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਧੜੇਬੰਦੀ, ਵਿਚਾਰਕ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰਾਂ 'ਚ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ 'ਤੇ ਵਧਾ ਚੜਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ, ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੌਮੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਮੰਡਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ, ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸੀ, ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਹੇਗਾ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਂਦ-ਹਸਤੀ, ਪਹਿਚਾਣ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸੋਚ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਜੁਗਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਭਰਾ-ਮਾਰੂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੇ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਥਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਸਾਂਝ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦੁਫੇੜ ਨਾ ਪਵੇ।

ਮਤਾ-੪੨੧

ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰ:੪੨੨ ਮਿਤੀ ੨੭-੦੨-੨੦੧੭ ਰਾਗੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ੫੮ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਅੰਕ ਨੰਬਰ ੨੧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅੰਕ ਨੰਬਰ ੬੮ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਟਾਇਰ ਕਰਨ/ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ਦੇ ਏਡਿਡ/ਅਨ-ਏਡਿਡ ਸਟਾਫ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ/ ਡੀ.ਪੀ.ਆਈ/ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ/ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਈ. ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਟਰੱਸਟਾਂ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟਾਂ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੪੨੨ ਮਿਤੀ ੨੭-੦੨-੨੦੧੭ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਕੀਮ/ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ 'ਚ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਮਤਿਆਂ ਦੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿੱਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਬਜਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਰਦਾਸੀਆ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਿਆ, ਫੁਰਮਾਨ ਆਇਆ:-

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਭੇਟੇ ਜਨ ਸਾਧੂ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਸਮਝਾਇਆ॥

ਆਨ ਸਗਲ ਬਿਧਿ ਕਾਮਿ ਨਾ ਆਵੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ॥੧॥ (ਅੰਗ ੬੭੬)

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ।

ਸਕੱਤਰ,
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ,
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕੋ, ਸਿੰਘ ਸਰੋ